T.C.
KALKINMA BAKANLIĞI

DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ SON GELİŞMELER

EKONOMİK MODELLER VE STRATEJİK ARAŞTIRMALAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Küresel Ekonomik Gelişmeleri İzleme Değerlendirme Dairesi

Aralık 2012 Sayı:12

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ 2

I. ABD EKONOMİSİ 5

Konjonktürel Gelişmeler 5

1. **BÜYÜME** 6
2. **İSTİHDAM** 10
3. **DIŞ TİCARET** 12
4. **ENFLASYON ve FAİZ ORANLARI** 12
5. **KAMU MALİYESİ** 14

II. AB EKONOMİSİ 15

Konjonktürel Gelişmeler 15

1. **BÜYÜME** 15
2. **İSTİHDAM** 20
3. **DIŞ TİCARET** 20
4. **ENFLASYON ve FAİZ ORANLARI** 21
5. **KAMU MALİYESİ** 23

III. ÇİN EKONOMİSİ 25

Konjonktürel Gelişmeler 25

1. **BÜYÜME** 26
2. **İSTİHDAM** 29
3. **DIŞ TİCARET** 29
4. **ENFLASYON** 31
5. **KAMU MALİYESİ** 34

IV. DİĞER GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLERLE İLGİLİ GELİŞMELER 34

EK TABLO ve ŞEKİLLER 39

DEG RAPORLARINDA ELE ALINAN ÜLKE ve KONULAR 54

Not: Bu rapor, bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, Kalkınma Bakanlığı'nın resmi görüşlerini yansıtmamaktadır. En son 12 Aralık 2012 tarihine kadar açıklanan veriler dikkate alınmıştır.

YÖNETİCİ ÖZETİ

Bu raporda 2012 yılı Kasım ayında dünya ekonomisinde öne çıkan makroekonomik gelişmeler ABD, AB ülkeleri, Çin ve gelişmekte olan diğer ülkeler ayrımında ele alınmakta ve güncel gelişmeler değerlendirilmektedir. Açıklanan en güncel veriler büyüme, istihdam, dış ticaret, enflasyon, faiz oranları ve kamu maliyesi ana başlıklarında sunulmuştur. Ayrıca Avro Bölgesi krizinin gelişmekte olan ülkelere olan etkileri (Kutu 1, s.36) ve kriz sonrası dönemde dünya ekonomisinde değişen dengeler/eğilimler konusu (Kutu 2, s.37,38) ele alınmıştır.

OECD Kasım ayında Ekonomik Görünüm Raporunu yayınlamıştır. Raporda 2012 yılı boyunca küresel toparlanma, Avro Bölgesindeki durgunluk ve pek çok gelişmekte olan ülkelerdeki yavaşlama nedeniyle önemli derecede hız kaybettiği belirtilmiştir. Raporda dünya büyüme tahminleri Mayıs ayı raporuna göre önemli oranda aşağı yönlü revize edilmiştir. 2012 ve 2013 yılları dünya büyüme tahmini sırasıyla yüzde 3,4'ten yüzde 2,9'a ve yüzde 4,2'den yüzde 3,4'e indirilmiştir. Avro Bölgesindeki krizin küresel aktivite ve güven üzerindeki negatif etkileri ile gelişmekte olan ekonomilerde finansal kriz sonucunda bütçe küçültmelerin devam etmesi, ABD'de borç tavanı tartışmaları ve mali uçurum riski, gelişmekte olan ülkelerde büyümenin yavaşlaması ve içsel dinamiklerin toplam talebi azaltması önceki dönemlerde gerçekleştirilen sıkı politikaların tahmin edilenden daha güçlü etkiler oluşturması ve geniş çaplı belirsizlikler bu olumsuz görünümde etkili olmuştur.

Önümüzdeki döneme ilişkin belirsizlikler küresel iktisadi faaliyet üzerindeki aşağı yönlü risklerin devam etmesine neden olmaktadır. ABD ekonomisinin son dönemde ılımlı bir toparlanma sergilemesine karşın, başkanlık seçimlerinin ardından Temsilciler Meclisi'nde çoğunluğun Cumhuriyetçilerden oluşması olası bir "mali uçurum"un önüne geçilmesi için karar alınmasını güçleştirmiştir. ABD'de açıklanan veriler iktisadi faaliyetin son dönemde bir miktar ivme kazandığına işaret etmektedir. Bununla birlikte "mali uçurum"a ilişkin endişeler gündemdeki yerini korumaktadır. Avro Bölgesinde iktisadi faaliyet zayıf bir seyir izlemeye devam etmektedir. Avro Bölgesinin yılın üçüncü çeyreğinde yeniden resesyona girmesi ve öncü göstergelerin önümüzdeki döneme ilişkin belirgin bir toparlanmaya işaret etmemesi bölge ekonomisine dair endişelerin varlığını korumasına neden olmaktadır.

Öte yandan, ABD ekonomisinde toparlanma aşamalı bir şekilde devam etmektedir. Emek piyasasındaki toparlanma oldukça yavaş seyretmesine karşın, ekonomik aktivitelerde bir miktar ilerleme olduğu gözlenmektedir. Konut piyasasında toparlanma sinyalleri gözlenmekle birlikte sektörün GSYH'ya katkısı halen düşük seviyelerdedir. Ancak, konut satışlarının sabit şekilde yükseleceği ve konut fiyatlarının önümüzdeki yılın başlangıcından itibaren yüzde 7'den fazla artacağı OECD tarafından tahmin edilmektedir. Özel tüketim aşamalı bir şekilde, iş yatırımları ise belirgin ölçüde zayıflamaktadır. Bu durumun sebebi, mali görünümdeki belirsizlik ve Avrupa'daki gelişmelerdir.

ABD'de yılın üçüncü çeyreğine ilişkin GSYH artışı Kasım ayında yüzde 2'den yüzde 2,7'ye revize edilmiştir. Her ne kadar bu veri olumlu olsa da büyümenin kompozisyonunun talep bileşenlerinden stok artışına kaymış olması, ABD ekonomisine ilişkin soru işaretleri oluşturmaktadır. ABD'de Ekim ayında kişisel gelirler değişmezken Sandy Kasırgası'nın etkisiyle kişisel tüketim harcamaları yüzde 0,2 gerilemiştir. Öte yandan, tüketici güven endeksi Kasım'da beklentilerin üzerinde artış kaydederek 73,7 ile son dört yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır.

Avro Bölgesi yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,1 oranında daralmıştır. ECB'nin aldığı önlemler sonucu finansal piyasalardaki gerilim azalsa da öncü göstergeler ve istatistikler ekonomik aktivitede zayıflığın son çeyrekte de devam edeceğine işaret

etmektedir. Özellikle düşük tüketici ve yatırımcı güveni, düşük seyreden dış talep düşük ekonomik aktiviteye neden olmaktadır.

OECD raporuna göre Avro Bölgesinde ekonomik aktiviteye ilişkin göstergelerin düşük seviyede seyretmesi, devam eden kemer sıkma planları ve düşük seviyelerdeki güven göstergeleri ekonomik aktivitenin zayıf kalmaya devam edeceğine işaret etmektedir. ECB'nin izlediği destekleyici para politikasının finansal koşulları iyileştirdiği belirtilmekle birlikte bunun reel ekonomiye yansımalarının sınırlı olduğu belirtilmiştir. Yüksek hane halkı ve şirket borçları nedeniyle kimi ülkelerde bilanço küçültme sürecinin yaşanacağı, bu nedenle yatırımların ve tüketimin azalacağı öngörülmektedir. Alınan önlemlere rağmen ekonomik aktivitenin 2014 yılına kadar trendine ulaşamayacağı, işsizliğin yüzde 12 seviyesinin üzerine çıkacağı öngörülmektedir.

Borç sorununa çözüm bulunamaması ve kaybolan güven ortamı nedeniyle AB'de üretimin azaldığı belirtilmektedir. Hanehalklarının tüketimi, yatırımlar ve hükümet harcamamaları daralırken, dış talebin yavaş seyrettiği kaydedilmiştir. Eşanlı bir şekilde uygulanan kemer sıkma politikaları ve özel sektörde uygulanan bilanço küçültme operasyonlarının bölge genelinde piyasa güvenini azalttığına dikkat çekilmiştir. OECD bu çerçevede Avro Bölgesinin 2012 yılında yüzde 0,4 oranında, 2013 yılında ise yüzde 0,1 oranında daralacağını öngörmektedir.

2014-2020 dönemi Avrupa Birliği bütçesine yönelik tartışmalar üye devletler arasında devam etmektedir. Tasarıda bütçenin yüzde 5 oranında artırılması ve 1 trilyon avroya ulaşması teklif edilmiştir. Ancak bütçeye net katkı sağlayıcı konumundaki İngiltere tasarıya kamuoyunda artan AB muhalefeti nedeniyle karşı çıkmaktadır. Bütün ülkelerde kemer sıkma önlemi uygulanırken AB'nin muaf tutulmaması gerektiği, bütçe artışının en fazla enflasyon kadar artırılması gerektiği İngiltere tarafından dile getirilmektedir. 2013 yılı bütçe tasarısında toplam bütçe büyüklüğünün 137,9 milyar avro olması, bütçenin büyük kısmının ortak tarım politikası, uyum fonları ve kırsal kalkınmaya harcanması planlanmaktadır.

OECD 2012 yılı Kasım ayında Küresel Görünüm Raporunda Çin ekonomisinin 2012 yılına ait büyümesi son yılların en düşük ekonomik performansı ile yüzde 7,5 olarak tahmin edilmektedir. 2013 yılında ise büyümenin küresel ekonomideki canlanmayla beraber bir miktar ivme kazanarak yüzde 8,5 olacağı tahmin edilmektedir. Raporda ayrıca 2012 yılındaki yavaşlamanın temel sebebi olarak zayıflayan dış talep ve hükümetin ekonomide enflasyonist baskıyı azaltmak için uyguladığı politikaların iç talebi bir miktar zayıflatması gösterilmektedir. Uzun vadede ise ekonominin hala dış piyasada yaşanan olumsuz gelişmelerden etkilemeye devam edeceği fakat bu durumun özellikle hükümetin yoksul kesime yönelik konut inşası ve büyük altyapı yatırımlarının etkisiyle uzun dönemde bu eğilimi tersine çevirebileceği düşünülmektedir.

Öte yandan, Çin'in büyüme beklentilerinde iyileşme yaşanmaktadır. Yılın ilk üç çeyreğinde gerçekleşen yavaşlamanın ardından son dönemde açıklanan veriler, dünyanın ikinci büyük ekonomisine sahip Çin'de ihracat artışı ve iç talepteki ivme kaybına bağlı olarak 2012 yılı genelinde yavaşlayan ekonomik aktivitenin yeniden toparlanma eğilimine girdiğine işaret etmektedir. Nitekim Ekim ayında sanayi üretimi artışı bir önceki yılın aynı ayına göre beklentilerin üzerinde gerçekleşirken, perakende satışlar da öngörüleri aşmıştır. Kasım ayıda PMI endeksi 50,6 seviyesine yükselerek üretimin yeniden ivmelenmeye başladığını teyit etmiştir.

Raporda gelişmekte olan ekonomilerin 2012 yılındaki yavaşlamanın ardından kısmen toparlanması beklenmektedir. Gelişmekte olan ekonomilerdeki yavaşlama ticaret, finans ve güven kanalları yoluyla hem Avro Bölgesi krizinden, hem de yurtiçi gelişmelerden kaynaklanmaktadır. Ancak, yurtiçi gelişmelerdeki etkinin daha baskın olması ve Avro Bölgesindeki gelişmelerin etkisinin sınırlı düzeyde olması nedeniyle, gelecek dönem büyüme açısından gelişmekte olan

ekonomilerin durumu yurtiçinde alınacak tedbirlere bağlıdır. Gelişmekte olan ekonomiler açısından en önemli husus, ekonomilerin canlandırılmasına yönelik yeterli derecede maliye ve para politikası manevra alanına sahip olmaları gösterilmektedir. Son dönemde Brezilya ve Çin önemli düzeyde politika tedbiri alırken, yüksek enflasyon nedeniyle Hindistan'ın aldığı önlemler sınırlı düzeyde kalmıştır.

Kasım ayında yatay bir seyir izleyen Brent türü ham petrolün varil fiyatı 11 Aralık itibarıyla 107,5 dolar düzeyinde gerçekleşmiştir. Rafineri marjlarının Avrupa'daki rafinerilerinin bakımlarının tamamlanması ve ABD'deki rafinerileri faaliyetlerinin ise Sandy kasırgasının yol açtığı kesintiden sonra normale dönmesi nedeniyle gevşediği belirtilmektedir.

I. ABD EKONOMİSİ

Konjonktürel Gelişmeler

Son iki çeyrektir yukarı yönlü büyüme trendi gösteren ABD ekonomisindeki ılımlı toparlanma sinyallerinin devam etmesine rağmen, OECD Kasım ayında yayınladığı Ekonomik Görünüm Raporunda büyüme tahminini bir önceki raporuna göre aşağı yönlü revize etmiştir. Raporda 2012 yılı büyüme tahmini yüzde 2,4 seviyesinden yüzde 2,2 seviyesine indirilirken, 2013 yılı tahmini ise yüzde 2,6 oranından yüzde 2 oranına düşürülmüştür. Raporda ABD'de istihdam piyasasındaki iyileşmelere paralel olarak özel tüketimin, emlak piyasalarının toparlanması ile birlikte konut yatırımlarının artması öngörülmektedir. Bu bağlamda 2012 ve 2013 yılı işsizlik oranlarının sırasıyla yüzde 8 ve yüzde 8,2 olacağı öngörülmekle birlikte, özel tüketim harcamalarının söz konusu yıllarda sırasıyla yüzde 2,1 ve yüzde 2,9 olacağı tahmin edilmektedir.

ABD'de açıklanan veriler iktisadi faaliyetin son dönemde bir miktar ivme kazandığına işaret etmekle birlikte "mali uçurum"a ilişkin endişeler ana gündemi oluşturmaktadır. ABD'de 2013 yılında devreye girecek olan 600 milyar doları aşan harcama kesintileri ve vergi artışları, ekonomi üzerinde resesyon baskısı oluşturmaktadır. Uluslararası Para Fonu Başkanı Lagarde, dünyanın en büyük ekonomisi ABD'nin mali sıkıntılarını gidermesi için vergileri artırarak ya da başka gelir kaynağı bularak kazançların artırılması ve harcama kesintilerinin birleşiminden oluşan dengeli bir yaklaşımın benimsenmesinden yana olduğunu belirtmiştir.

Mali uçuruma yönelik belirsizlikler finansal dalgalanmalara neden olmaktadır. Herhangi bir anlaşmaya varılamadığı sürece hisselerin düşmeye devam edeceği ve şayet bu yıl anlaşmasız sonlanırsa hisselerin dibe vuracağı ekonomistler tarafından tahmin edilmektedir. Emtia fiyatları da bu belirsizlik ortamından etkilenmektedir. Bakır fiyatları, ABD'de imalat sanayinin beklenmedik bir şekilde daralması ve bütçe konusundaki anlaşmazlığın derinleşmesinin ardından, en yüksek seviyelere çıktıktan sonra düşmüş ve son günlerde aşağı yönde hareket etmeye başlamıştır. Alüminyum, çinko ve kurşun da değer kaybetmiştir.

FED 12 Aralık tarihinde düzenlediği FOMC (FED Açık Piyasa Komitesi) toplantısı sonrasında ekonomiyi desteklemek için her ay 40 milyar dolarlık tahvil alım programına devam edeceğini dile getirmiş ve esnek para politikasını, fiyat istikrarı elverdiğince sürdüreceğini açıklamıştır. 31 Aralık tarihinde elindeki kısa vadeli tahvillerin bitmesi nedeniyle sona erecek olan 45 milyar dolarlık Twist Operasyonunun[1] yerine ek tahvil alım programına devam edeceklerini dile getirmiş ve mevcutta 40 milyar dolarlık tahvil alım programının uzatılmasına ilave olarak, Ocak ayından itibaren aylık 45 milyar dolarlık Hazine tahvili alımı yapacağını açıklamıştır. Mevcutta 2,9 trilyon dolar olan bilançosunu 4 trilyon dolara yükseltmeyi hedefleyen FED, yeni programında aylık alacağı toplam 85 milyar dolarlık tahville işsizliği düşürüp ülkenin ekonomik büyümesini yeniden harekete geçirmeyi hedeflemektedir. FOMC, faiz oranlarının da işsizlik seviyesi en azından yüzde 6,5'in altına düşünceye ve enflasyon yüzde 2,5'in üzerine çıkmadığı sürece düşük kalacağını da belirtmiştir. Bunun yanı sıra otomotiv, konut gibi sektörlerin desteklenmesi açısından da söz konusu teşviğin gerekli olduğunu değerlendirmiştir. Programın bitiş tarihi ise FED yetkilileri tarafından açıklanmamıştır.

[1] Twist Operasyonu, FED'in elindeki kısa vadeli tahvilleri satarak yerine uzun vadeli tahvilleri alması ve böylece parasal genişleme olmadan uzun vadeli faizlerin üzerinde baskıyı artırarak kredi maliyetleri ve finansal koşulları kolaylaştırmaya çalışmasına yönelik programını ifade etmektedir.

FED Başkanı Bernanke, FED'in çabalarının, tek başına ekonomiyi korumaya yetmeyeceği ve bütçe görüşmelerinin başarısızlıkla sonuçlanması durumunda ABD'nin mali uçuruma doğru sürükleneceğini dile getirmiştir. 4 yıldır kısa vadeli faiz oranını da sıfıra yakın seviyede tutan FED'in, en az 2014'ün ilk çeyreğine kadar alımlara devam edeceği ve faizi 2015 yılının ortasına kadar düşük tutacağı beklenmektedir.

1. BÜYÜME

2012 yılı ikinci çeyreğinde yüzde 1,3 büyüme kaydeden ABD ekonomisi Kasım ayı sonunda açıklanan rakamlara göre 2012 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 2,7 oranında büyümüştür. Bir önceki ay yüzde 2 olarak tahmin edilen büyüme oranında yeni revizyona göre artış kaydedilmesinin temel nedeni yatırımlarda yaşanan artış olmuştur. Bir önceki ay tahmininde eksi değerde olan ihracat artış oranı, son revizyonda pozitife dönmüştür. Dış ticaretteki olumlu gelişmenin de etkisiyle büyüme oranı yukarı yönlü ivme kazanmıştır.

Şekil 1: Harcamalar Yoluyla GSYH Artışı (Bir Önceki Döneme Göre Yıllık, Yüzde Değişim)

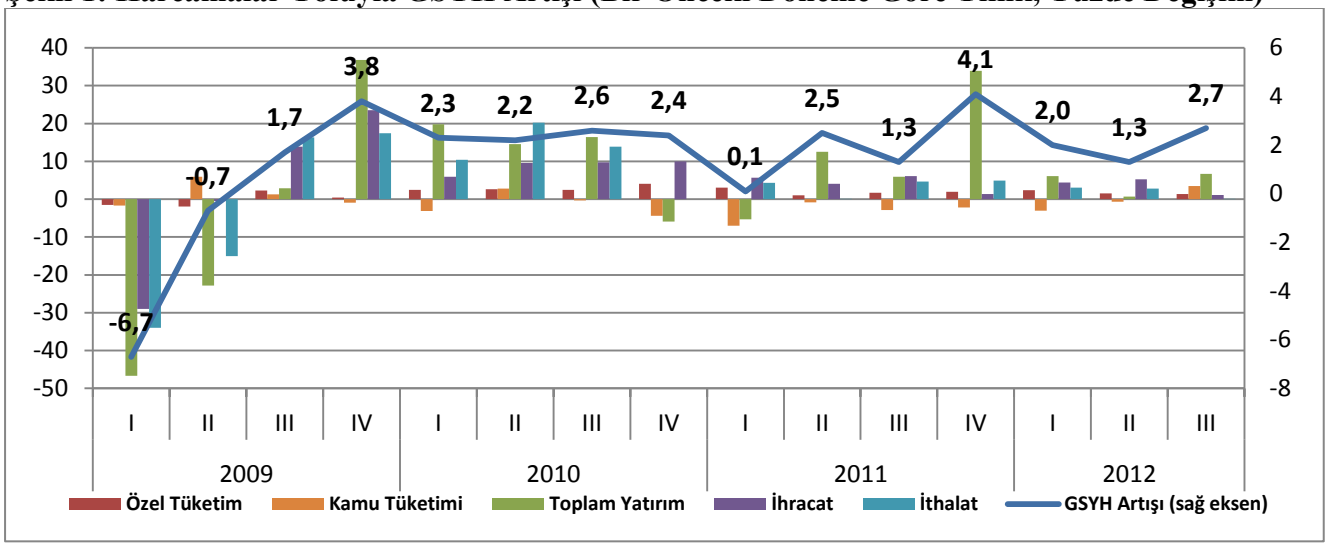

Kaynak: Bureau of Economic Analysis

Ekim ayı sonunda açıklanan 2012 yılı üçüncü çeyrek büyüme tahminlerine göre, harcama bileşenlerinin büyümeye katkılarının özel tüketim için 0,99 puan, toplam yatırımlar için 0,86 puan, net ihracat için 0,14 puan ve kamu tüketimi için 0,67 puan olduğu tahmin edilmiştir.

Şekil 2: Harcama Bileşenlerinin GSYH'ya Katkıları (Yüzde)

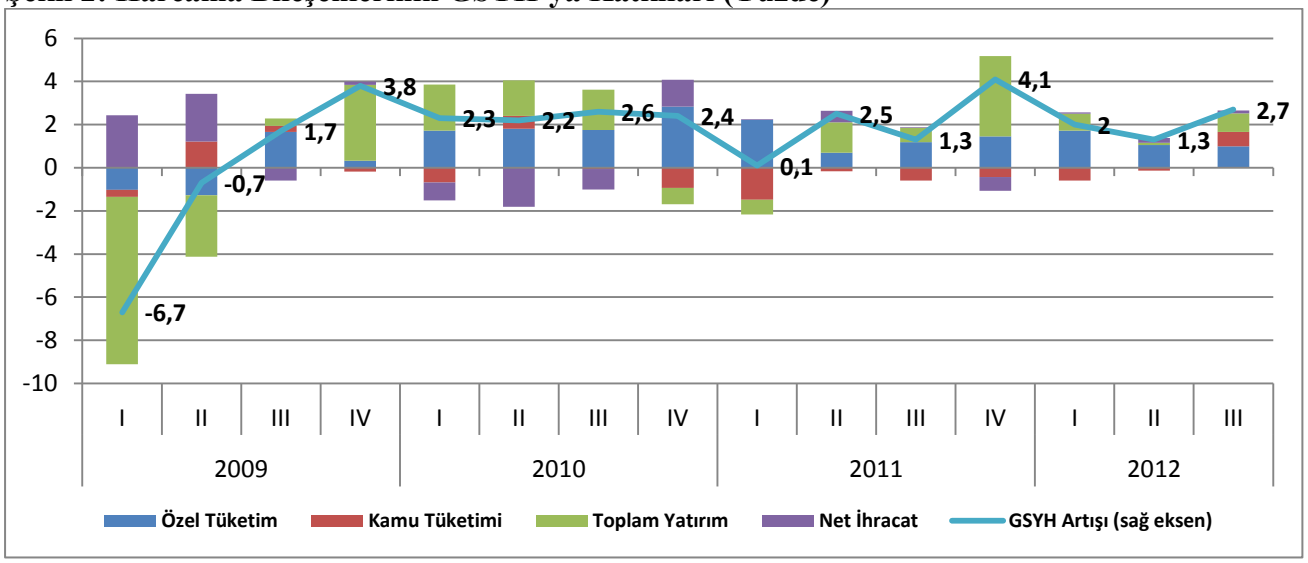

Kaynak: Bureau of Economic Analysis

Tüketim

ABD'de Sandy Kasırgası'nın ülkenin güneydoğusunda yaşayanların işyerine veya alışveriş merkezlerine gitmelerini engellemesiyle tüketici harcamaları Ekim ayında beklenmedik bir şekilde gerilerken, maaşlar da düşüş göstermiştir. Geçtiğimiz ay yüzde 2 olan tüketim harcamaları artış oranı, Kasım ayı sonunda yapılan revizyonda yüzde 1,4'e gerilemiştir.

Mortgage ve tüketici borçlarının toplamından oluşan hane halkı borçları 2012 yılının ikinci çeyreğinde birinci çeyrekte olan değerini korumuş ve yüzde 11 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 3: Hanehalkı Borç Servis Oranı (Borç/Harcanabilir Gelir, Yüzde)

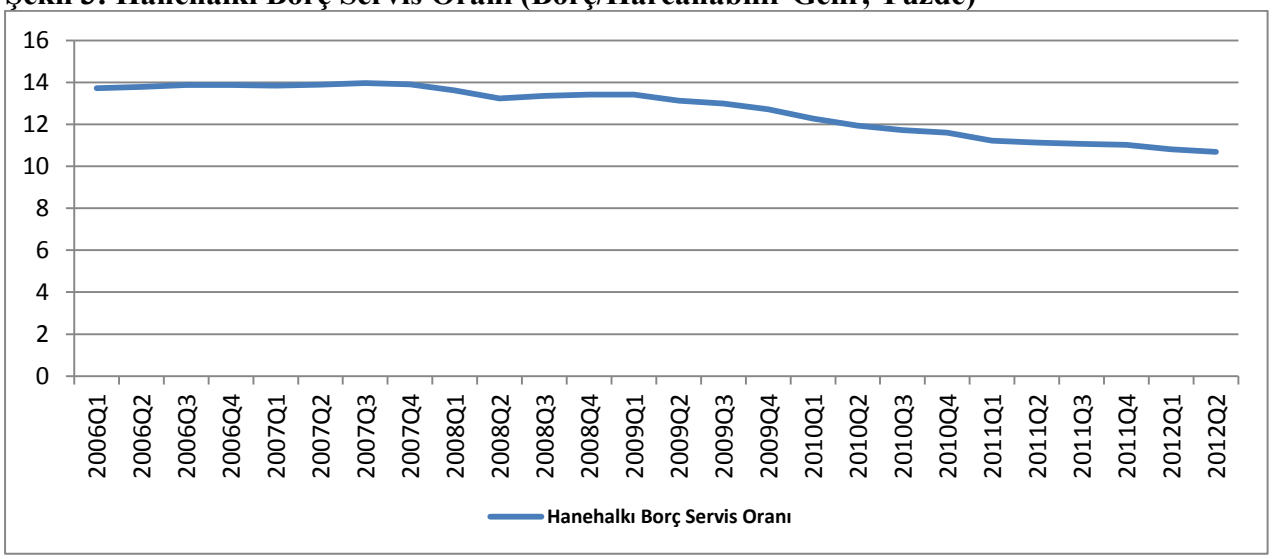

Kaynak: http://www.federalreserve.gov

Üretim

Ekim ayında yaşanan 0,7 puanlık düşüşün ardından sanayi üretim endeksi Kasım ayında 1 puan artmış ve endeks değeri 97,5 seviyesine yükselmiştir. Sandy Kasırgasından sonra imalat sanayinin toparlanma eğilimine girmesi bu olumlu gelişmede etkili olmuştur.

Kapasite kullanımı da Kasım ayında bir önceki aya göre 0,7 puan artarak yüzde 78,4 seviyesine yükselmiştir.

Şekil 4: Sanayi Üretim Endeksi (2007=100, Mevsimsel Olarak Düzeltilmiş) ve Kapasite Kullanım Oranı (Yüzde)

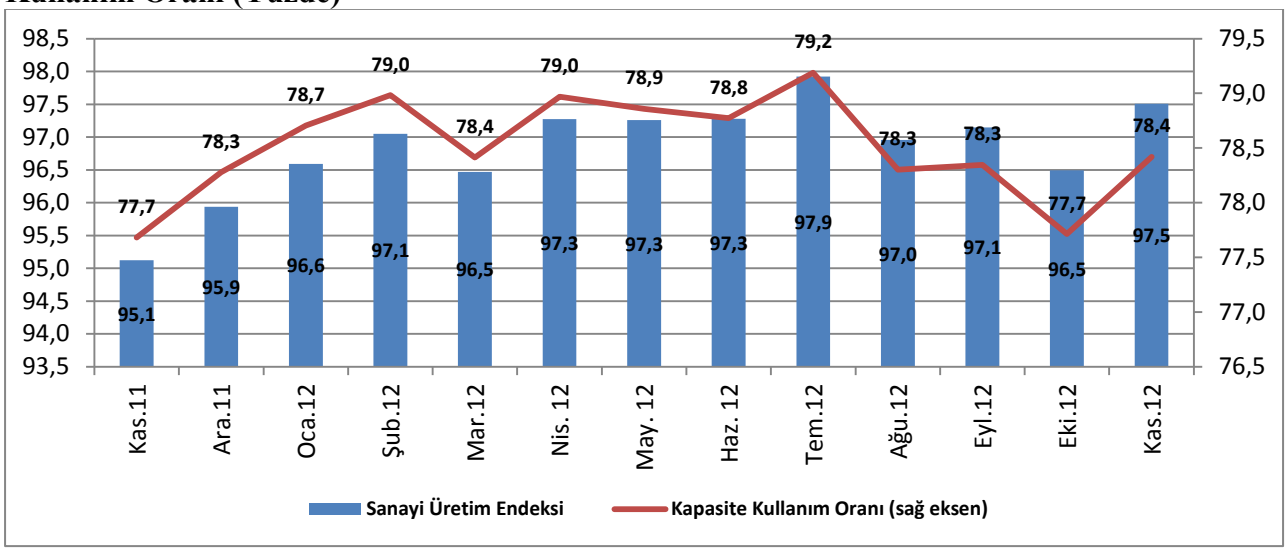

Kaynak: http://www.federalreserve.gov, The Conference Board

ISM (Institute for Supply Management) tarafından açıklanan ve iki aydır imalat sektöründe ılımlı bir genişleme olduğunu gösteren Satın Alma Yöneticileri Endeksi (Purchasing Manager Index-PMI), Kasım ayında yüzde 51,7 seviyesinden yüzde 49,5 seviyesine inerek 50 eşik değerin altında kalmıştır. Kasım ayında yaşanan bu 2,2 puanlık düşmeyle birlikte son altı ayda dördüncü kez daralma yaşanmıştır. 2009 yılı Temmuz ayından bu yana en düşük seviyeye inen endeks, zayıf işletme talebi, yavaşlayan ihracat ve Sandy fırtınasından kaynaklanan aksaklıkların yarattığı olumsuzluklardan dolayı düşüş sergilemiştir.

Bütçe konusunda henüz bir anlaşma sağlanamamasından dolayı işletmelerin ekipman yatırımlarını azaltması ve ABD ihraç mallarına yönelik talebin düşmesi sonucu imalat sanayinin büyümeye katkısı zayıflamıştır. Yeni siparişlerde ise Ekim ayına göre Kasım ayında 3,9 puanlık düşüş kaydedilmiştir. 18 üretici şirketin 6'sı Kasım ayında büyüme olduğunu kaydetmiştir.

Kasım ayında tüketici güven endeksi artış eğilimini devam ettirmiş ve yüzde 73,7 seviyesine çıkarak bu yılın en yüksek değerine ulaşmıştır. Tüketicilerin kısa vadeli görünüm ile ilgili beklentilerinin pozitif olması, bu yükseliş üzerinde etkili olmuştur.

Şekil 5: Güven Endeksleri (1985=100)

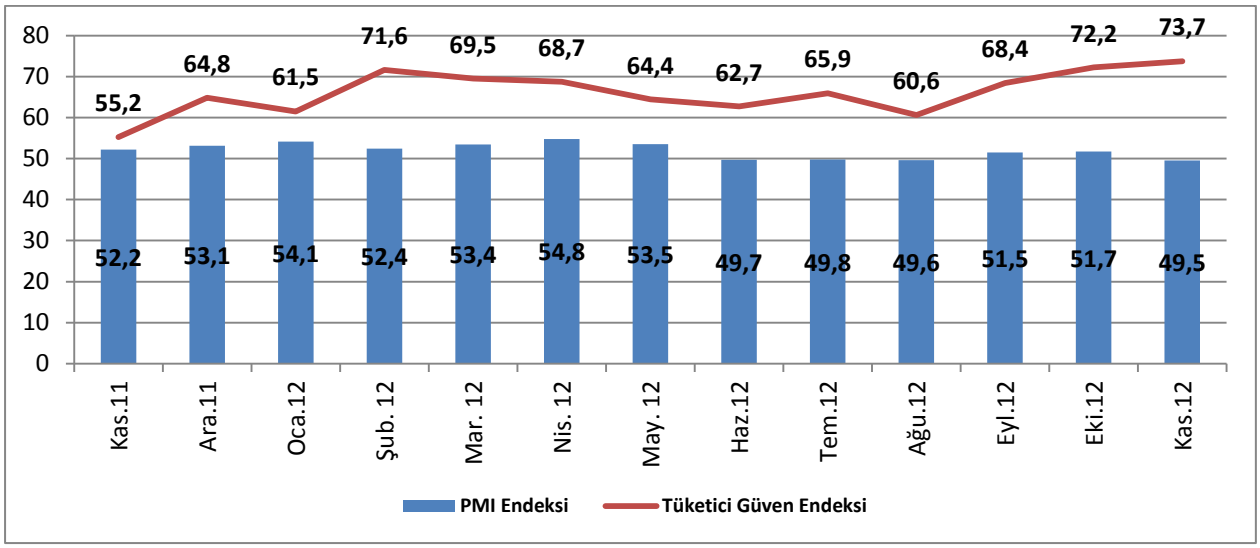

Kaynak: http://www.ism.ws, The Conference Board

Tüketici kredilerindeki artış hızı, son dönem tüketici güveninde yaşanan artışın etkisiyle bir miktar yükselmesine rağmen, tüketim harcamalarında görülen dalgalı seyir nedeniyle bu durum pozitif yönde gözle görülür bir ivme yaratmamış ve Ekim ayında da bir önceki ay gibi yüzde 6 civarında seyretmiştir.

Şekil 6: Toplam Tüketici Kredilerindeki Değişim (Yüzde, Yıllık, Mevsimsel Düzeltilmiş)

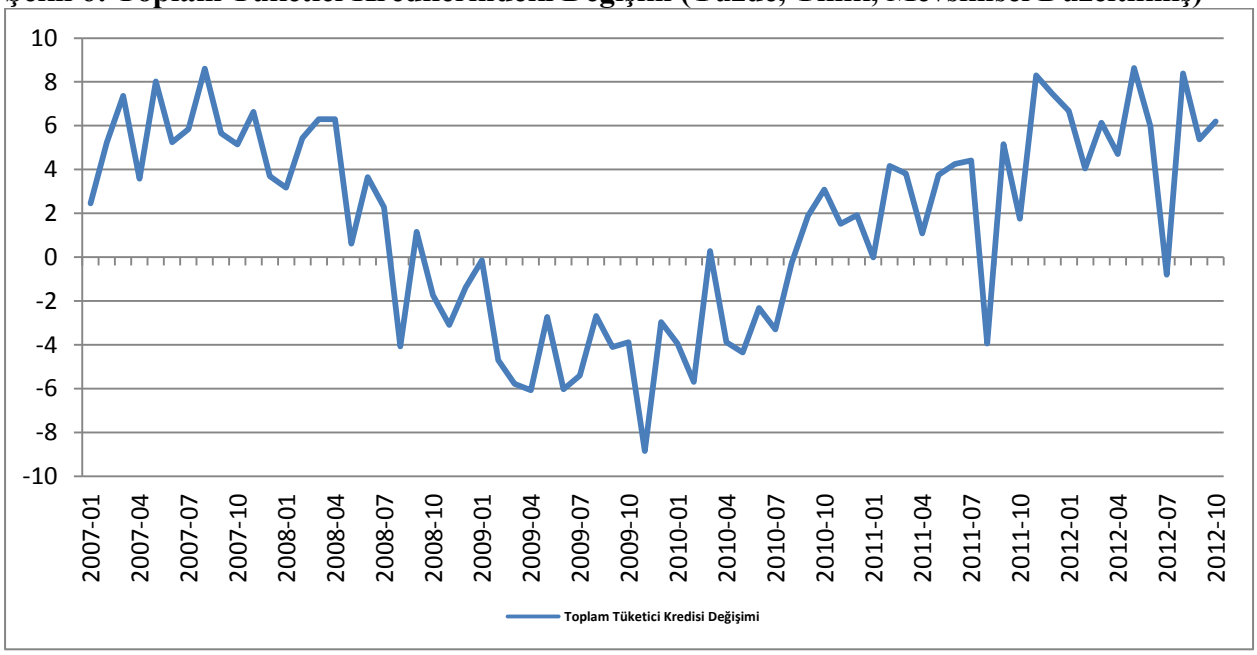

Kaynak: http://www.federalreserve.gov

OECD Bileşik Öncü Göstergeleri Ekim ayında bir önceki aya göre 0,1 puan artış göstermiştir. Bir önceki ay tüketici güvenindeki yükselme de dikkate alındığında ekonominin büyümeye başladığına işaret etmektedir.

Şekil 7: OECD Bileşik Öncü Göstergeleri

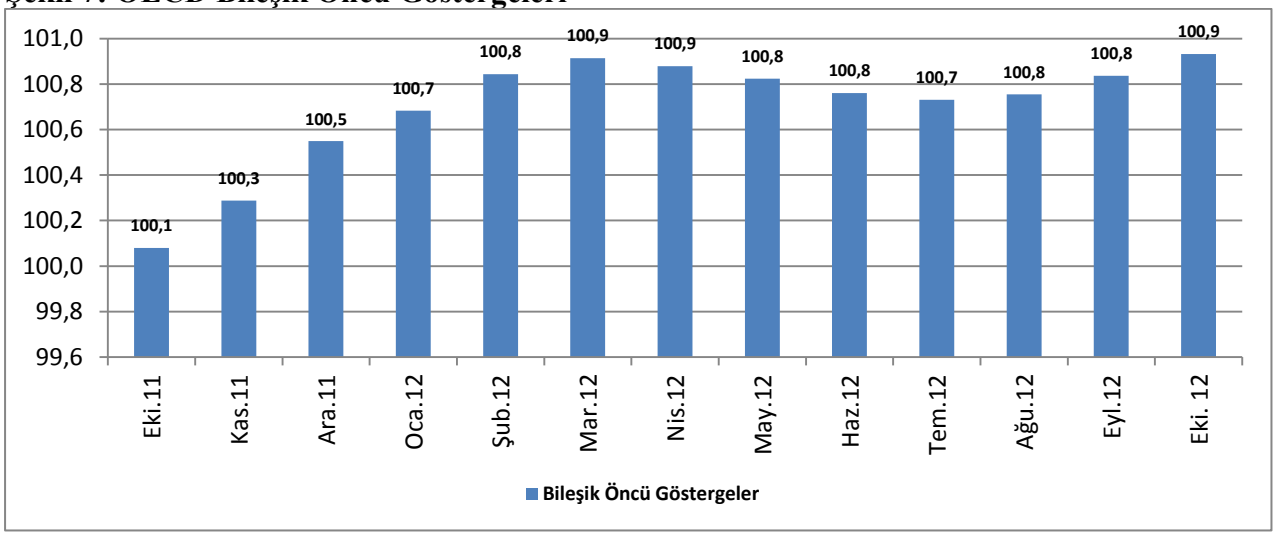

Kaynak: OECD

2. İSTİHDAM

İşsizlik oranı Kasım ayında, Ekim ayına kıyasla 0,2 puan azalarak yüzde 7,7 oranına gerilemiştir. Kasım ayında 146 bin kişilik tarım dışı istihdam yaratılırken, işsizlik seviyesi neredeyse son 4 yılın en düşük seviyesine gerilemiştir. Bu durum, Sandy Kasırgası'nın ABD istihdam piyasasında etkisinin az olduğunu göstermiştir. Uzmanlık gerektiren mesleklerde 43 bin, sağlık hizmetlerinde 20 bin ve yerleşik ticaret alanlarında 13 bin kişilik istihdam yaratılmıştır. İnşaat sektöründe yaşanan gerilemeye paralel olarak 20 bin kişilik istihdam kaybı yaşanmıştır. İşsiz sayısı Kasım ayında 12 milyon kişiye gerilemiştir.

Sivil işgücü sayısı Kasım ayında bir önceki aya kıyasla 350 bin kişi azalmış ve işgücü 155,3 milyon kişiye gerilemiştir. Ekim ayında yüzde 63,8 olan işgücü katılım oranı, Kasım ayında 0,2 puan azalarak yüzde 63,6'ya gerilemiştir. Bunun yanı sıra, Ekim ayında 979 bin kişi iş bulma konusunda ümidini kaybetmesi nedeniyle işgücünden çıkmıştır.

Ekonomik nedenlerle yarı zamanlı çalışmak zorunda olan kişi sayısında 168 bin kişilik düşüş yaşanmış ve bu sayı 8,2 milyon kişiye düşmüştür. Uzun dönem işsizlerin (27 hafta ve üzeri işsiz olanlar) toplam işsizler içindeki oranı Kasım ayında düşmüş ve 39,7 olarak gerçekleşmiştir. Kasım ayında uzun dönem işsizlerin sayısı yaklaşık 4,7 milyon kişi olarak kaydedilmiştir.

Şekil 8: İşsizlik Oranları (Yüzde)

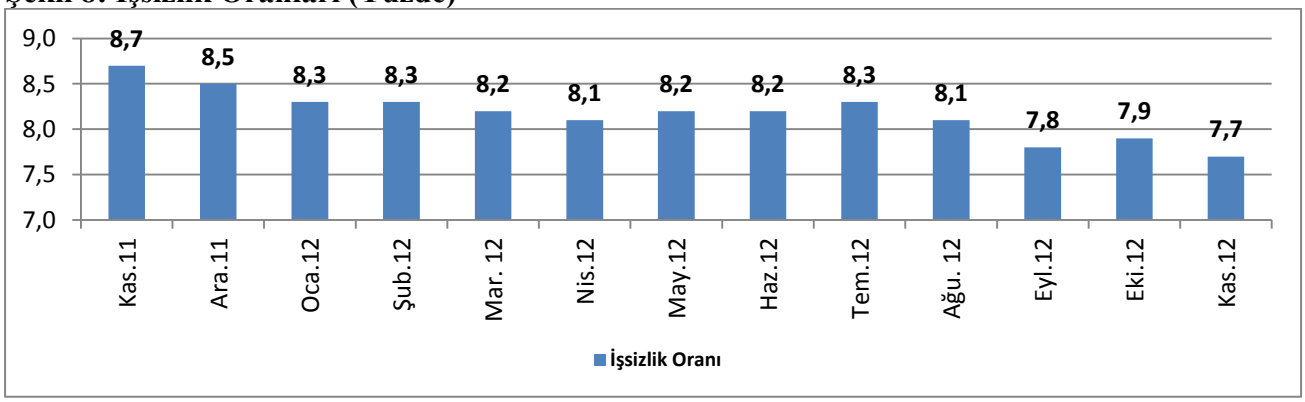

Kaynak: US Bureau of Labour Statistics

17 Kasım ile biten haftanın sonunda işsizlik başvurularında 404 bin kişilik artış yaşanmıştır. ABD'yi vuran Sandy Kasırgası'nın bu artışta etkili olduğu düşünülmekle birlikte, istihdamda yaşanan artışa paralel olarak bu rakamda aşağı yönlü bir eğilim görülmektedir.

Şekil 9: Haftalık İşsizlik Sigortası Başvuruları (bin kişi)

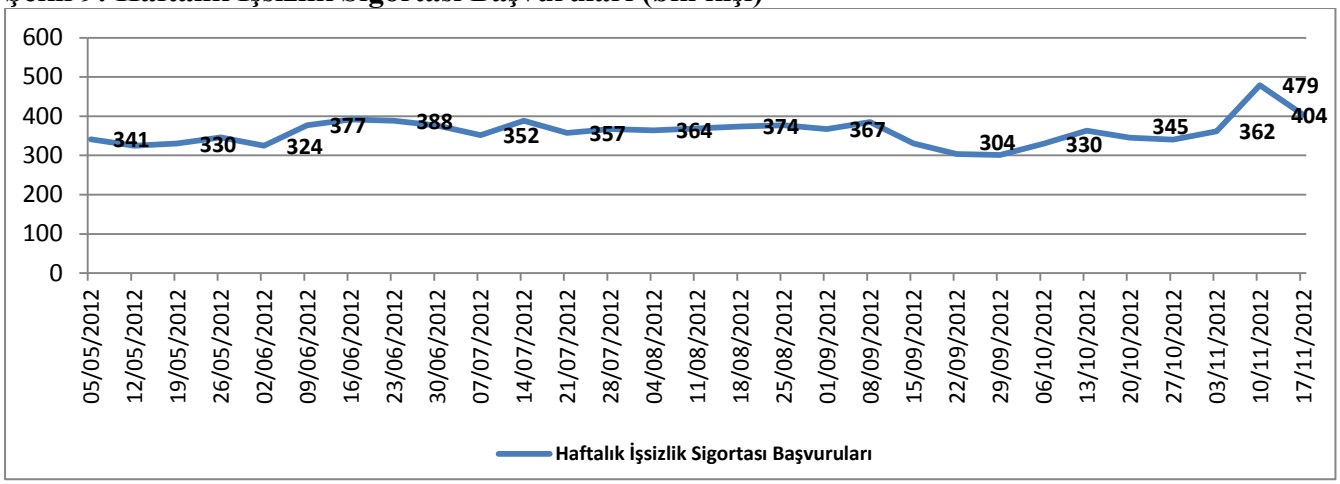

Kaynak: US Department of Labor

ABD'de çalışanların verimliliği, yılın üçüncü çeyreğinde artış göstermiştir. İkinci çeyrekte 110,25 olan çalışanın saat başına üretimi endeks değeri, üçüncü çeyrekte yaklaşık 111,75 seviyesine yükselmiştir.

Son iki çeyrektir yaşanan artışın nedeni olarak karlardaki yavaşlama ile birlikte, şirketlerin maliyetleri karşılayabilmek için çalışanların verimliliğini artırmaya yönelmiş olması öngörülmektedir. Verimlilikte artış yaşanmasının olumlu yanı olmakla birlikte, istihdamın artmasını daha zor hale getirmesinden dolayı bu durum istihdam artışı açısından olumsuzluk yaratabilmektedir.

2012 yılının ikinci çeyreğinde de birim emek maliyeti endeks değeri, 108,8 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 10: Tarım Dışı Birim Emek Maliyeti ve Toplam Verimlilik Endeksi (2005=100)

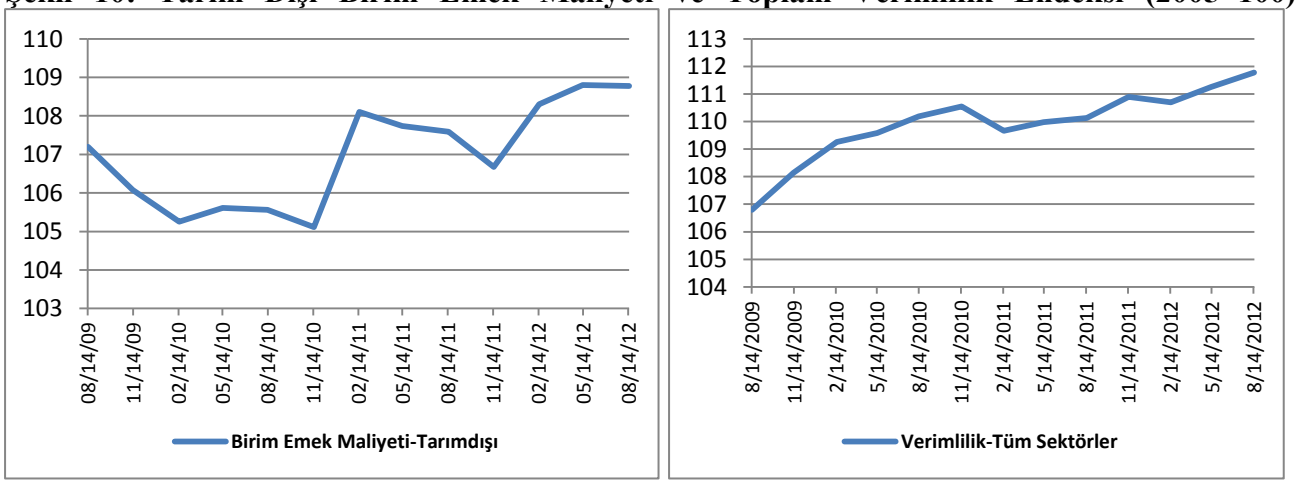

Kaynak: Datastream

3. DIŞ TİCARET

ABD'de dış ticaret dengesi Ekim ayında kötüleşmiştir. İhracat 222,8 milyar dolara düşerken ithalat ise 187,5 milyar dolardan 180,5 milyar dolara gerilemiştir. Böylece, Eylül ayında 40,3 milyar dolar olan dış ticaret açığı Ekim ayında 42,2 milyar dolara yükselmiştir. Dış ticaret açığındaki artış, küresel büyümedeki yavaşlama dolayısıyla ihracat miktarındaki düşüşten kaynaklanmaktadır. Elektronik, giyim ve kimyasal ürünlerin ithalatındaki yavaşlama da daha yavaş ABD büyümesini işaret etmektedir.

Şekil 11: Aylık Dış Ticaret Rakamları (Milyar Dolar)

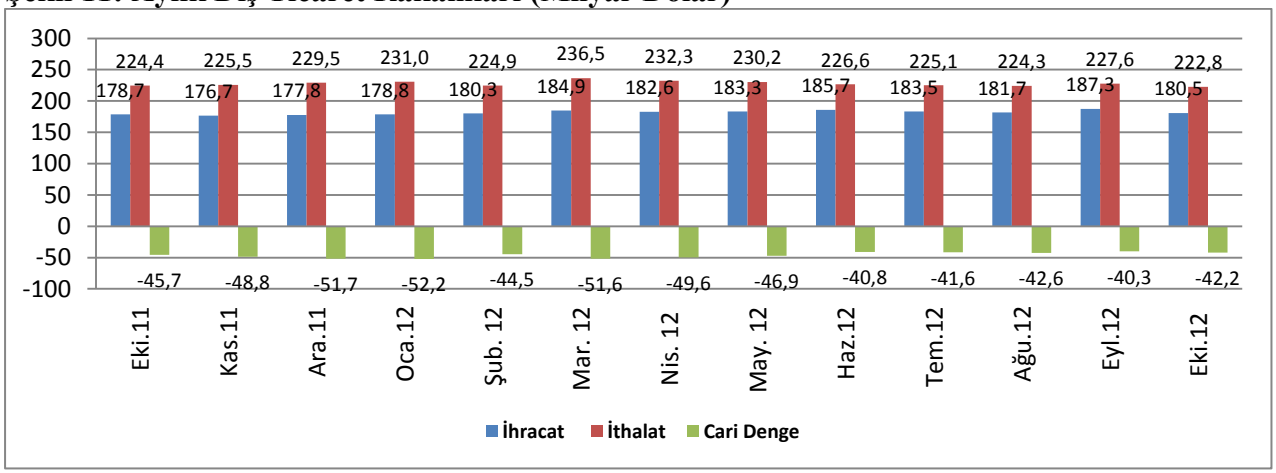

Kaynak:US Census Bureau

4. ENFLASYON ve FAİZ ORANLARI

ABD'de enflasyon oranı, Kasım ayında enerji fiyatlarının da gerilemesiyle beklenenden daha fazla düşmüş ve enflasyonun kontrol altında olduğu sinyalini vermiştir.

ABD'de tüketici fiyatları endeksi (TÜFE), Mayıs ayından bu yana ilk düşüşünü göstermiştir. Ekim ayındaki artıştan sonra 0,3 puan düşerek Kasım ayında 12 aylık endeks değerindeki artış oranı, yüzde 1,8 seviyesine gerilemiştir. Gıda endeksi ise 0,2 puan artış göstermiştir. Ağustos ve Eylül aylarında enerji fiyat endeksindeki keskin yükselişlerden sonra ılımlı bir şekilde artan enerji fiyat endeksi, Kasım ayında ise bir önceki aya göre 4,1 puan gerilemiştir.

Enerji ve gıda fiyatlarından arındırılmış fiyat endeksi Kasım ayında 0,1 puan azalmış ve yüzde 1,9 olarak kaydedilmiştir. Gıda fiyat endeksindeki 12 aylık artış yüzde 1,8 iken, enerji için bu rakam yüzde 0,3 olarak açıklanmıştır.

Ekim ayında gıda ve enerji fiyatlarından arındırılmış endeks değerinde yaşanan artışın nedeni olarak kira ve giyim maliyetlerinin artırılması gösterilmiştir.

Enflasyon oranlarında yaşanan bu gelişmeler FED yetkililerinin enflasyonun tehdidinin düşük olduğu gerekçesiyle işsizliği düşürmek ve büyümeyi canlandırmak amacıyla varlık alımlarını genişletme kararını almalarına da destek olmuştur.

Şekil 12: Enflasyon Oranı (Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre, Yüzde)

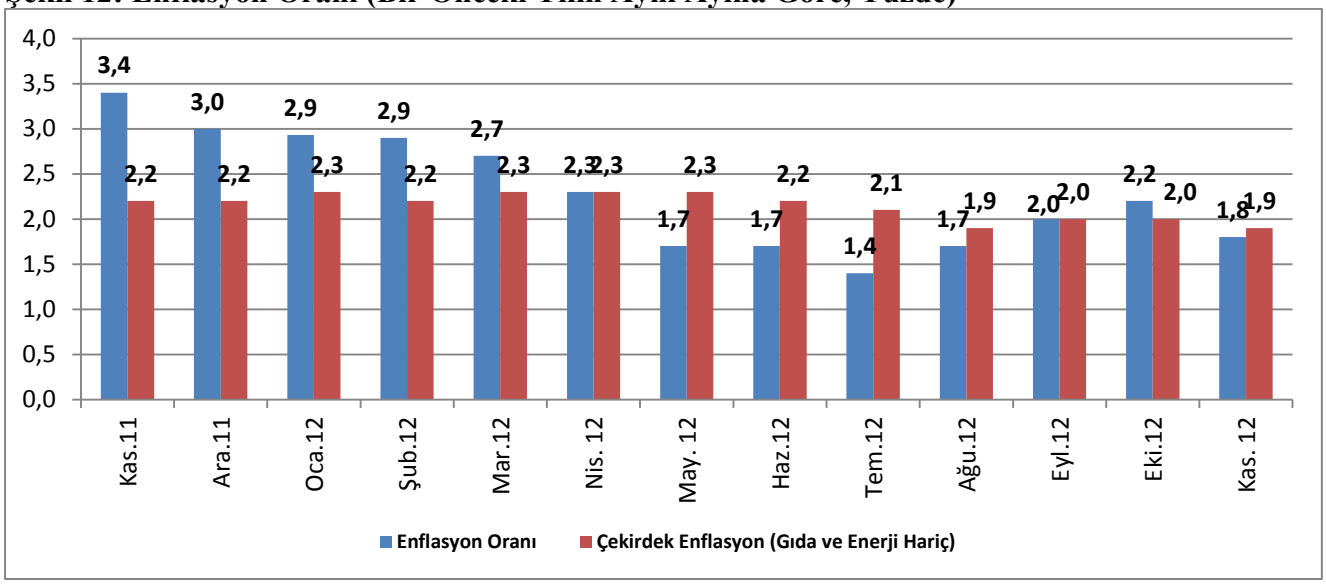

Kaynak: Bureau of Labour Statistics

FED, 12 Aralık toplantısında rekor düşük faiz oranlarının işsizlik yüzde 6,5 seviyesine düşene kadar ve enflasyon oranı da yüzde 2,5 seviyesine ulaşana kadar uygulanmaya devam edeceğini dile getirmiştir. Buna paralel olarak FED'in 2015 yılı ortalarına kadar faiz oranını sıfıra yakın düzeyde tutacağı tahmin edilmektedir.

Ekonominin desteklenmesine yönelik olarak uygulanan düşük faiz oranı politikasıyla paralel olarak kısa dönem faiz oranı, politika faiz oranına neredeyse paralel bir seyir izlemektedir. Kasım ayında kısa dönem faiz oranı yüzde 0,23 ve uzun dönem faiz oranı yüzde 1,65 olarak gerçekleşmiştir.

Şekil 13: Faiz Oranları (Yüzde)

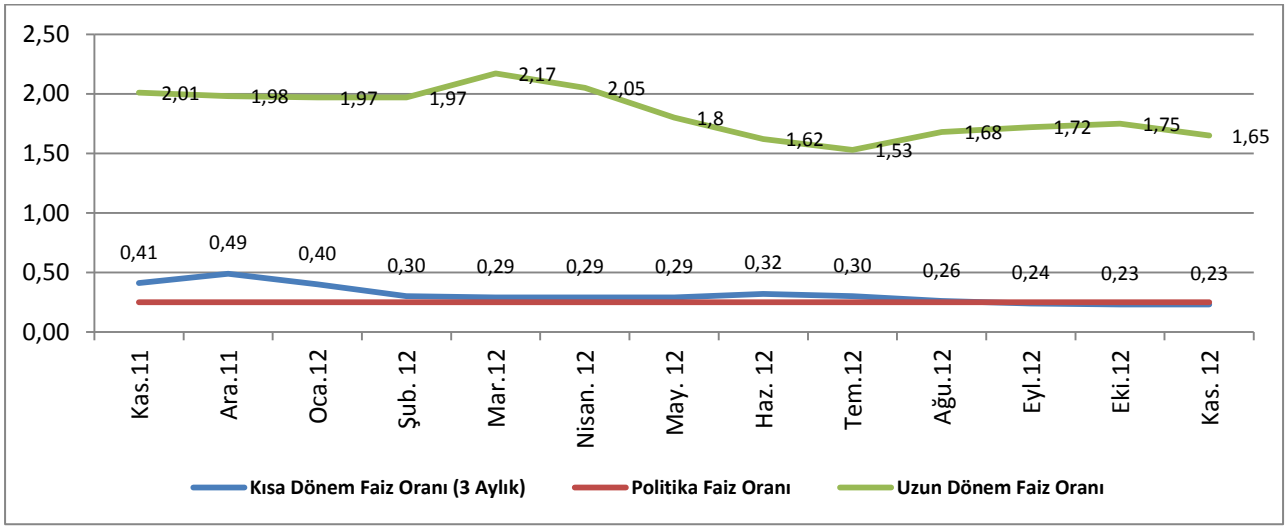

Kaynak: OECD- Monthly Economic Indicators

ABD finansal varlıklarına olan dış talep Temmuz ayında yatırımcıların gittikçe kötüleşen Avrupa krizinden kaçarak daha güvenli yatırım enstrümanları aramasıyla önemli oranda artmıştır. 10 yıl vadeli ABD Hazine tahvillerinin faizi, Avrupa ülkelerinin bozulan kredi koşulları nedeniyle yatırımcıların güvenli limanlara kaçması sonucu Temmuz ayında en düşük seviyeye gerilemiştir. 10 yıllık devlet tahvillerinin getiri oranı Aralık ayında yüzde 2,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 14: ABD 10 Yıllık Devlet Tahvillerinin Getiri Oranı (Yüzde)

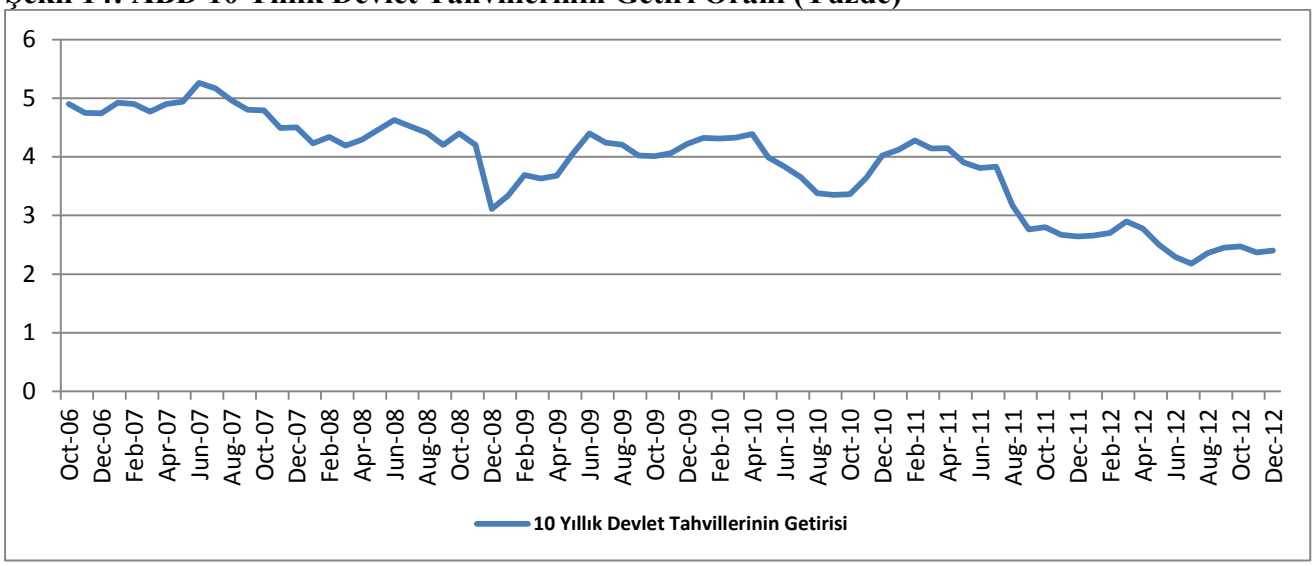

Kaynak: Datastream

5. KAMU MALİYESİ

Bütçe konusundaki tartışmaların halen neticeye kavuşturulamaması ekonomide belirsiz bir ortam yaratmaya devam etmektedir. Mali uçurumun önlenmesine ilişkin Demokrat ve Cumhuriyetçi Parti üyeleri farklı bütçe önerilerini teklif etmişler ancak henüz ortak bir noktada buluşamamışlardır. Demokratlar zengin Amerikalılar'ın vergilerinin artırılmasını talep ederken, Cumhuriyetçiler'in vergi kesintilerinin sonlandırılması suretiyle indirimlerin uzatılması talepleri, vergileri tartışmaların merkezine taşımaktadır. Kongre'deki Cumhuriyetçiler, ABD Başkanı Barack Obama'nın 1,6 trilyon dolarlık vergi artışını öngören bütçe planını reddetmiştir. Temsilciler Meclisi'ndeki Cumhuriyetçiler ise Obama'nınkinin yarı miktarına karşılık gelen 800 milyar dolarlık vergi artışı planı sunmuştur. Demokratlar, Cumhuriyetçilerin vergi artışı planlarına karşı çıkmayı sürdürmesi durumunda mali uçuruma gidileceğini ifade etmektedir.

Mali desteklerin geri çekilmesi toparlanma süreci üzerinde belirli olacaktır. Mevcut yasa, birincil açığın GSYH'ya oranının 2013 ve 2014 yılları için yüzde 1,5 azaltılmasını öngörmektedir. Böylece, harcanabilir gelir mali desteklemenin azalmasıyla gerileyecek ve ekonomik performansı olumsuz etkileyecektir.

OECD'nin Kasım ayında yayınladığı Ekonomik Görünüm Raporunda bütçe açıklarının azaltılmasının, mali sürdürülebilirlik açısından oldukça önemli olduğu belirtilmiştir. Ancak bunun aşamalı bir şekilde gerçekleştirilmesi ve iyi tanımlanmış bir orta vadeli planla yapılması önem arz etmektedir.

II. AB EKONOMİSİ

Konjonktürel Gelişmeler

Avrupa Komisyonu 28 Kasım tarihinde 37 milyar avro tutarındaki dört İspanyol bankasının kurtarılması kararını onaylamıştır. Kurtarma operasyonu için Avrupa İstikrar Mekanizması (ESM) kaynakları kullanılacaktır. Bankalar çalışan sayılarını yüzde 25, şube sayılarını yüzde 39, verdikleri kredileri yüzde 31 oranında azaltmayı taahhüt etmişlerdir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's 30 Kasım tarihinde Avro Bölgesi kurtarma fonları Avrupa Finansal İstikrar Fonu (EFSF) ve Avrupa İstikrar Mekanizması' nın (ESM) kredi notunu Aaa'dan Aa1'e düşürmüştür ve görünümünü negatif olarak belirlemiştir. Not indirimi fonun en büyük kreditörlerinin artan kredi riski ile gerekçelendirilmiştir. Moody's Kasım ayı içerisinde Fransa'nın Aaa olan kredi notunu Aa1'e düşürmüştür.

2014-2020 dönemi Avrupa Birliği bütçesine yönelik tartışmalar üye devletler arasında devam etmektedir. Tasarıda bütçenin yüzde 5 oranında artırılması ve 1 trilyon avroya ulaşması teklif edilmiştir. Ancak bütçeye net katkı sağlayıcı konumundaki İngiltere tasarıya kamuoyunda artan AB muhalefeti nedeniyle karşı çıkmaktadır. Bütün ülkelerde kemer sıkma önlemi uygulanırken AB'nin muaf tutulmaması gerektiği, bütçe artışının en fazla enflasyon kadar artırılması gerektiği İngiltere tarafından dile getirilmektedir. 2013 yılı bütçe tasarısında toplam bütçe büyüklüğünün 137,9 milyar avro olması, bütçenin büyük kısmının ortak tarım politikası, uyum fonları ve kırsal kalkınmaya harcanması planlanmaktadır.

Avrupa Birliği özellikle ABD menşeli çokuluslu firmaların milyarca dolarlık kazançlarına rağmen vergiden kaçınmaları sonucu çok düşük miktarda vergi ödediklerini ve bu durumun önüne geçmek için düzenleme yapacaklarını açıklamışlardır. Böyle bir düzenlemenin çok düşük düzeyde kurumsal vergi tahsil eden İrlanda gibi ülkeleri olumsuz etkilemesi beklenmektedir.

Bir ay içinde üçüncü kez toplanan Avro Bölgesi Maliye Bakanları ve IMF yetkilileri, Yunanistan'a yapılacak mali yardım konusunda uzlaşmışlardır. Bu doğrultuda; 43,7 milyar avro tutarındaki yeni kredi dilimi onaylanırken bunun 10,6 milyar avroluk kısmının bütçe finansmanı, 23,8 milyar avroluk kısmının ise bankalara sermaye takviyesi olarak önümüzdeki ay verileceği belirtilmiştir. Ayrıca ülkenin borçlarını 40 milyar avro düşürecek tedbirlerde anlaşma sağlanırken borçların GSYH'ya oranının 2020 itibarıyla yüzde 124'e çekileceği öngörülmektedir.

2011 yılında ekonomisine yönelik kaygıların yoğunlaştığı bir dönemde kurulan teknokrat hükümetinin başına getirilen Mario Monti 10 Aralık tarihinde istifa etmeye hazırlandığını açıklamıştır. Yönetimi süresince İtalya'nın borçlanma faizi düşerken, Yunanistan krizinin İtalya'ya sıçramasını engellemiş ve ülkeyi finansal piyasaların gündeminden çıkarmayı başarabilmiştir. Ancak göreve devam etmesini sağlayacak siyasi iradenin eksikliği ve Berlusconi'nin başında olduğu Özgürlükçü Halk Partisi'nin hükümete olan desteğini çekmesi Monti'nin bu kararı almasında etkili olmuştur. İtalya'nın parçalı siyasi yapısı önümüzdeki döneme ilişkin belirsizliği ve kaygıları artıran bir unsurdur.

1. BÜYÜME

2012 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre yüzde 0,2 oranında daralan Avro Bölgesi, üçüncü çeyrekte yüzde 0,1 oranında daralmıştır. Dış ticaret kaleminin üçüncü çeyrekte de pozitif katkısına rağmen iç talepte ve yatırımlarda yaşanan gerileme ve stok değişiminin negatif katkısı bu gelişmede belirleyici olmuştur. GSYH üçüncü çeyrekte yıllık olarak ise yüzde 0,6

oranında daralmıştır. GSYH'ın dört çeyreklik değişimine bakıldığında Avro Bölgesi son üç çeyrektir daralmaktadır ve teknik resesyon içerisindedir.

Üçüncü çeyreğe ilişkin göstergeler ve anket sonuçları söz konusu daralmayı teyit etmiştir. İç tüketimde uzun süredir devam eden zayıflık, harcanabilir gelirin istihdam olanaklarının azalması, yüksek emtia fiyatları ve uygulanan sıkı maliye politikalarının sonucunda azalması ile açıklanabilir. Piyasalardaki güven kaybı, düşük kapasite kullanım oranları, karamsarlaşan talep beklentileri ve azalan kredi arzı yatırımların düşük gerçekleşmesine neden olmaktadır. 2012 yılının dördüncü çeyreğine ilişkin gösterge ve anketler ekonomik aktivitenin düşük kalmaya devam edeceğine işaret etmektedir.

ECB Aralık ayında Eylül ayı makroekonomik tahminlerini aşağı yönlü revize ederek Avro Bölgesinin 2012 yılı genelinde yüzde 0,6 ila yüzde 0,4 aralığında daralacağını tahmin etmiştir.

Şekil 15: Harcamalar Yoluyla GSYH Artışı (Bir Önceki Döneme Göre, Yüzde Değişim)

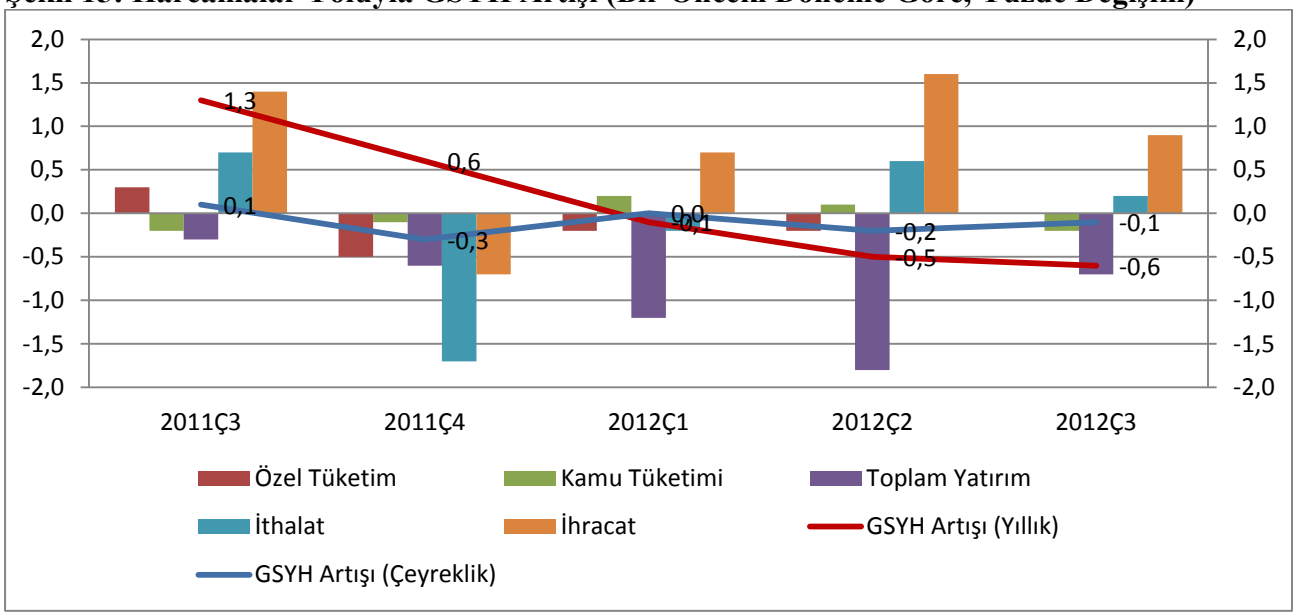

Kaynak: Eurostat

Hollanda ve Portekiz ikinci çeyrekte bir önceki çeyreğe göre sırası ile yüzde 1,1 ve yüzde 0,8 oranlarında daralarak Avro Bölgesinin en fazla daralan ekonomileri olmuşlardır. Aynı dönemde Estonya ve Letonya yüzde 1,7 oranlarında büyüme kaydederek Avro Bölgesinin en fazla büyüyen ekonomileri olmuşlardır. Bu çeyrekte İngiltere yüzde 1, Almanya ve Fransa yüzde 0,2 oranlarında büyürken, İspanya ve İtalya sırasıyla yüzde 0,3 ve yüzde 0,2 oranlarında daralmıştır.

Tüketim

Üç çeyrektir daralma eğiliminde olan özel tüketim, üçüncü çeyrekte durağan kalmıştır. İkinci çeyrekte bir önceki çeyreğe göre 0,4 oranında azalan özel tüketim harcamaları, üçüncü çeyrekte sabit kalmıştır. Bu çeyrekte tüketim harcamalarının büyümeye katkısı negatif olmamıştır. Bir önceki yılın aynı dönemine yüzde 1,3 oranında azalan tüketim harcamalarının, eksi 0,6 oranında gerçekleşen yıllık büyümeye katkısı negatif yönde 0,7 yüzde puan olmuştur. Tüketimdeki zayıflık hanehalklarının azalan reel harcanabilir gelirleri ile açıklanmaktadır.

Avro Bölgesi'nde 2012 yılının ikinci çeyreğinde yüzde 0,1 oranında artan kamu tüketim harcamaları, üçüncü çeyrekte yüzde 0,2 oranında azalmıştır. Kamu tüketim harcamalarının

büyümeye katkısı olmamıştır. Önümüzdeki dönemde kamu harcamalarının toplam talebi artırıcı etkisinin uygulanmakta olan mali konsolidasyon planları nedeniyle sınırlı olacağı beklenmektedir.

Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 0,6 oranında azalan perakende ticaret, Ekim ayında bir önceki aya göre yüzde 1,2 oranında azalmıştır. Perakende satış endeksi 2011 yılı Ekim ayı ile karşılaştırıldığında yüzde 3,6 oranında düşmüştür. Gıda, içecek ve tütün ürünlerinin satışı yüzde 0,6 oranında azalırken, gıda dışı ürünlerin satışı ise yüzde 1,4 oranında azalmıştır. Açıklanan ülke verilerine göre perakende satışlar on iki ülkede azalırken, beş ülkede artmıştır. Ekim ayında İrlanda'da yüzde 1,9 ve Belçika'da yüzde 0,7 oranında artan perakende ticaret, Portekiz'de yüzde 4,5, Finlandiya'da yüzde 3 ve Almanya'da yüzde 2,9 oranında azalmıştır. Perakende satışlar, yeni araba satışları gibi kısa vadeli göstergeler ve azalan tüketici güveni önümüzdeki dönemde de tüketim harcamalarının zayıf seyredeceğine işaret etmektedir.

Şekil 16: Harcama Bileşenlerinin GSYH'ye Katkıları (Yüzde)

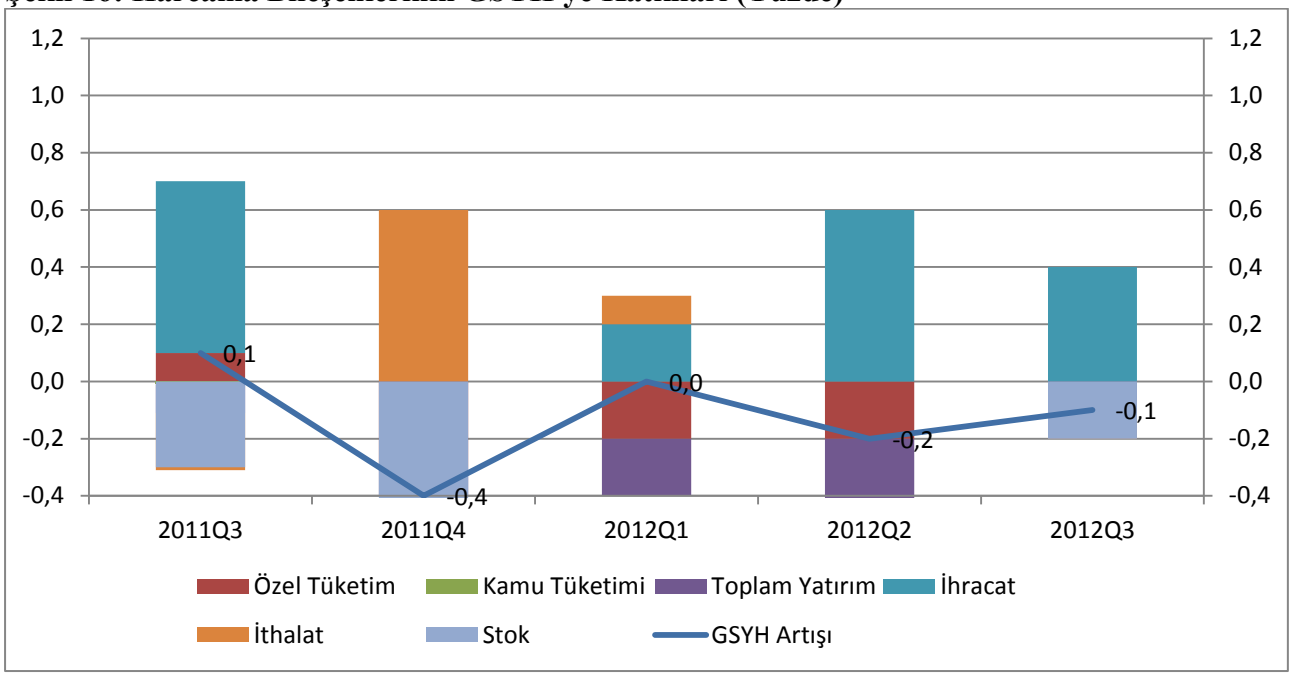

Kaynak: Eurostat

Ekim ayında 45,7 seviyesinde gerçekleşen Avro Bölgesi bileşik PMI göstergesi, Kasım ayında 46,5 seviyesine yükselmiştir. Endeks son on aydır 50 eşiğinin altındadır. Endekse göre Almanya'da daralmanın şiddeti azalırken, İspanya, Fransa ve İtalya'da artmıştır.

Ekim ayında 45,4 seviyesinde gerçekleşen Avro Bölgesi imalat PMI göstergesi, Kasım ayında 46,2 seviyesine yükselmiştir. Kasım ayında imalat sektöründeki gerileme yavaşlamıştır. İrlanda hariç olmak üzere Avro Bölgesi ülkelerinin tamamı daralma sinyali vermiştir. İmalat sanayindeki olumsuz görünüm istihdam olanaklarının azalmasına ve iş kayıplarına neden olmaktadır.

Avro Bölgesindeki ekonomik aktivitedeki durgunluk Kasım ayında da devam etmiş ve Avrupa Duyarlılık Endeksi (ESI) uzun dönem ortalamasının altında kalmaya devam etmiştir. Tüketici ve inşaat sektörü güven göstergelerindeki gerileme imalat sanayi ve perakende güven göstergelerindeki artış ile telafi edilmesi sonucunda endeks bir önceki aya göre 1,2 puan artmıştır. İngiltere, Fransa ve Almanya'da endeks değerlerinde 1,5 ila 3 puanlık artışlar yaşanmıştır. OECD

Bileşik Öncü Göstergesi ise uzun dönem ortalaması olan 100 seviyesinin altında kalmaya devam etmiştir.

Öncü göstergeler ve anketlere göre kısa vadeli dinamikler 2012 yılının dördüncü çeyreğinde ekonomik aktivitenin ve özellikle tüketim harcamaların düşük kalmaya devam edeceğine işaret etmektedir. Tüketici güvenin ise Kasım ayında ulaştığı değerin 2009 yılı başındaki seviyelerde olması bu durumu teyit edici niteliktedir.

Şekil 17: OECD Bileşik Öncü Göstergeleri (CLI) ve Avrupa Duyarlılık Endeksi (ESI)

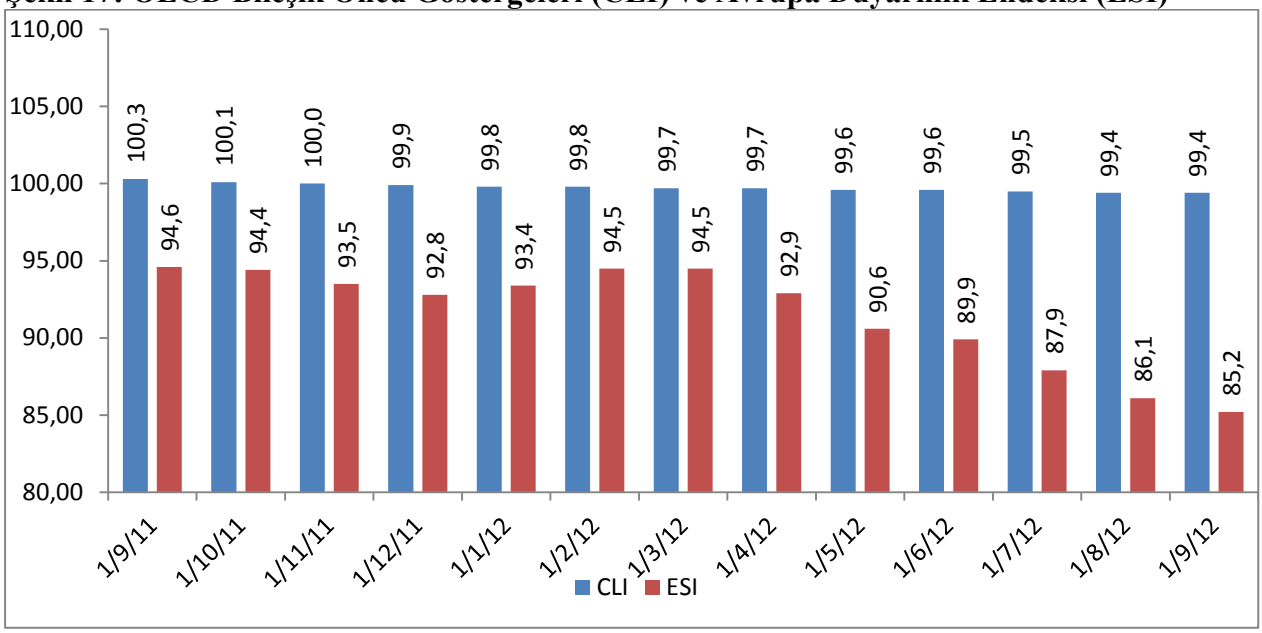

Kaynak: OECD (CLI) ve Eurostat (ESI)

Şekil 18: Avro Bölgesi Güven Göstergeleri Endeks Değeri

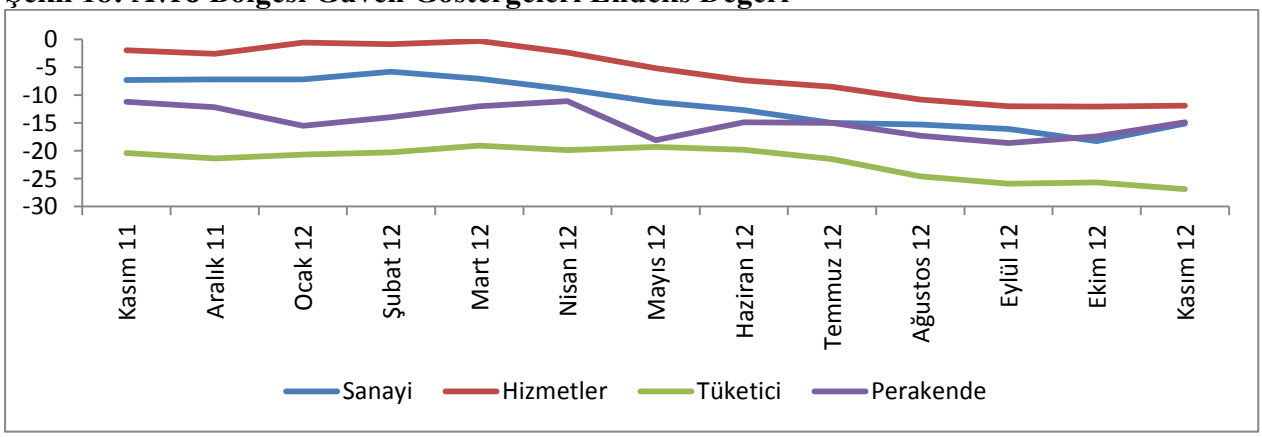

Kaynak: Eurostat

Yatırımlar

Sabit sermaye yatırımları 2011 yılının ikinci çeyreğinden itibaren düşme eğilimindedir. 2012 yılının ikinci çeyreğinde bir önceki döneme göre yüzde 1,8 oranında azalan yatırım harcamaları, üçüncü çeyrekte yüzde 0,7 oranında azalmıştır. Yatırım harcamalarının GSYH'a yüzde 0,1 puan negatif katkısı olmuştur. Yatırım harcamaları bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 4,2 oranında azalmıştır.

Mevsimsel düzeltilmiş verilere göre, Avro Bölgesinde Ağustos ayında bir önceki aya göre yüzde 0,6 oranında artan inşaat üretimi endeksi, Eylül ayında yüzde 1,4 oranında azalmıştır. Eylül ayında aylık inşaat üretimi endeksi Portekiz'de yüzde 13,4 ve İtalya'da yüzde 8 oranlarında azalırken, Slovenya'da yüzde 17,1 ve Almanya'da yüzde 2,7 oranında artmıştır. Konut ve konut dışı bina inşaat rakamları da azalma eğilimindedir.

Avro Bölgesi mevsimsel düzeltilmiş sanayi üretim endeksi verilerine göre, Eylül ayında yaşanan yüzde 2,3 düşüşün ardından, Ekim ayında endeks bir önceki aya göre yüzde 1,4 oranında azalmıştır. 2011 yılı Ekim ayı ile karşılaştırıldığında endeks yüzde 3,6 oranında azalmıştır. Sermaye malı, dayanıklı tüketim malları, ara malı ve enerji üretimi sırasıyla yüzde 3, yüzde 3,8, yüzde 1,2 ve yüzde 1,5 oranlarında azalmıştır. Sanayi üretimi endeksi en fazla artan ülkeler yüzde 4,8 ile Portekiz ve yüzde 4,7 ile Norveç olurken, sanayi üretimi endeksi en fazla azalan ülkeler sırasıyla yüzde 5,3 ve yüzde 4,7 ile Estonya ve Hollanda olmuşlardır.

PMI ve güven göstergelerinden hareketle inşaat ve inşaat dışı yatırımların düşük ekonomik aktivite ve belirsizlik ortamı nedeniyle yılın geri kalanında da azalacağı beklenmektedir. Toplam yatırımların yarısını oluşturan inşaat dışı yatırımların, düşük ekonomik aktivite, artan atıl kapasite, azalan finansman olanakları ve düşük karlılık nedenleri ile önümüzdeki dönemde de artmayacağı beklenmektedir.

Şekil 19: Avro Bölgesi Sanayi Üretim Endeksi (2005=100, Mevsimsel Düzeltilmiş) ve Kapasite Kullanım Oranı (Mevsimsel Düzeltilmiş, Yüzde)

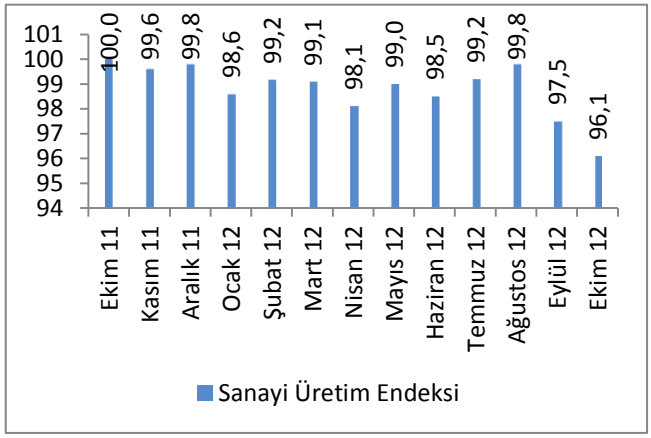

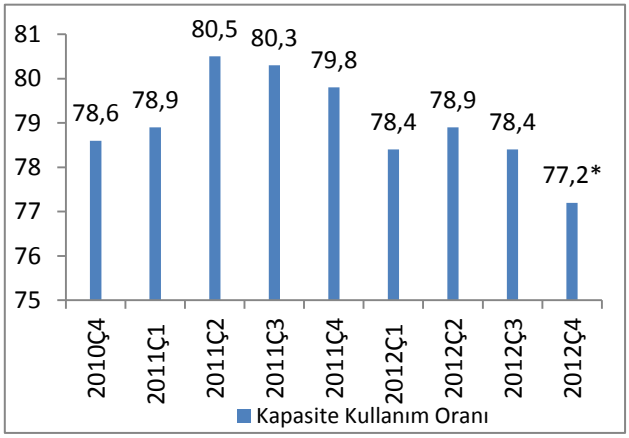

Kaynak: Eurostat, * Tahmin

2012 yılı üçüncü çeyreğinde yüzde 78,4 olarak gerçekleşen Avro Bölgesi kapasite kullanım oranının, yılın dördüncü çeyreğinde 77,2 olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Bölge ülkelerine ait kapasite kullanım oranı verileri heterojen bir özellik göstermektedir.

Stoklar

Stok değişimi yılın üçüncü çeyreğinde GSYH'ya yüzde 0,9 puan değerinde negatif katkı sağlamıştır. Önümüzdeki dönemde stok değişimin GSYH'ya katkısının olmayacağı beklenmektedir. Düşük ekonomik aktivite nedeniyle üreticiler 2011'in son çeyreğinden itibaren stok azaltmaktadır.

Net İhracat

Küresel düzeyde ve bölge içi yavaşlamaya rağmen, 2012 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre mal ve hizmet ihracatı yüzde 0,9 oranında artarken, mal ve hizmet ithalatı yüzde 0,2 oranında artmıştır. Bu gelişmeler sonucunda net ihracatın çeyreklik büyümeye katkısı

yüzde 0,3 puan olmuştur. Net ihracatın yıllık büyümeye katkısı ise yüzde 0,9 puan olmuştur. Bu gelişmede ABD'nin artan ithalat talebi, Avro Bölgesi dışındaki AB ülkelerinin artan talebi etkili olmuştur.

2. İSTİHDAM

Avro Bölgesi emek piyasası koşulları kötüleşmeye devam etmektedir. Azalan kapasite kullanım oranları ve düşük seyreden toplam iç ve dış talep Ekim ayında iş kayıplarının artmasına neden olmuştur. Ekim ayında Avro Bölgesi işsizlik oranı Eylül ayına göre 0,1 puan artarak yüzde 11,7 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2011 yılının Ekim ayı ile karşılaştırıldığında işsizlik 1,3 puan artmıştır. Avro Bölgesinde işsiz sayısı Ekim ayında bir önceki aya göre 173 bin kişi artarak 18,7 milyona ulaşmıştır. 2011 yılı Ekim ayı ile karşılaştırıldığında Avro Bölgesinde işsizlerin sayısı 2,2 milyon kişi artmıştır. İşsizlik oranlarının en yüksek gerçekleştiği ülkeler yüzde 26,2 ile İspanya ve yüzde 25,4 ile Yunanistan olmuştur. Avusturya ve Almanya'da sırasıyla kaydedilen yüzde 4,3 ve yüzde 5,5'lik işsizlik oranları ise Avro Bölgesinin en düşük işsizlik oranlarıdır.

Bölge genelinde 25 yaş altı işsizliğin ulaştığı boyut kaygı vericidir. Eylül ayında yüzde 23,6 seviyesinde gerçekleşen 25 yaş altı işsizlik oranı, Ekim ayında yüzde 23,9 olarak kaydedilmiştir. 25 yaş altı işsizlerin sayısı 3,6 milyon kişiye ulaşmıştır. Yunanistan'da yüzde 57'ye, İspanya'da yüzde 55,9'a, Portekiz'de yüzde 39,1'e ulaşan genç işsizlik oranları Avrupa için çözülmesi gereken öncelikli sorunlar arasında yer almaktadır.

Şekil 19: İşsizlik Oranı (Yüzde)

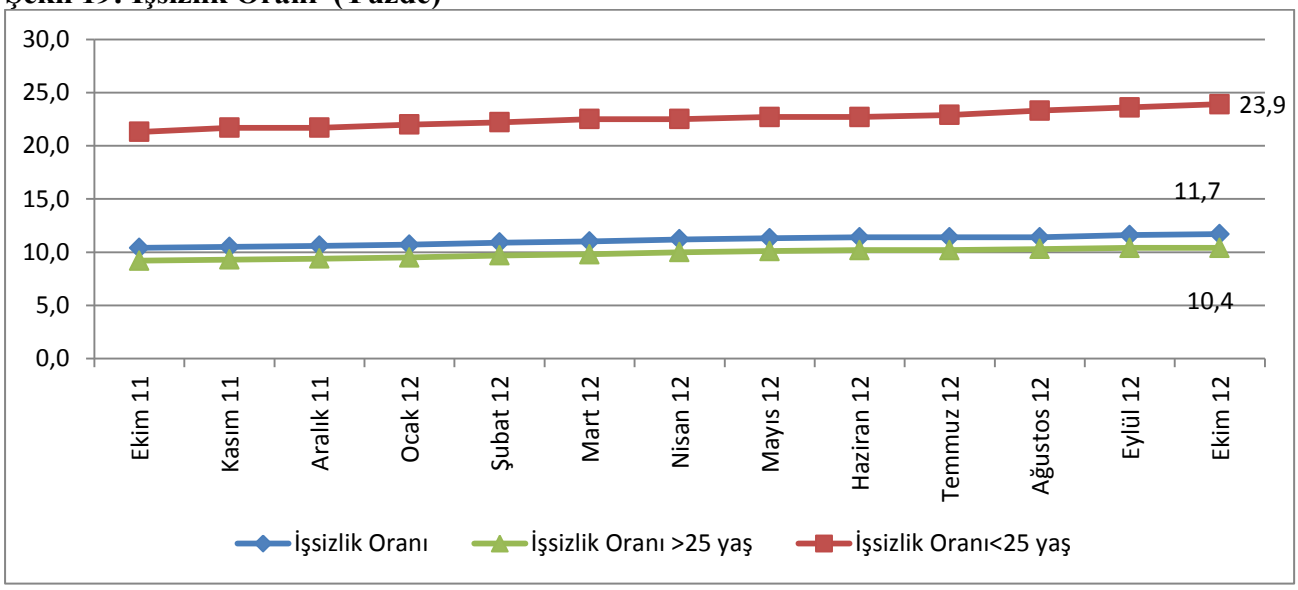

Kaynak: Eurostat

3. DIŞ TİCARET

2012 yılı Eylül ayında Avro Bölgesi ihracat ve ithalat rakamları sırasıyla 154 milyar avro ve 144,2 milyar avro olarak gerçekleşirken, dış ticaret dengesi 9,8 milyar avro fazla vermiştir. Ağustos ayında 8,4 milyar avro fazla veren cari hesap, Eylül ayında 3,5 milyar avro fazla vermiştir. Öte yandan mevsimsel düzeltilmiş dış ticaret verilerine göre ihracat Eylül ayında bir önceki aya göre yüzde 1 oranında artarken, ithalat ise yüzde 4 oranında azalmıştır.

Şekil 20: Dış Ticaret Verileri (Milyar Avro)

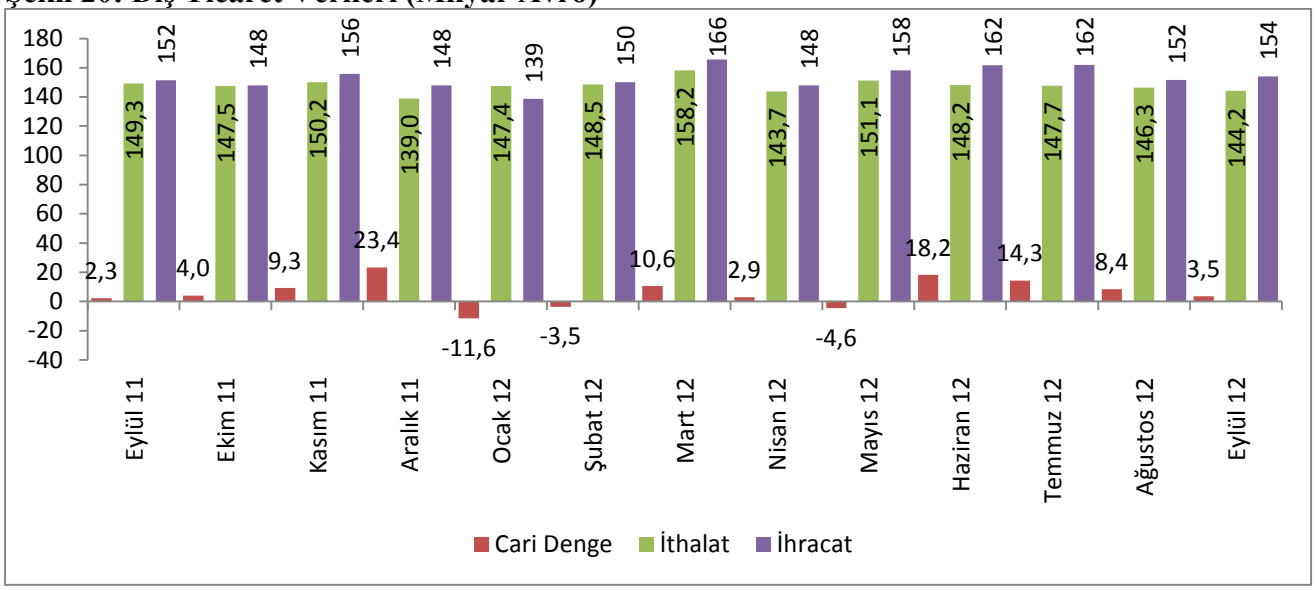

Kaynak: Eurostat

4. ENFLASYON ve FAİZ ORANLARI

Ekim ayında yüzde 2,5 olarak gerçekleşen yıllık gösterge enflasyon, Kasım ayında yüzde 2,2 olarak gerçekleşmiştir. Petrol future fiyatlarına bakıldığında enflasyonun önümüzdeki dönemde yüzde 2'nin altına inmesi beklenmektedir.

Kasım ayında enflasyon oranının en düşük kaydedildiği ülkeler; yüzde 0,4 ile Yunanistan ve yüzde 0,8 ile İsveç olurken, enflasyon oranının en yüksek kaydedildiği ülkeler, yüzde 5,3 ile Macaristan ve yüzde 4,4 ile Romanya olmuştur. Gösterge enflasyonun bileşenlerine bakıldığına gıda, tütün ve alkol fiyatlarının yüzde 3 oranında, enerji fiyatlarının yüzde 5,8 oranında, enerji dışı sanayi ürün fiyatlarının ise yüzde 1,1 oranında arttığı görülmektedir. Avro Bölgesinde yıllık çekirdek enflasyon oranı ise Kasım ayında yüzde 1,5 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Ekim ayında Avro Bölgesi üretici fiyatları endeksi yıllık bazda yüzde 0,1 oranında artmıştır. Yıllık enerji fiyatları artış hızı yüzde 6,9'dan yüzde 5,9'a gerilese de artan ara malı fiyatları nedeniyle inşaat dışı imalat sanayi fiyat endeksi artmıştır. Endeksin alt kalemlerindeki değişim yıllık olarak incelendiğinde enerji ve inşaat sektörü hariç fiyatların yüzde 1,5, enerji sektörü fiyatlarının yüzde 5,9 oranında arttığı görülmektedir. Dayanıksız ve dayanıklı tüketim malı fiyatları sırasıyla yüzde 2,5 ve yüzde 1,3 oranında artmıştır.

ECB anketine göre enflasyonun 2012 yılı genelinde yüzde 2,5, 2013 yılında ise yüzde 1,1ila yüzde 2,1 aralığında gerçekleşmesi beklenmektedir.

Şekil 21: Enflasyon Oranları (Yüzde)

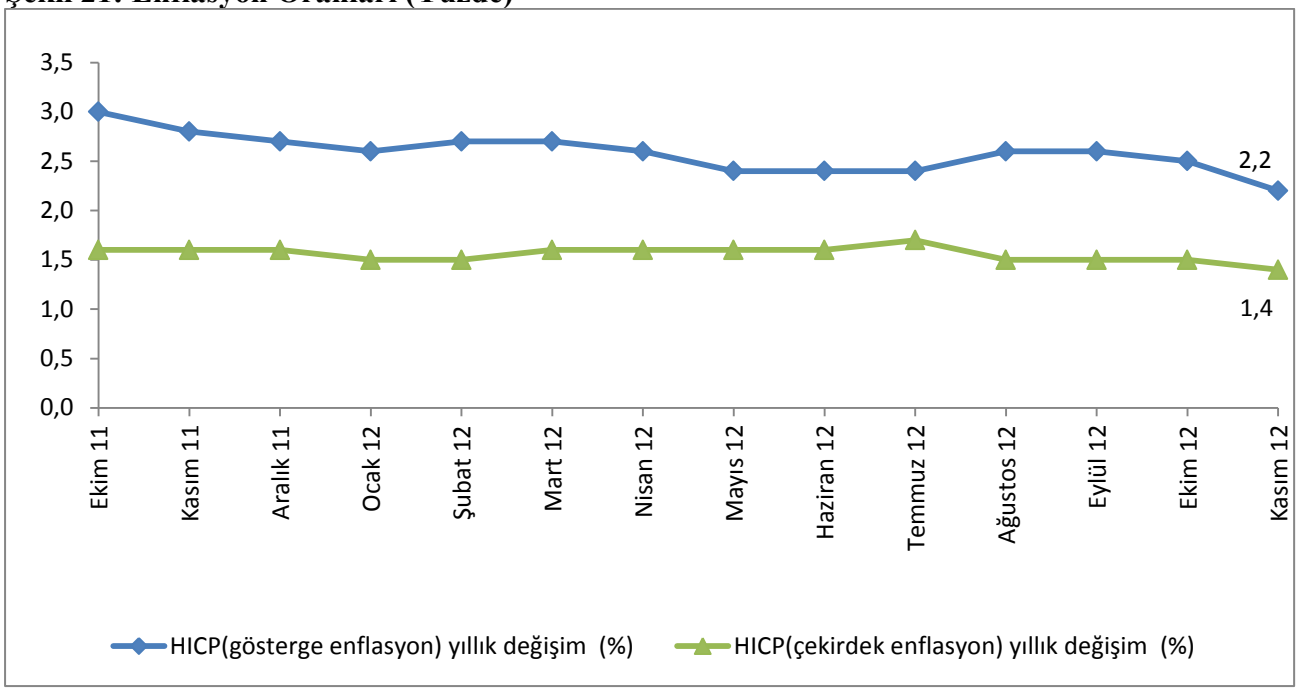

Kaynak: Eurostat

ECB 6 Aralık 2012 tarihinde yaptığı para politikası kurulu toplantısında yüzde 0,75 seviyesindeki politika faiz oranını ve sıfır seviyesindeki mevduat faiz oranını değiştirmeme kararı almıştır.

Şekil 22: Faiz Oranları ve Avro-Dolar Kuru

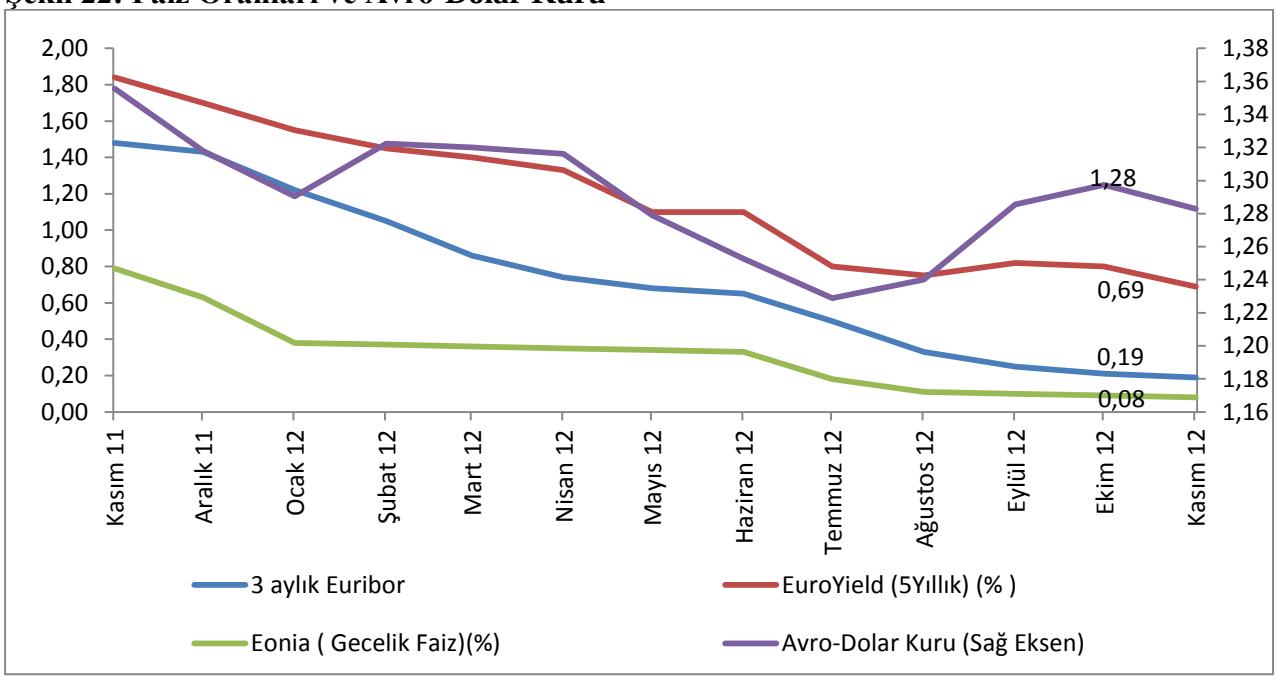

Kaynak: Eurostat

Gecelik borçlanma faizi ile refinansman faiz oranları arasındaki negatif getiri farkı piyasalardaki likidite fazlalığına işaret etmektedir. 3 aylık EURIBOR faizi, EONIA ve 5 yıllık avro tahvillerinin getiri oranları sırasıyla yüzde 0,19, yüzde 0,08 ve yüzde 0,7 olarak gerçekleşmiştir. Avro dolar kuru Ekim 2012 itibarıyla 1,28 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Şekil 23: EURIBOR Spreadleri (*) (Baz Puan)

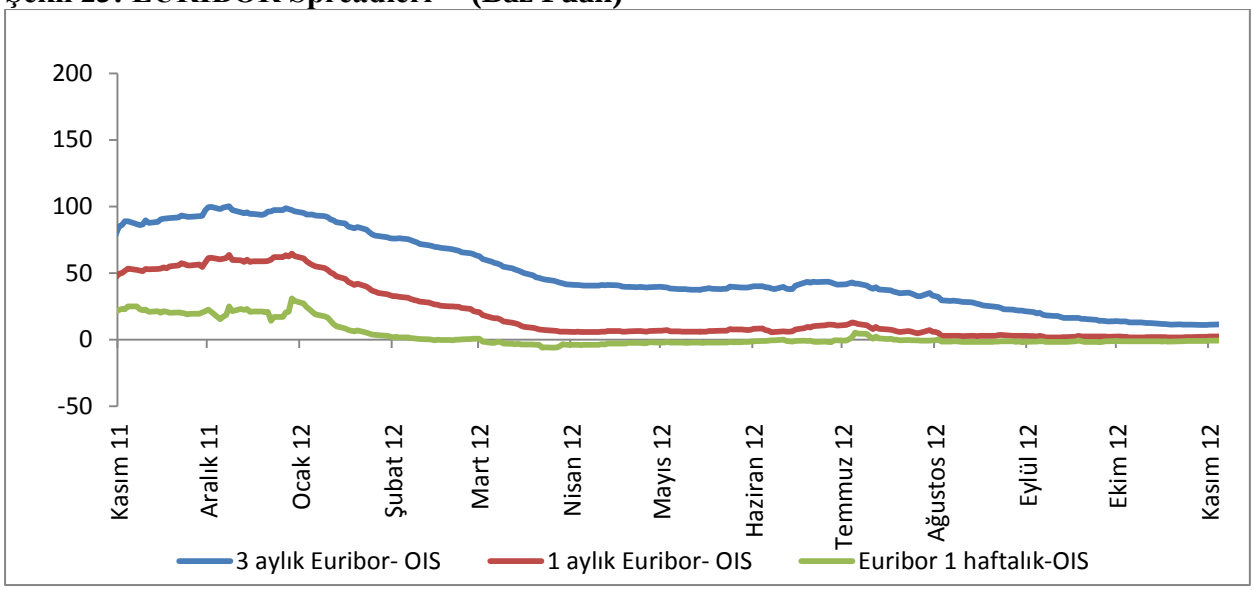

Kaynak: Eurostat

(*) Spreadler, piyasalarda oluşan faizlerinden EONIA swap endekslerinin farkının alınması ile elde edilmiştir.

5. KAMU MALİYESİ

Avro Bölgesinde birçok ülkede uygulanan kemer sıkma politikalara rağmen, henüz istenilen hedeflere ulaşılamamış ve finansal piyasaların kaygıları giderilememiştir. ECB'nin OMT adını verdiği Doğrudan Parasal İşlemler programı ile sorunlu ülkelerin tahvillerini şarta bağlı olarak limitsiz bir şekilde alacağını açıklaması kamu finansman maliyeti ve risk primleri ciddi şekilde artmış olan sorunlu ülkelerin 10 yıllık devlet tahvillerinin getirilerinin ve kredi temerrüt takas oranlarının (CDS) gerilemesine yardımcı olmuştur. Ancak ülkelerin tahvil getirileri farklılık göstermektedir. Borç sorunu yaşayan ülkelerin 10 yıllık borçlanma maliyetleri Kasım ayı sonunda Yunanistan'da yüzde 17,2, Portekiz'de yüzde 8,3, İrlanda'da yüzde 4,6, İspanya'da yüzde 5,6, İtalya'da yüzde 4,8, Belçika'da yüzde 2,3 seviyesine gerilemiştir. Almanya'nın borçlanma maliyeti ise yüzde 1,3 seviyesindedir. Avro Bölgesinde ülkelerin tahvil getiri farkları Kasım ayında gerilemeye devam etmiştir.

Seçilmiş AB ülkelerinin bütçe açıkları ve borç oranlarına ilişkin güncel veriler Ek Tablo-8'de gösterilmektedir.

Şekil 24: 10 Yıllık Devlet Tahvillerinin Alman Tahvillerine Göre Getiri Farkı

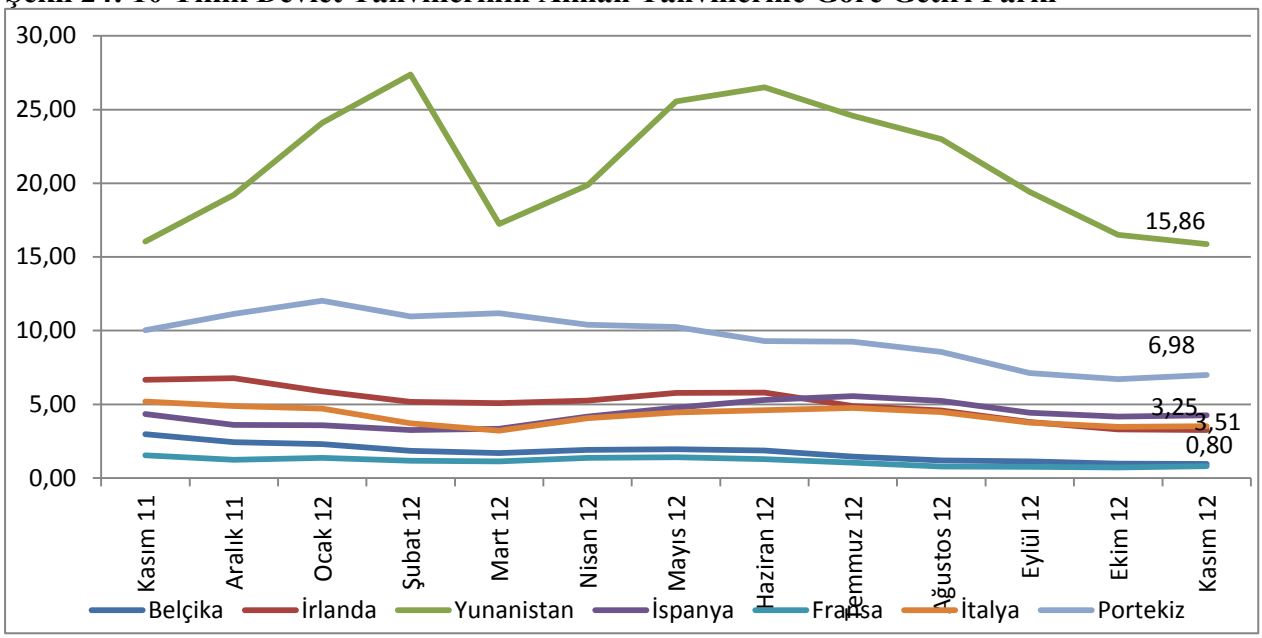

Kaynak: Eurostat

Şekil 25: Seçilmiş Kredi Temerrüt Takas Oranları (CDS, baz puan)

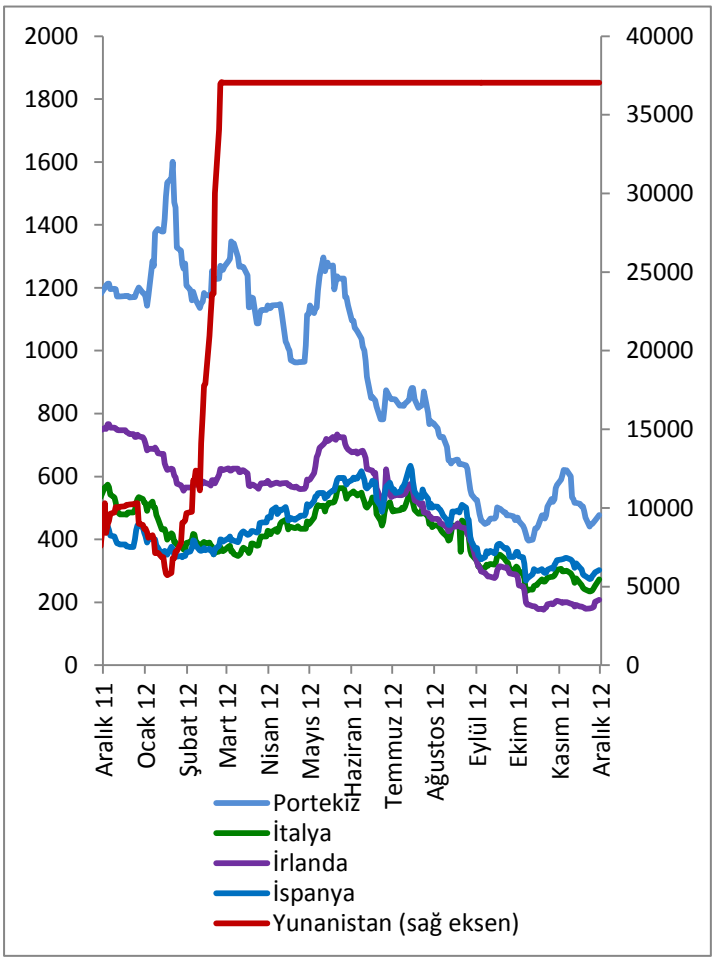

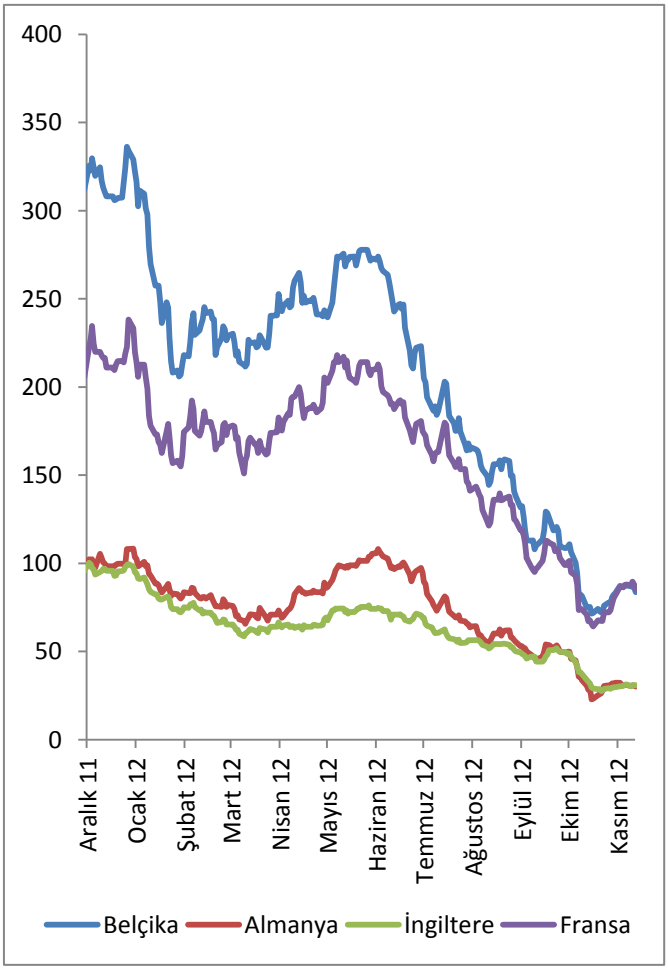

Kaynak: Datastream

III. ÇİN EKONOMİSİ

Konjonktürel Gelişmeler

İmalat dışı PMI Endeksi Kasım ayında 55,5 puandan 55,6'seviyesine yükselmiştir. Çin'in imalat dışı PMI endeksi 19 ayın en düşük değerinden artarak, 7 çeyrek üst üste yavaşlayan dünyanın en büyük ikinci ekonomisindeki toparlanma sinyallerini güçlendirmiştir.

Çin ve Güney Kore, iki ülke arasında görüşmeleri süren Serbest Ticaret Anlaşması'na (STA) hız kazandıracaklarını belirtmişlerdir. Yapılan görüşmelerde daha erken mutabakata varılması için iki tarafın da girişimlerini hızlandırması gerektiği ve iki ülke iş adamları için açık, adil ve şeffaf bir ticaret ortamının yaratılması için ortak çaba harcanması gerektiği belirtilmiştir. İki taraf arasında mevcut STA görüşmeleri bilindiği üzere Mayıs ayında başlamıştı. Ayrıca Çin Başbakanı yaptığı açıklamada iki ülke arasındaki 220,6 milyar dolarlık ticareti 2015 yılına kadar 300 milyar dolara çıkartmak istediklerini belirtmiştir. Ayrıca Güney Kore, Çin ile bankaların, yerel para birimleriyle işlem yapmalarını teşvik eden swap anlaşmalarından borçlanması konusunda anlaşmaya varmışlardır. Anlaşmanın döviz risklerinin ve işlem maliyetlerinin azaltılması gibi birçok yararın olmasının beklendiği ifade edilirken, temel rezerv paralarındaki, bağımlılığın azaltılmasıyla görülen dış kırılganlıkların artmasının da anlaşmanın sebeplerinden biri olduğu ifade edilmiştir.

Fabrika üretiminin ve ihracatının toparlanma sinyalleri vermesiyle Çinli sanayi şirketlerinin kârları Ekim'de yüzde 20,5 büyümüştür. Şirketlerin kârları 6 aydır ilk kez Eylül'de artış kaydederek yüzde 7,8 büyümüştü. Açıklanan kâr verisi dünyanın en büyük ikinci ekonomisindeki büyümenin, sanayi üretimi ve ihracatta geçtiğimiz ay görülen Mayıs'tan bu yana en büyük sıçramanın etkisiyle toparlandığına yönelik sinyalleri artırmaktadır.

Yeni lideri Xi Jinping altında ekonomiye ilişkin ilk değerlendirmesini yapan Çin Komünist Parti Politbürosu, Çin'in makroekonomi politikalarının istikrarlı seviyede tutulacağını ve zorluklarla mücadele edilmesinin gerektiği durumlarda değişiklik yapılabileceğini belirtmiştir. Çin'in daha fazla hedefe odaklı ve etkili politikalar uygulayacağı ve uygun zamanlarda gereken "ince ayarların" yapılacağı belirtilmiştir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu S&P Çin'in AA- olan kredi notunu teyit etmiştir. Çin'in sahip olduğu yüksek ekonomik büyüme potansiyeli ve hükümetin görece sağlıklı mali durumu sayesinde mevcut notunu koruduğunu belirten S&P, Çin'de geçtiğimiz haftalarda gerçekleşen yönetim değişikliğinin de mali politikalarda ciddi bir değişikliğe yol açmayacağını beklediklerini belirtmiştir.

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's yayımladığı raporda, Çin'in 2012-2014 yılları arasında her yıl yüzde 7,5 oranında büyümesini öngördüklerini açıklamıştır. Moody's ayrıca Çin'in uzun vadede güçlü ve sürdürülebilir büyüme oranları yakalaması için mali piyasalarda reform uygulamalarını hızlandırması gerektiğini açıklamıştır. Yapılacak mali reformların piyasa bazlı karar alma sürecini güçlendireceğini ve bu sayede etkinlik kayıplarını azaltacağını vurgulanmıştır. Çin piyasadan gelen sinyallere göre sermayenin etkin dağılımını sağlamadığı ve hizmetler sektöründe rekabetçiliği arttırmadığı takdirde, Çin'deki mevcut büyüme trendinin daha da yavaşlayacağı uyarısında bulunulmuştur.

Çin Merkez Bankası, ekonomik büyüme ve enflasyon arasındaki dengenin bulunması için para politikasını fiyat istikrarı yönüne çevirdiklerini açıklamıştır. Çin Merkez Bankası süregelen ekonomik yavaşlamayı azaltmak için ihtiyatlı parasal gevşeme politikası uygulamaya başlamış; bu doğrultuda faiz oranlarında ve zorunlu karşılık oranlarında 2 defa indirime gitmişti. Ancak Çin Merkez Bankası Temmuz ayından bu yana genişleyici bir politika uygulamamıştır.

Çin'de think tank kuruluşu tarafından yayımlanan bir rapora göre, 7 çeyrektir büyüme oranı gerileyen Çin ekonomisinin yılın son çeyreğinde artan yerli tüketim ve altyapı yatırımları sayesinde yönünü yukarı çevirdiği ve bu sayede yılın son çeyreğinde Çin'de ekonominin yüzde 8,4 oranında büyümesinin beklendiği belirtilmiştir. Rapora göre ayrıca Çin'de yıllık büyüme oranının yüzde 8 olarak gerçekleşmesinin beklendiği açıklanmıştır.

Çin hükümeti, sigorta şirketlerinin ticari bankalara yatırım yapmasına sınırlama getiren düzenlemeyi kaldırmıştır. Bu adım, sigorta şirketlerine risk yönetimi konusunda daha fazla serbestlik sağlayabilecektir. Çin'de sigorta şirketleri, 2006 yılında sigorta şirketlerinin bankalara ve hisse senedi şirketlerine yatırımlarına getirilen 13 yıllık yasağı kaldıran düzenlemeye göre, eğer payları yüzde 5'i aşarsa, en fazla iki bankada yatırım yapabiliyorlardı. Sigorta şirketleri, 2006 tarihli düzenlemeye göre, toplam varlıklarının yüzde 3'ten fazlasını bankalarda yatırım yapamıyorlardı.

Çin'de yeni konut fiyatları, Ekim ayında bir önceki aya göre daha fazla şehirde yükselmiştir. Fiyatlar, Çin hükümetinin takip ettiği 70 şehrin 35'inde yükselirken, 17'sinde düşmüştür.

1. BÜYÜME

OECD'nin 2012 yılı Kasım ayı Ekonomik Görünüm Raporunda Çin ekonomisinin 2012 yılına ait büyümesi son yılların en düşük ekonomik performansı ile yüzde 7,5 olarak tahmin edilmiştir. 2013 yılında ise küresel ekonomideki canlanmayla beraber bir miktar ivme kazanarak yüzde 8,5 oranında gerçekleşeceği tahmin edilmiştir. Raporda ayrıca 2012 yılındaki yavaşlamanın temel sebebi olarak zayıflayan dış talep ve hükümetin ekonomiyi enflasyonist baskıyı azaltmak için uyguladığı politikaların iç talebi bir miktar zayıflatması gösterilmektedir. Uzun vadeli olarak ekonominin hala dış piyasada yaşanan olumsuz gelişmelerden etkilemeye devam edeceği fakat bu durumun özellikle hükümetin yoksul kesime yönelik konut inşası ve büyük altyapı yatırımlarının uzun dönemde bu eğilimi tersine çevirebileceği düşünülmektedir. Bununla beraber iç talep yeniden ivme kazanmaya başlamış, buna karşın cari fazlanın GSYH'ye oranı ise 2007 yılındaki yüzde 10 gibi rekor seviyeden 2014 yılı sonuna kadar yüzde 2,3 seviyesine gerilemesi beklenmektedir. Ekonomik büyüme toparlanmaya başlarken kamu harcamalarının kontrol edilmesi fakat sosyal hizmetle harcamaların devam ettirilmesi önerilmektedir. Bu sayede ekonomide beklenmeyen olumsuz bir gelişme yaşanması durumunda parasal ve mali açıdan manevra alanı oluşacaktır.

Raporda, 2012 yılının ortalarından itibaren ekonomide yaşanan gelişmelere bağlı olarak makroekonomik politikalarda özellikle merkez bankası tarafından büyümeyi desteklemek amacıyla para politikalarında bir miktar gevşeme yaşandığı ifade edilmiştir. Hükümet evsizlerin konut sahibi olması için büyük ölçekli sosyal programlar uygulamaktadır. Faizlerin indirilmeye başlanması kredi olanakların genişlemesi ve bireylerin gelirlerinin artırılması nedeniyle yurt içi talebin canlanmaya başlaması önümüzdeki iki yılda büyüme için önemli bir etkendir.

Ayrıca ekonomide yaşanan bu olumlu gelişmelere karşın, politika tedbirleri genel olarak konut sektöründeki aşırı şişkinliği azaltmak ve fiyatları istikrara kazandırmaktır. Konut arzının yeterince gelişmemesi, kredi imkânlarının artırılmasıyla beraber konut fiyatlarının yeniden artış göstermesi ve bu durumun ekonomik toparlanmayı olumsuz etkileme riski bulunmaktadır. Ayrıca OECD ekonomilerinde beklentilerin altında bir ekonomik toparlanma yaşanması durumunda bunun Çin ekonomisinde olumsuz etkileri olabilecektir.

Diğer yandan, hükümetin iç talebi canlandırmak için atmış olduğu adımlar, yoksulluğu azaltma yönünde uygulanan politikalar, düşük faiz oranları ve yükselen reel ücretlerin hane halkı tüketimini artırması gibi olumlu gelişmeler sonucu ekonomideki yavaşlamanın bir miktar azalması

beklenmektedir. Buna karşın, ABD ve Avro Bölgesinde yaşanan sorunlar ve bunun sonucunda dış talebin zayıf seyretmesi, şirket karlılık oranlarının azalması ve finansal endişelerle birlikte sermaye akımlarında dalgalanmanın devam etmesi gibi gelişmeler önümüzdeki süreçte ekonomik büyüme performansı üzerinde kısıt oluşturan diğer risk unsurlarıdır.

Tablo 1: GSYH Büyüme Oranları (Yüzde)

	2011	2012 (3 Aylık)	2012 (6 Aylık)	2012 (9 Aylık)
Gayri Safi Yurt İçi Hasıla (%)	9,2	8,1	7,8	7,7
Birincil Endüstri (Tarım,Madencilik)	4,5	3,8	4,3	4,2
İkincil Endüstri (Sanayi)	10,6	9,1	8,3	8,1
Üçüncül Endüstri (Hizmetler)	8,9	7,5	7,7	7,9

Kaynak: National Bureau of Statistics of China

Şekil 26: Çeyreklik Büyüme Performansı (bir önceki yılın aynı dönemine göre, yüzde)

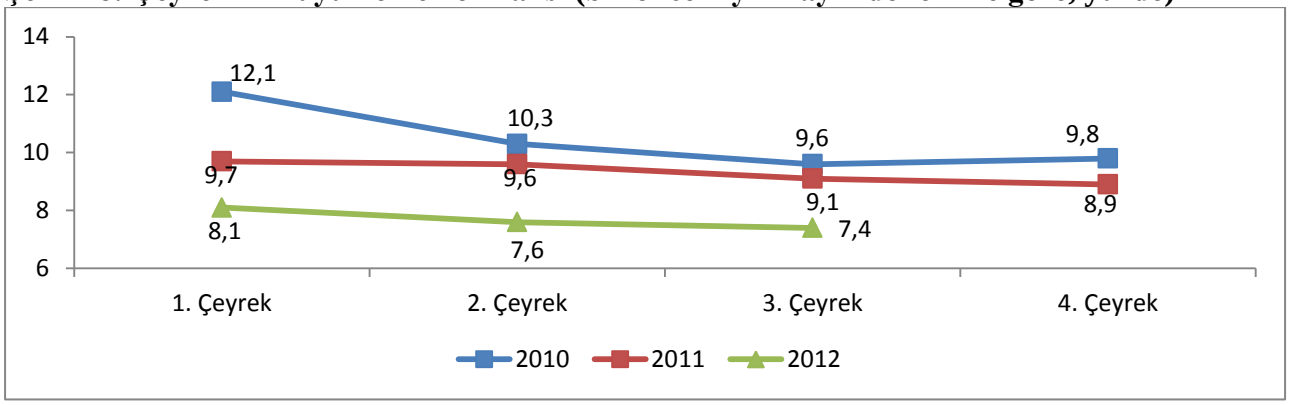

Kaynak: Datastream

2012 yılı Mart ayında bir miktar düşme eğilimine giren sanayi üretim endeksi tekrar toparlanmaya başlamıştır. Sanayi üretim endeksi Kasım ayında bir önceki aya göre bir miktar yükselerek 110,1 seviyesinde gerçekleşmiştir. Aylık bazda endeks Kasım ayında bir önceki aya göre yüzde 0,46 oranında artış göstermiştir.

Şekil 27: Sanayi Üretim Endeksi (Mevsimsel Düzeltilmemiş, Bir Önceki Aya Göre Yüzde Değişim)

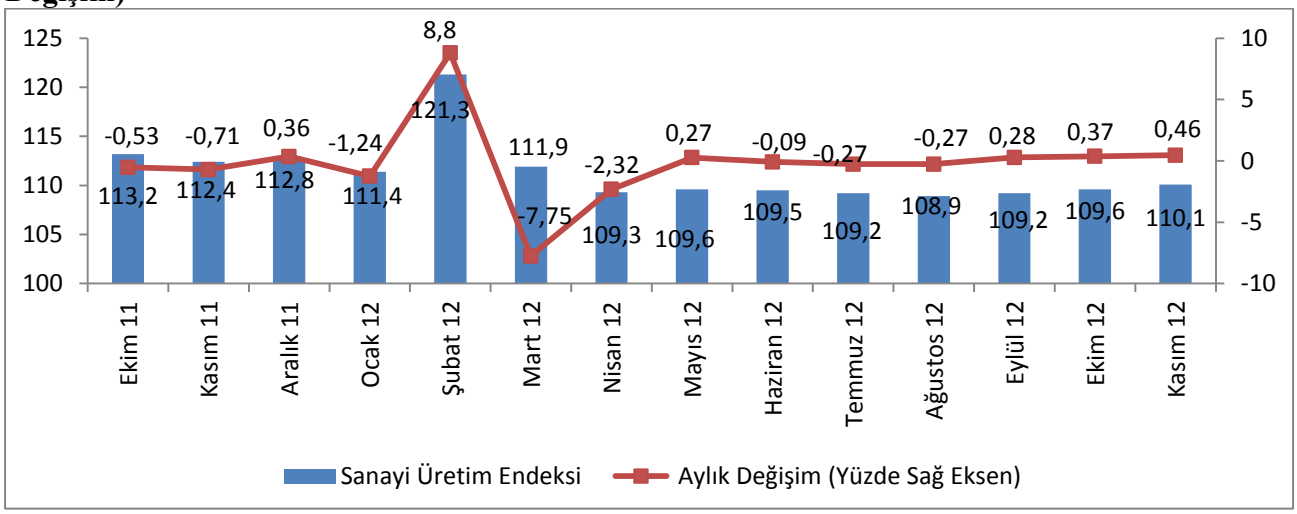

Kaynak: Datastream

Çin'in resmi istatistik kurumu tarafından yayınlanan PMI endeksi yeni sipariş ve ihracat talebinin artmaya başlamasıyla birlikte Kasım ayında 50,2'den 50,6 seviyesine yükselmiş ve daralma sınırı olan 50 seviyesinin üzerine çıkarak son 7 ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu iyimser veri sanayi üretimindeki artışla beraber üretimin önümüzdeki dönemde destekleneceğine ve ekonomiye ilişkin beklentileri olumlu etkileyeceğine işaret etmektedir.

Şekil 28: PMI Endeksi

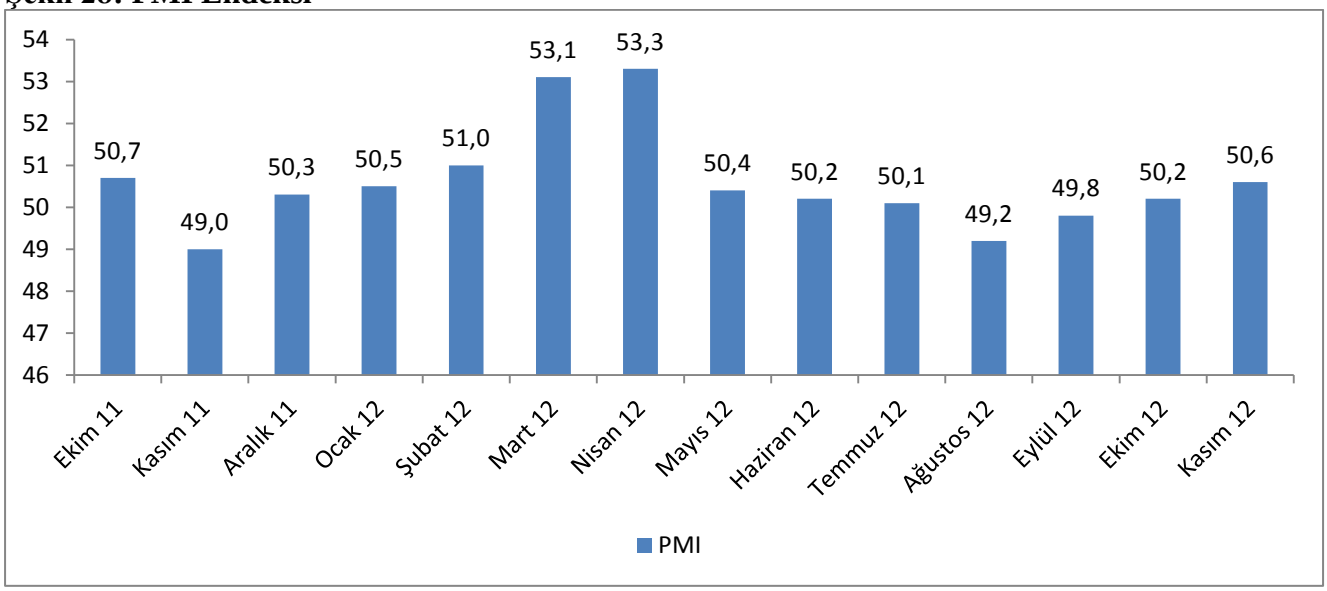

Kaynak: National Bureau of Statistics of China

OECD Bileşik Öncü Göstergeleri 2012 yılı Mayıs ayında ekonomik aktivitedeki yavaşlamaya bağlı olarak son 15 ayın en düşük seviyesine geriledikten sonra artış eğilimini devam ettirmektedir. Bileşik öncü göstergeler Ekim ayında bir önceki aya göre bir miktar artarak 99,6 seviyesinde gerçekleşmiştir. Gerçekleşen bu değer Çin ekonomisinde yavaşlamanın bir miktar azaldığına işaret etmektedir.

Şekil 29: OECD Bileşik Öncü Göstergeleri

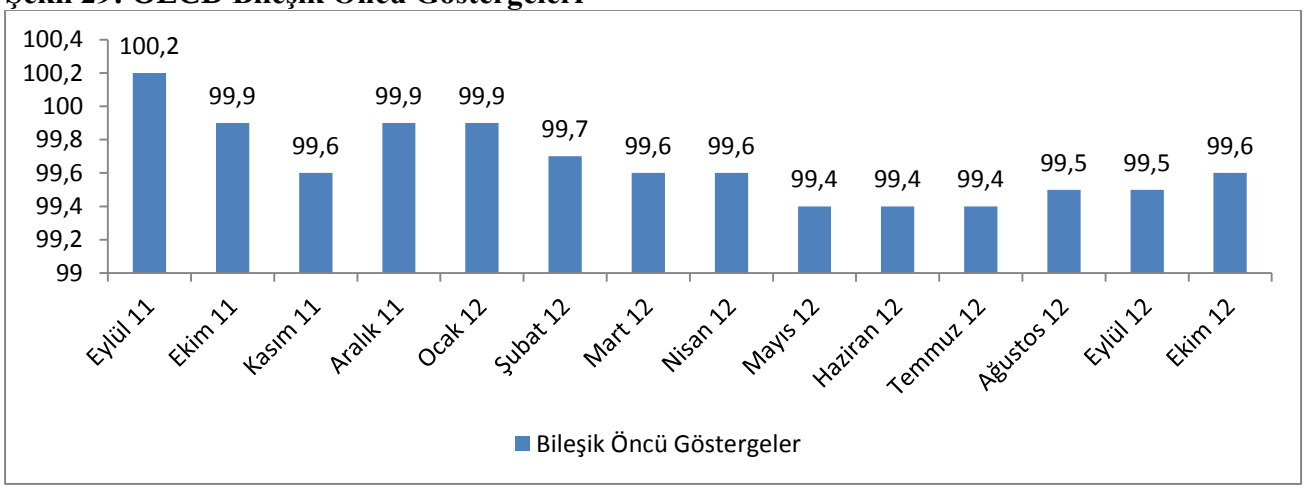

Kaynak: OECD

2. İSTİHDAM

Çin'de gelişmiş ekonomilere kıyasla iyi bir görünümde olan işsizlik verileri küresel sorunların ekonomiye etkisine rağmen istikrarını korumaktadır. Çin'de işgücü piyasası diğer ülkelere göre oldukça sıkı kurallara bağlıdır. Bu durum büyüme oranındaki değişimlerin istihdam seviyesine doğrudan yansımasını engellemektedir. Son dönemde ücretlerin bir miktar artış göstermiş olmasına rağmen, Çin'de günde iki doların altında çalışan nüfusun bazı kaynaklara göre 300 milyon civarında olduğu belirtilmektedir. Ucuz işgücü avantajını teknolojiye dönüştürmeyi hedefleyen Çin işgücü piyasasını liberalleştirmeye yönelik adımlar atmayı planlamaktadır. Bu amaçla yetkililer sosyal güvenlik sistemini yaygınlaştırmayı ve kentsel ve kırsal işgücünü entegre etmeyi hedefleyen bir reform çalışması yapmaktadır. Bu çerçevede devletin kontrolü altında ücretlerin serbest piyasa tarafından belirlenmesi hedeflenmektedir. Ancak, bu reform çalışmalarının zaman alacağı düşünülmektedir.

Şekil 30: İşsizlik Oranı (Yüzde)

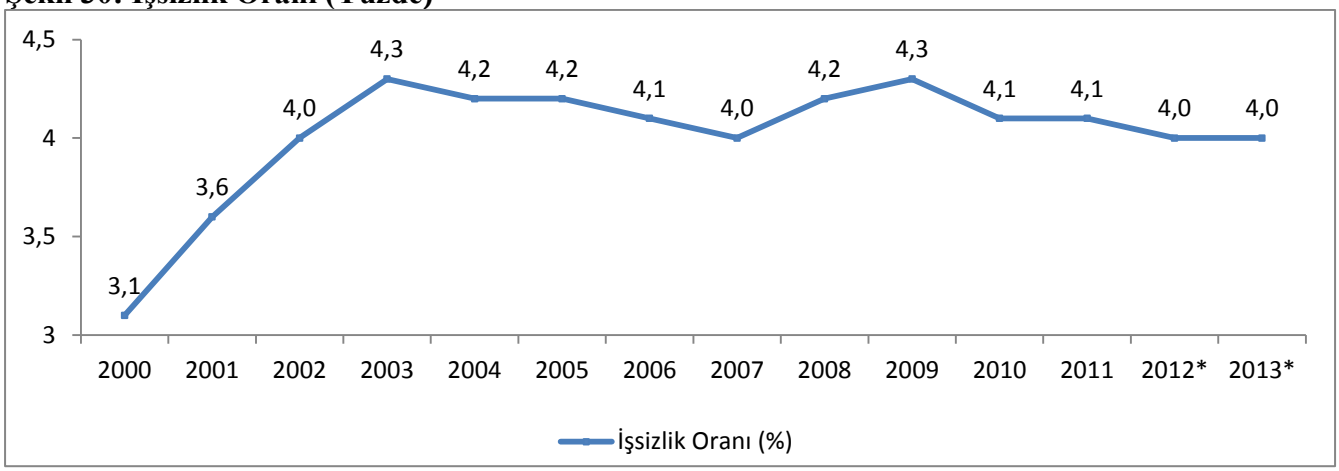

Kaynak: IMF, (*)Tahmin

3. DIŞ TİCARET

Küresel ekonomide yaşanan olumsuz gelişmelere bağlı olarak uluslararası talepte yaşanan daralma ihracat büyümesini yavaşlatırken aynı zamanda yurtiçinde reel ücretlerin ve iç tüketimin canlı seyretmesi ithalat artışını desteklemektedir. Ekim ayında mal ihracatı bir önceki aya göre bir miktar azalış göstererek 181,1 milyar dolardan 173,3 milyar dolar seviyesine gerilemiştir. Aynı dönemde mal ithalatı da bir önceki aya göre gerilemeye devam ederek 157,1 milyar dolardan 149,5 milyar dolara gerilemiştir. Ekim ayında net dış ticaret fazlası 24 milyar dolardan 23,8 milyar dolara gerilemiştir.

"Mainland of China" olarak açıklanan verilere göre[2] Çin'de yükselen ihracat büyüme oranı ekonomide toparlanmanın başladığına dair sinyaller vermiştir. Çin'de ihracatın büyüme hızı Kasım ayında beklentilerin altında büyümesine karşın toparlanma yönündeki beklentileri artırmıştır.

[2] Reuters Datastream veri tabanında "Mainland of China" olarak açıklanan verilere göre, Ekim ayında yüzde 11,6 artan ihracat Kasım ayında yıllık bazda yüzde 2,9 artış kaydetmiştir. Ekim ayında yüzde 2,4 oranında artan ithalat Kasım ayında da aynı seviyede artmıştır. 2012 yılı kasım ayında ihracat 179,3 milyar dolar, ithalat ise 159,7 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir. ekiml ayında 32 milyar dolar olan dış ticaret fazlası kasım ayında 19,6 milyar dolara gerilemiştir.

Şekil 31: Dış Ticaret (Milyar Dolar)

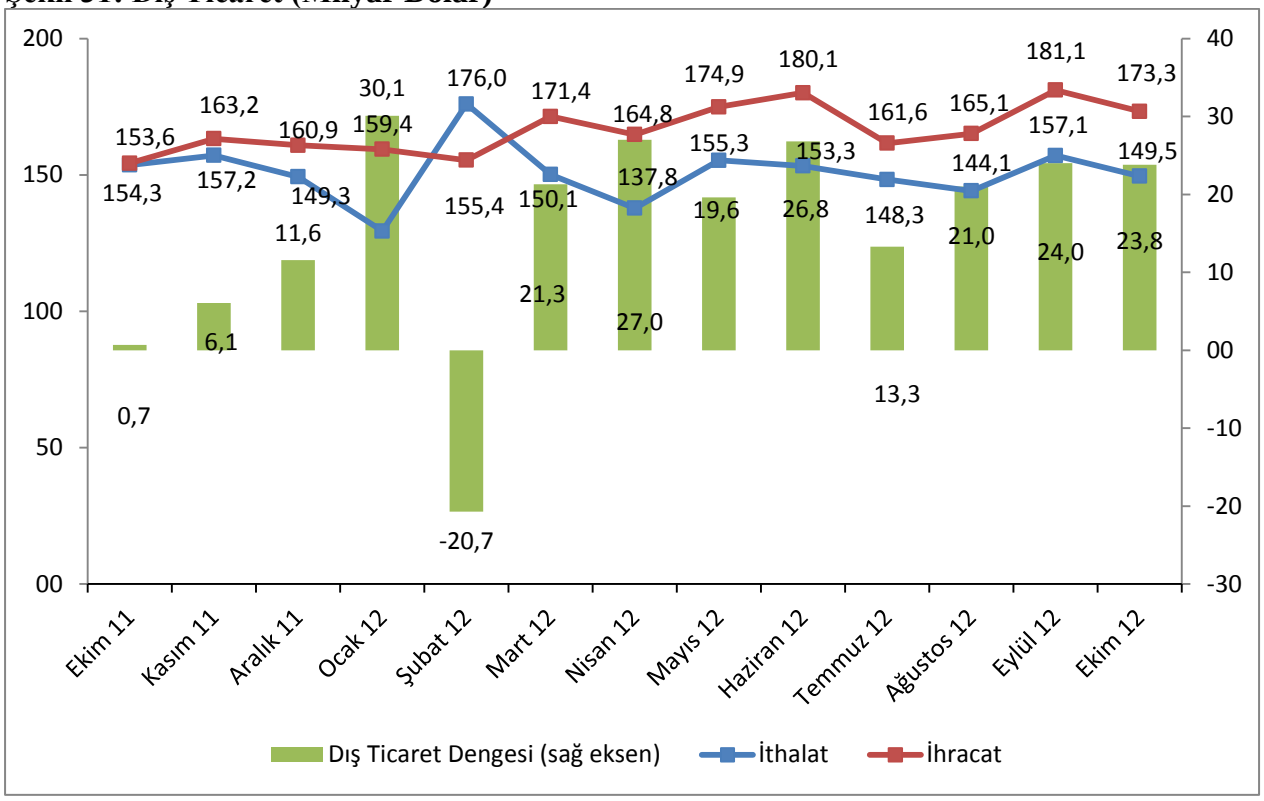

Kaynak: OECD

Şekil 32: Mal İhracat ve İthalatı (Bir Önceki Yılın Aynı Dönemine Göre, Yüzde Değişim)

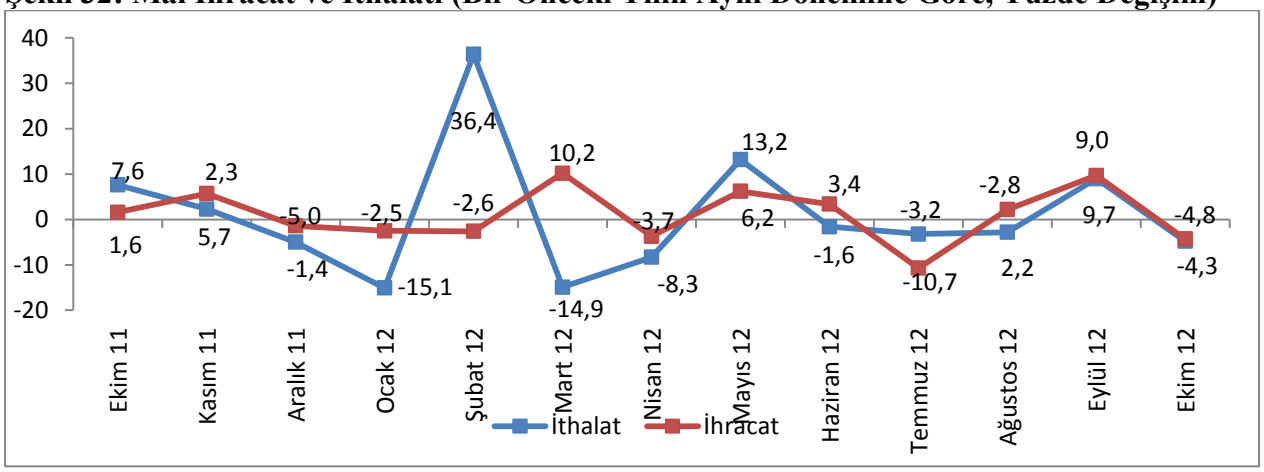

Kaynak: OECD

Dünyanın en büyük ikinci ekonomisi Çin'deki doğrudan yabancı yatırımlar, büyümenin yavaşlamaya başlaması, işgücü maliyetlerinin artması ve bundan dolayı şirketlerin kazanç ve kârları etkileyeceği endişeleri ve Japonya ile yaşanan ada krizinin etkisiyle 12 ay içinde 11. kez düşmüştür. Doğrudan yabancı yatırımlar Ekim ayında yıllık bazda yüzde 0,2 düşerek 8,31 milyar dolara gerilemiştir. Yılın ilk 10 ayında yapılan doğrudan yabancı yatırımlar yüzde 3,5 düşüşle 91,7 milyar dolara gerilemiştir.

Şekil 33: Doğrudan Yabancı Yatırım Miktarı (Milyar Dolar, Akım)

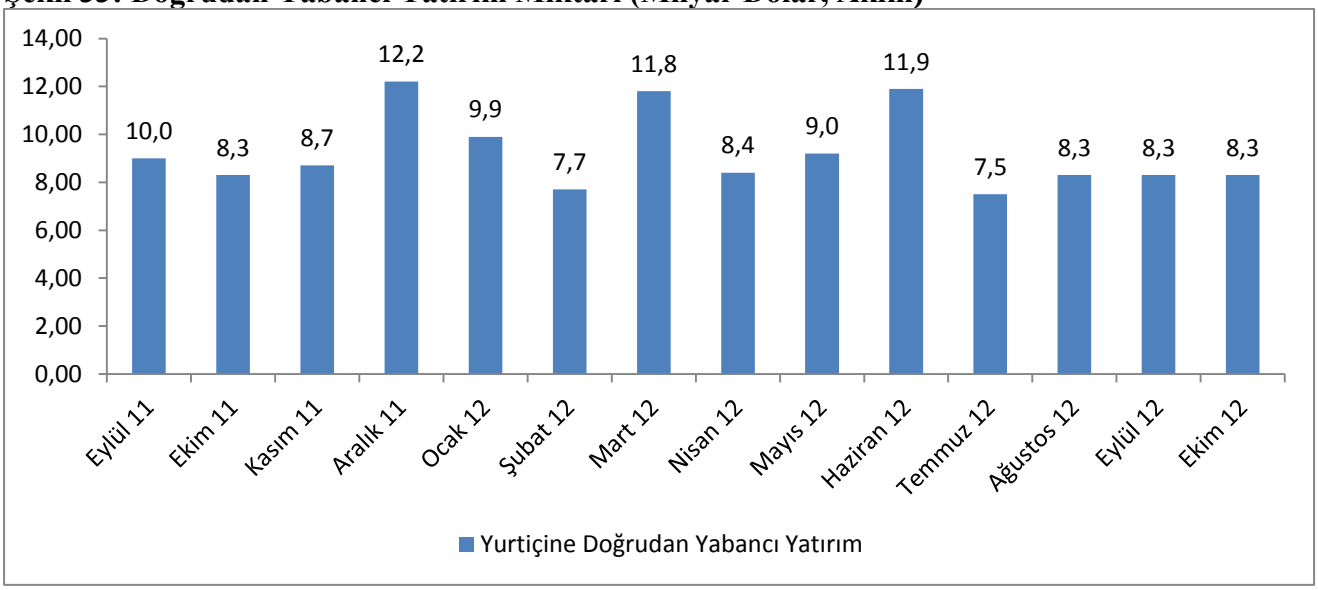

Kaynak: Ministry of Commerce People's Republic of China, "Mainland of China"

4. ENFLASYON

Ekim ayında 33 ayın en düşük seviyesine gerileyen enflasyon, gıda fiyatlarında yaşanan yukarı yönlü hareket neticesinde tekrardan yükselmeye başlamıştır. Açıklanan enflasyon verilerine göre Çin'de enflasyon Kasım ayında yüzde 1,7'den yüzde 2'ye yükselmiştir. Aynı dönemde gıda fiyatları ise yüzde 3 oranında artış göstermiştir.

Şekil 34: Enflasyon Oranı (TÜFE) ve Gıda Fiyatları Artışı (Yüzde)

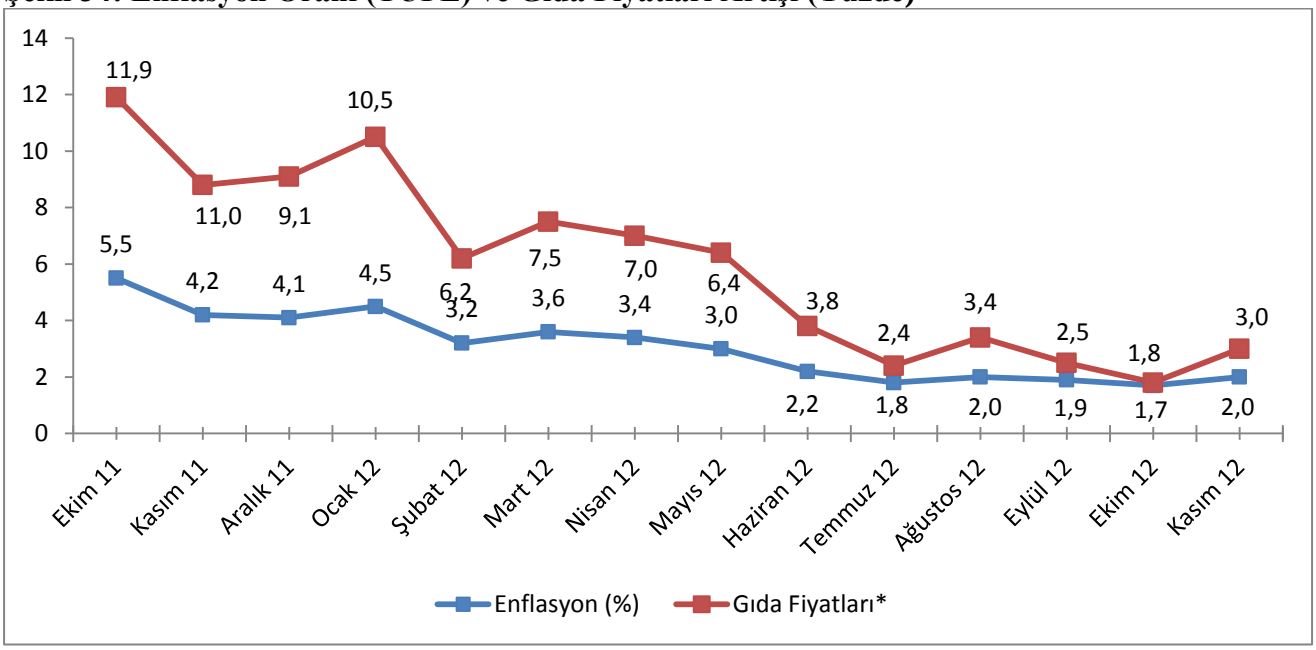

Kaynak: OECD, (*) National Bureau of Statistics of China

Yılın ilk üç çeyreğinde gerçekleşen yavaş büyüme performansına rağmen, özellikle son aylarda dış ticaret ve sanayi sektöründeki iyimser veriler tüketiciler açısından önümüzdeki döneme

dair iyimser beklentileri artırmaktadır. Bunun yanında Kasım ayının başında yapılan kongreden sonra başa gelen yeni yönetimin büyümeyi ve yoksulluğu azaltıcı ilave adımlar atacağı beklentisiyle ve Merkez Bankası tarafından yapılan olumlu açıklamalar sayesinde, tüketici güven endeksi Ekim ayında bir önceki aylara göre önemli oranda artarak 100,8 seviyesinden 106 seviyesine yükselmiştir.

Şekil 35: Tüketici Güven Endeksi

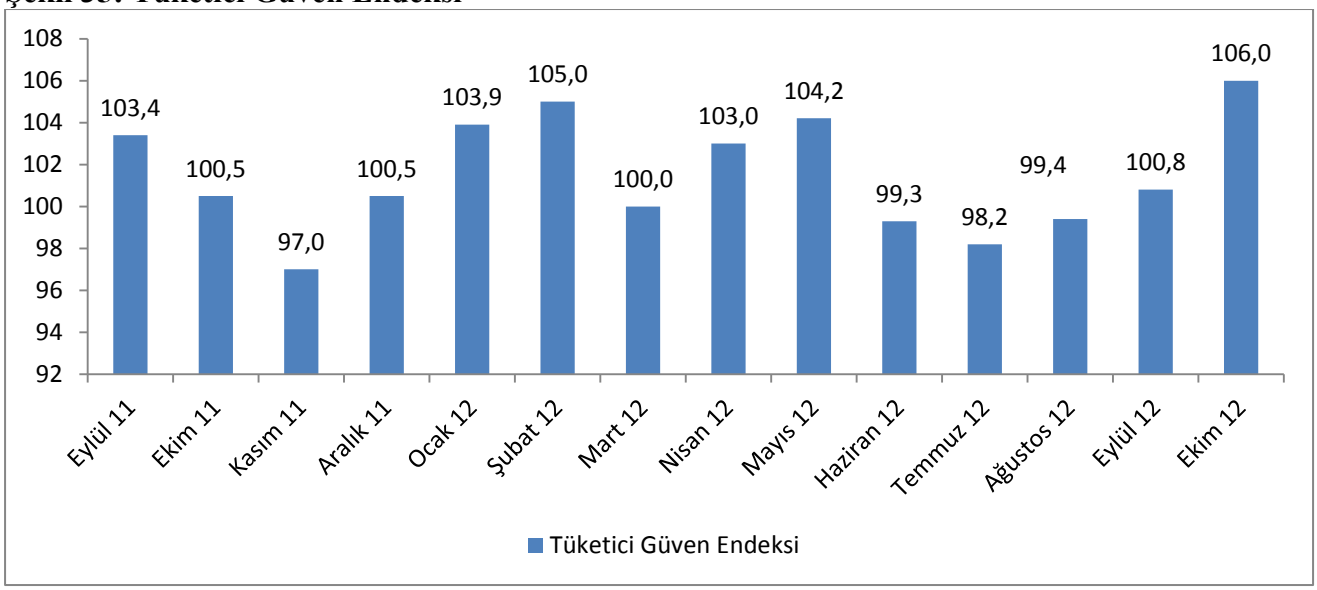

Kaynak: National Bureau of Statistics of China

Çin Merkez Bankası, küresel ekonomik gelişmelerdeki belirsizliklerin ekonomi üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmak ve ekonomik büyümeyi artırmak için 7 Haziran ve 6 Temmuz tarihlerinde faiz oranlarını düşürmüştür. Temmuz ayından bu yana ise faiz oranlarında herhangi bir değişikliğe gidilmemiştir.

Şekil 36: Merkez Bankası Zorunlu Karşılık Oranı ve Borçlanma Faiz Oranı (Yüzde)

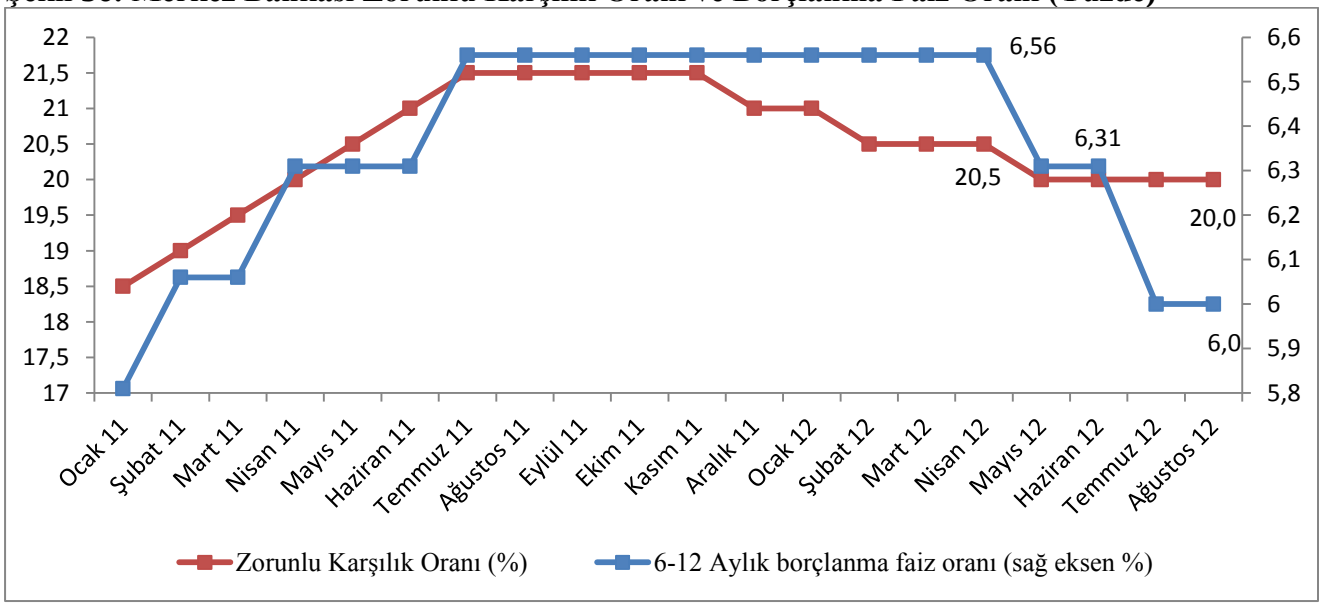

Kaynak: Datastream

Çin 10 yılı aşkın süredir dış ticaret fazlası vermesi nedeniyle muazzam bir rezerv birikimi sağlamıştır. 2000 yılında 168 milyar dolar olan resmi rezervler, yabancı yatırımların yavaşlaması,

dış ticaret fazlasının daralması ve Avrupa'daki krizin yatırımcıları gelişen piyasa varlıklarını satmaya yöneltmesi sonucu bir miktar düşmesine rağmen, Temmuz 2012 itibarıyla 3,24 trilyon dolar seviyesine yükselmiştir. Yüksek miktarda rezerv bulunması ve dış borcun düşük olması nedeniyle Çin ekonomisi düşük gelir grubu ülkeler arasında net kreditör gibi alışık olunmayan bir konumda bulunmaktadır.

Şekil 37: Çin'in Yıllar İtibarıyla Döviz Rezerv Miktarı

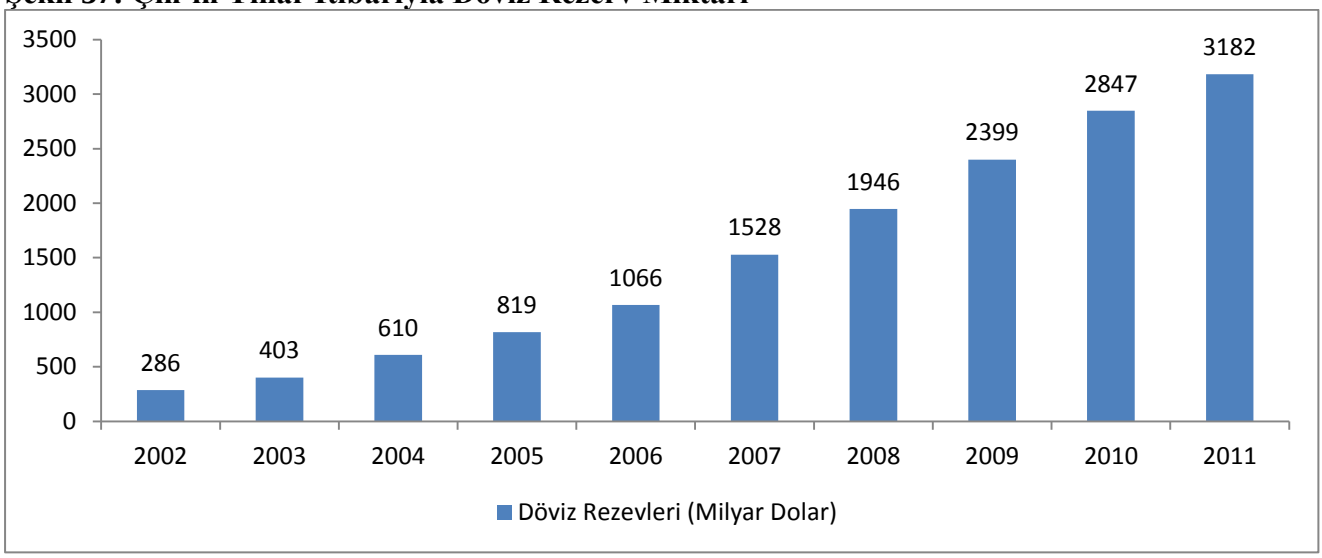

Kaynak: Datastream

Çin para birimi yuan, hükümetin yedi çeyrektir art arda daralan ekonomiyi desteklemek için çabalarını artıracağı beklentisi ile değerlenmeye devam etmektedir. Kasım ayında yuanın dolar karşısındaki değeri Ekim ayına göre bir miktar daha değerlenerek 6,30 seviyesinde gerçekleşmiştir. Belli başlı gelişmiş ekonomilerdeki merkez bankalarının genişletici para politikalarının etkisiyle finansal piyasalardaki fonların Çin'e yönelmeye başlaması ile yuanın değerlenmeye devam edeceği düşünülmektedir.

Şekil 38: Dolar-Yuan Paritesi

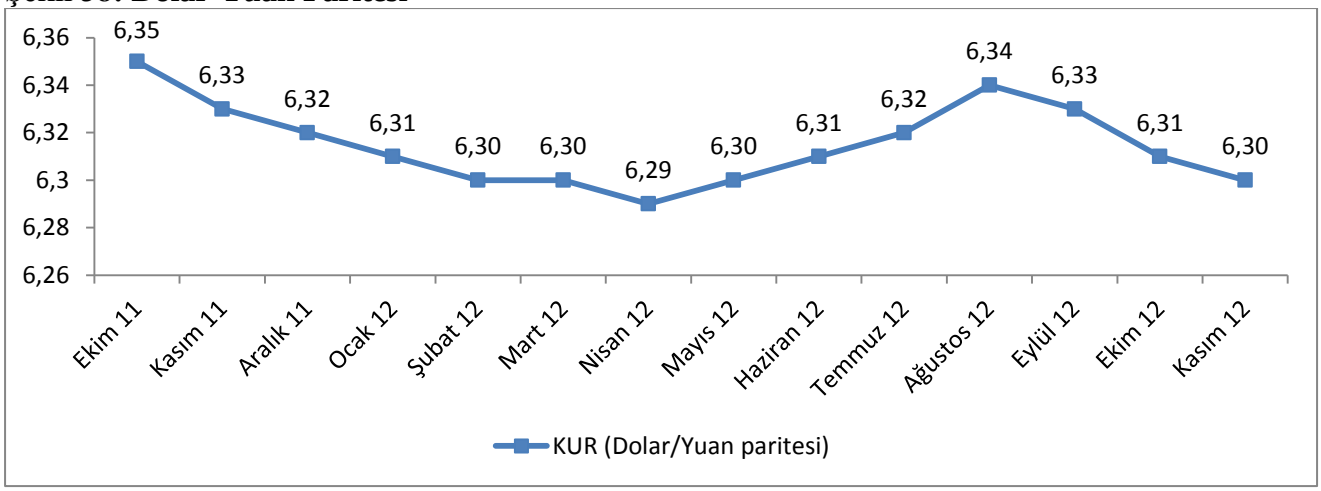

Kaynak: Datastream

5. KAMU MALİYESİ

Gelişmiş ülkelerin önemli bir bölümünün sahip olduğu borç sorunlarının aksine Çin'in kamu mali göstergeleri gerek gelişmiş ekonomilere, gerekse gelişmekte olan diğer ekonomilere göre göreceli olarak daha iyi durumdadır. Bu durum ülkeye öngörülemeyen bir kriz durumunda müdahale için gerekli mali alanı sağlamaktadır.

IMF'nin Ekim ayında yayınladığı Mali İzleme Raporuna göre Çin'de düşük büyüme ve güçlü mali yapıyla uyumlu olan mali konsolidasyonun bu yıl da devam etmesi beklenmektedir. Raporda Çin'in 2012 ve 2013 yılları için genel devlet brüt borç stokunun GSYH'ya oranı sırasıyla yüzde 22,2 ve yüzde 19,6 olarak tahmin edilmektedir. Bütçe açığının GSYH'ya oranı ise 2012 ve 2013 yılları için sırasıyla yüzde 1,3 ve yüzde 1 olarak tahmin edilmektedir.

IV. DİĞER GELİŞMEKTE OLAN EKONOMİLERLE İLGİLİ GELİŞMELER

OECD Kasım 2012 ekonomik görünüm raporunda 2012 yılında yükselen piyasa ekonomilerinde üretim artışının bir önceki yıla göre yavaşladığına işaret edilmiştir. Bu yavaşlamanın büyük ölçüde Avro Bölgesinde yaşanan krizin derinleşmesi ve bu ülkelerin uyguladıkları sıkı para politikalarının ekonomik etkileri neticesinde oluştuğu ifade edilmiştir. (Bkz. Kutu 1) Dünya ekonomisinde yaşanan son krizle beraber dünyada dengeler yavaş yavaş gelişmiş ekonomilerden gelişmekte olan ekonomilere doğru kaymaktadır. Birçok uluslararası kuruluş yaptığı çalışmalarda ve uzun dönemli öngörülerinde gelişmekte olan ekonomilerin gelecekte dünya ekonomisinden daha fazla pay alacağı öngörüsünde bulunmaktadır. (Bkz. Kutu 2)

Brezilya'da GSYH üçüncü çeyrekte yüzde 0,6 artış göstererek tahminlerin altında gerçekleşmiştir. Bu gelişme ile Brezilya, Rusya, Hindistan ve Çin'in de dâhil olduğu BRIC ülkeleri arasındaki en kötü büyüme performansını gösteren ülke olmuştur. OECD tarafından yayımlanan Kasım 2012 Ekonomik Görünüm Raporuna göre, Brezilya 2012 yılında BRICS ülkeleri (Brezilya, Rusya, Hindistan, Çin ve Güney Afrika) arasında en düşük GSYH büyüme hızına sahip olacaktır. OECD tahminlerine göre Brezilya'nın 2012 yılında yüzde 1,5 oranında büyümesi beklenmektedir. Diğer yandan, hükümet ekonomiyi desteklemek için son 12 ayda faiz oranlarını rekor düzeyde düşük seviyeye indirmiş, vergileri düşürmüş ve harcamaları artırmıştır. Teşvik çabaları perakende satışların güçlü kalmasını sağlarken, firma yatırımlarında önemli bir ilerleme sağlanamamıştır. Ekonomi yönetimi üretim maliyetlerini düşürerek rekabet gücünü artırma politikası çerçevesinde önlemler almaktadır. Önümüzdeki dönemde enerji maliyetlerinde yapılan indirimler ve altyapı yatırımlarının artırılması gibi arz yönlü reformların üretkenliği ve verimliği artırması ve Real'in değer kaybetmesinin bu politikaya destek vermesi beklenmektedir. Bu gelişmelerle birlikte OECD tahminlerine göre Brezilya ekonomisinin 2013 yılında yüzde 4 oranında bir reel büyüme kaydedeceği tahmin edilmektedir. Diğer yandan, küresel düzeyde risk algısının artması ile sermaye girişlerinde oluşabilecek bir dalgalanma ile döviz rezervlerinin erozyona uğraması riskinin göz ardı edilmemesi gerektiği belirtilmiştir.

Hindistan ekonomisinde büyüme 2012 yılının üçüncü çeyreğinde beklentilerin altında gerçekleşerek yüzde 5,3 olmuştur. Hindistan ekonomisi bir önceki çeyrekte de yüzde 5,5 oranında büyümüştür. Ekonomik yavaşlama temel olarak özel tüketimdeki azalmadan ve dış koşulların ihracat performansına yansıması neticesinde gerçekleşmiştir. Diğer yandan, zayıf iç talep ile azalan ithalat cari açığın daralmasına neden olmuştur. 2012-2013 mali yılında bütçe kaynaklı mali destekler ile artan kamu harcamalarının bütçe gelirlerini önemli ölçüde aşması sonucunda bu dönemde bütçe açığının GSYH'ın yüzde 8,5'ine ulaşacağı tahmin edilmektedir. OECD projeksiyonlarına göre 2012 yılında

yüzde 4,4 oranında büyüyeceği tahmin edilen Hindistan ekonomisinin tarımsal üretiminde normale dönüşünün etkisiyle 2013 yılında yüzde 6,5 oranında büyüyeceği tahmin edilmektedir.

Dünya Bankası, Orta Doğu ve Kuzey Afrika'da, iklim değişikliği etkilerinin endişe verici olduğunu ve su yetersizliği, gıda güvenliği gibi sonuçlara karşı en kısa zamanda önlem alınması gerektiğini belirtmiştir. Dünya Bankası, son yıllarda artan gıda fiyatlarının normal olmadığını ve dünyada 870 milyon insanın açlıkla yüz yüze kaldığı bir ortamda açlık ile mücadeleye devam edilmesi gerektiğini vurgulamıştır. Dünya Bankası ayrıca, bu yıl zirve yapan fiyatlara rağmen 2008 yılındaki gibi ciddi bir gıda krizi beklemediklerini de belirtmiştir.

Kutu 1: Avro Bölgesi Krizinin Gelişmekte Olan Ülkelere Etkileri

Gelişmekte olan ülkelerin büyüme performansı 2012 yılında bir önceki yıla göre kötüleşmiştir. Avro Bölgesi krizinin ticaret, finansman ve güven kanalları ile gelişmekte olan ülkelere olan etkileri olumsuz olmuştur.

Ticaret Kanalı: Ülkelerin Avro Bölgesi krizinden ticaret kanalı ile etkilenme seviyeleri birbirinden farklı olmuştur. Avro Bölgesinin önemli ticaret partnerleri olan gelişen Avrupa ülkeleri, Güney Afrika ve Çin dahil birçok Asya ülkesi ticaret kanalı ile olumsuz etkilenmiştir. Avro Bölgesinin Hindistan ve Güney Afrika'dan yaptığı ithalat 2012 yılının ilk yarısında yüzde 14 oranında, Rusya ve Endonezya'dan yaptığı ithalat yüzde 8-9 oranında, Çin ve Brezilya'dan yaptığı ithalat yüzde 3-6 civarında azalmıştır. Avro Bölgesine yapılan ihracatın azalmasının doğrudan etkisi olarak 2012 yılının ilk yarısında GSYH artış hızı Hindistan, Çin ve Endonezye'da 0,25 yüzde puan, Brezilya'da 0,1 yüzde puan, Rusya'da 0,7 yüzde puan azaltmıştır. İhracatın azalması bu ülkelerde yatırımları ve hizmet ihracatını da olumsuz etkilemiştir.

Finansman Kanalı: Finansman kanalı şokların yayılmasında önemli bir role sahiptir. Avro Bölgesinde artan stres küresel risk iştahını azaltmıştır. Bu durum küresel varlık fiyatlarını baskılarken, risk primleri artmış ve finansal koşullar kötüleşmiştir. Gelişmekte olan Avrupa ülkelerinin bankacılık siteminde önemli paya sahip olan Avro Bölgesi bankalarının bilanço küçültme süreci bu ülkelerde kredi artış hızının olumsuz yönde etkilenmesine neden olmuştur. BIS verilerine göre, Avro Bölgesi bankalarının krizin şiddetlendiği dönemde yurt dışı kredilerini azalttığı gözlemlenmektedir. Bu dönemde riskli krediler ve proje finansman kredileri geri çağırılmıştır.

Güven Kanalı: Ticaret ve finansman kanalının etkilerinden ayırmak güç olmakla birlikte kriz güven kanalı ile de küresel ekonomik aktiviteyi olumsuz etkilemektedir. Bu konuda yeterince ampirik çalışma bulunmamakla birlikte OECD tarafından geliştirilen aylık VAR modelinde gelişmekte olan ülkelerin (Brezilya, Rusya, Çin, Hindistan) imalat sanayi PMI endeksinin toplam Avro Bölgesi imalat sanayi PMI endeksinden etkilendiği test edilmektedir. Bu modele göre

- Avro Bölgesi PMI endeksinde 1 birimlik standart sapma (6 puan azalma) söz konusu dört ülkede PMI endeksi üzerinde 7 ila 9 aylık olumsuz etkiye neden olmaktadır.
- Avro Bölgesi güven göstergesinde yaşanacak şok üç ay içinde Rusya ve Çin'de benzer ölçüde etkiye neden olacağı, Brezilya ve Hindistan'da ise yüzde 60 ila yüzde 80'i oranında etkiye neden olacağı öngörülmektedir. Bu ülkelerde imalat sanayi PMI endeksinde yaşanacak 6 puanlık azalmanın gösterge PMI'yı 3,5 ila 4 puan azaltacağı belirtilmektedir.

Analizlerde kullanılan makroekonomik modellerde hangi şokların doğrudan ticaret ve finansman kanalları ile aktarıldığı ölçülebilirken, güven kanalı dolaylı olarak model parametreler ile tahmin edilmeye çalışılmaktadır. Bu durum krizin yayılma etkisinin büyüklüğünün modellerde ele alınan şoklara göre değişiklik gösterdiğine işaret etmektedir. Yapılan tahminlerde Avro Bölgesi ile güçlü ticaret ilişkilerine sahip Rusya, gelişmekte olan Avrupa ülkeleri ve Asya ülkeleri görece daha fazla etkilenirken, Brezilya ve ABD'nin daha az etkilendiği gözlemlenmektedir.

Şekil 1: Avro Bölgesi Krizinin Çeşitli Ülkelerde Neden Olduğu GSYH Kaybı (Yüzde Puan)

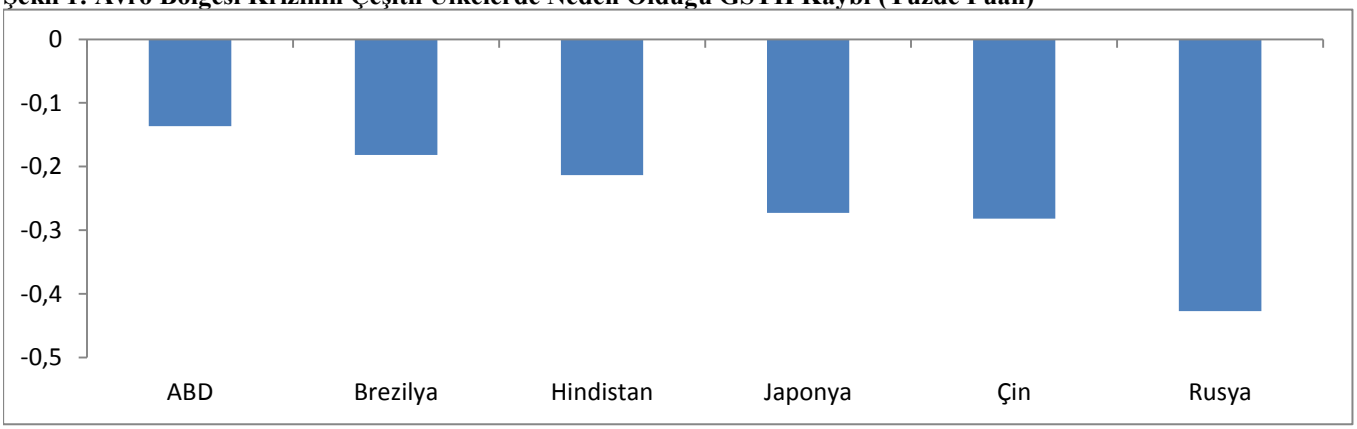

Kaynak: OECD Hesaplamaları, OECD Ekonomik Görünüm Raporu, Kasım 2012.

Sonuç olarak, Avro Bölgesi krizi başlıca gelişmekte olan ülkelerin büyümelerini olumsuz etkilemiştir. 2012 yılının ilk yarısında Çin, Hindistan ve Brezilya'da büyüme artışının yavaşlamasının yüzde 50'sinin Avro Bölgesi krizinden kaynaklandığı belirtilmiştir. OECD tarafından yapılan tahminlere göre, Avro Bölgesinde yaşanan krizden Rusya'nın 0,43 yüzde puan, Çin'in 0,28 puan, Japonya'nın 0,27 yüzde puan ile en fazla etkilenen ülkeler olduğu, ABD'nin ise 0,14 yüzde puan ile en az etkilenen ülke olduğu anlaşılmaktadır.

Kutu 2: Küresel Eğilimler

Dünya ekonomisinde yaşanan krizle birlikte ağırlık merkezi Batı'dan Doğu'ya doğru değişmektedir. Krizin aşılması durumunda gelecek 50 yılda ülkeler arasındaki göreceli ekonomik güç dengesi büyüyen ve gelişmekte olan ekonomilere doğru kayacaktır. Başta Çin, Hindistan vb. ülkeler olmak üzere yükselen ve gelişmekte olan ülkeler dünya büyümesinin itici gücü olmaya ve yüksek oranda büyümeye devam edecektir.

Şekil 1: Küresel Üretim Yapısı (Yüzde Pay)

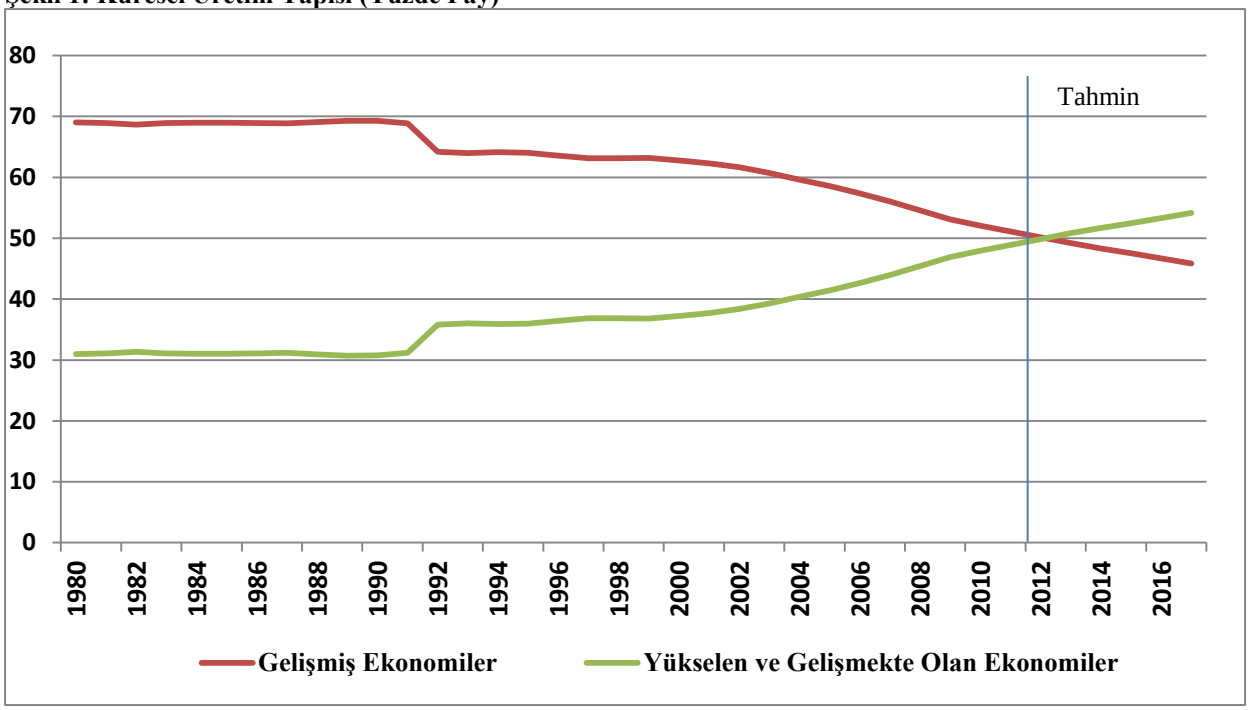

Kaynak: IMF WEO veritabanı Ekim 2012

Önümüzdeki dönemde küresel düzeyde ortalama büyüme hızının düşmesi beklenmektedir. Bu gelişmede, yüksek oranda büyümeye devam etmekle birlikte, gelişmekte olan ekonomilerin büyüme hızlarının yavaşlayacak olması ve tasarruf oranlarının azalacak olması belirleyici olacaktır. Diğer bir kısıt, gelişmiş ülkelerin yüksek oranlı borçları bu ülkelerin uzun dönem büyümesi önünde engel teşkil etmeye devam edecektir.

OECD (2012) çalışmasına göre gelecek 50 yılda dünya ortalama yüzde 3 oranında büyüyecektir. Bu durumda;

- Küresel dengesizliklerin 2020'li yılların sonlarına kadar artması, daha sonra azalması beklenmektedir.
- Yükselen ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki karşılıklı bağımlılık giderek artacak ve çeşitlenecektir.
- Çin'in ekonomik büyüklüğü 2012 yılında Avro Bölgesini geçecektir.
- Çin 2016 yılında dünyanın en büyük ekonomisi unvanını ABD'den devralacaktır.
- Halihazırda Çin ve Hindistan'ın toplam ekonomik büyüklüğü OECD toplamının 1/3'ü kadar iken, 2060 yılında OECD toplamını geçecektir. Toplam payları küresel düzeyde % 46'ya yükselecektir.
- Dünya ekonomisindeki payı % 23 olan ABD'nin payı 2060 yılında % 16'ya gerileyecektir.
- Avro Bölgesi'nin payı % 17'den % 9'a düşecektir.
- 2011 yılında yaklaşık % 23 seviyesinde olan dünya tasarruf oranı, yaklaşık % 51 olan Çin'in tasarruflarını azaltmasıyla, 2060 yılında % 12,2 seviyesine gerileyecektir.
- Japonya ve Avro Bölgesi gibi hızlı yaşlanma sorunu yaşayan ekonomilerin, Endonezya ve Brezilya gibi genç nüfuslu ekonomilere karşı küresel payları azalacaktır.
- Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki gelir farkı 2060 yılında yarı yarıya düşecektir. Ancak, yaşam standardı farkı hala nispeten yüksek seviyede olacaktır.

- Küreselleşmenin etkisiyle sermayenin serbest dolaşımı yanında işgücünün de serbest dolaşımı artacaktır.
- Ülkelerde eğitimli/nitelikli işgücüne olan talep artacaktır.
- Genç nüfuslu ülkeler yaşlı nüfuslu ülkelere göre işgücü açısından avantajlı konumda olacaktır.

Şekil 2: Dünya Hasılası Paylarında Değişim (%, 2011-2060)

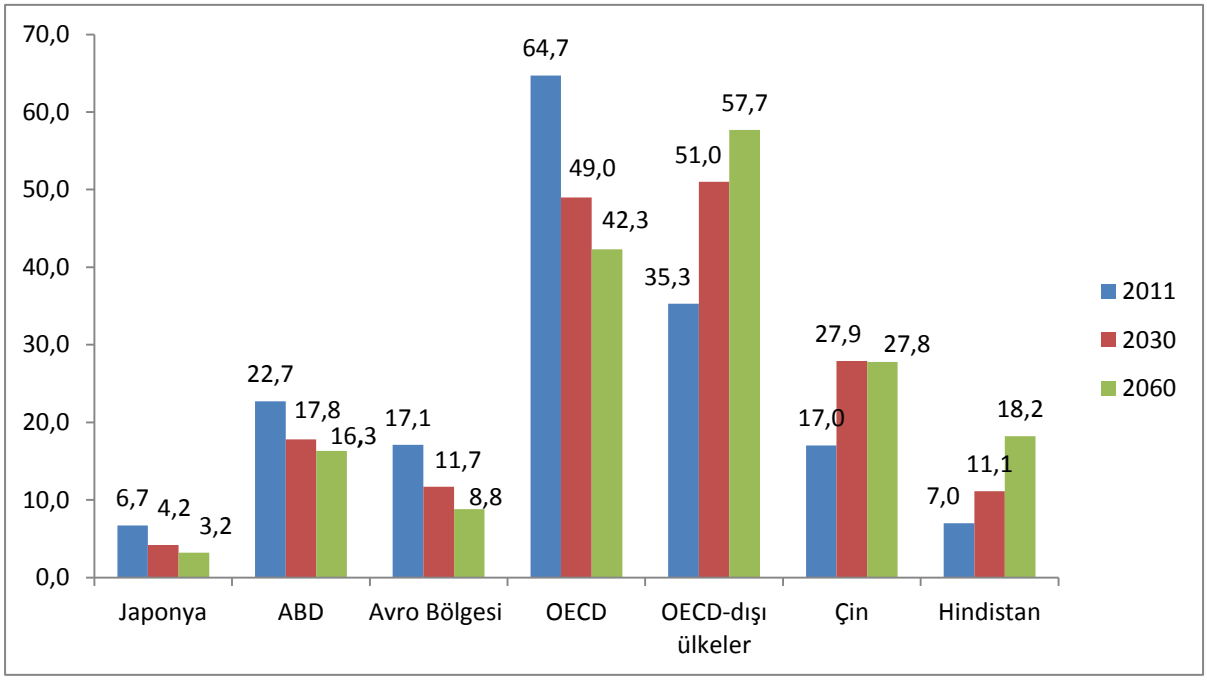

- Bilim ve teknoloji alanındaki gelişmeler ve bilgiye dayalı üretim ekonomisi ekonomik büyümenin belirleyici gücü olmaya devam edecektir.
- Dünya büyümesinin önünde en büyük engeller orta vadede; arz yönünden enerji darboğazı ve bununla bağlantılı iklim problemleridir.
- Enerji, su, gıda başta olmak üzere doğal kaynakların verimli kullanımına olan talep artacaktır.
- Küresel enerji sistemi değişmektedir. Bu değişim ABD, Irak, Kanada gibi ülkelerde petrol ve doğal gaz üretiminde kaydedilen gelişmelerden, Japonya ve Fransa'da nükleer enerji politikalarındaki değişiklikten ve enerji verimliliği uygulamalarının artmasından kaynaklanacaktır.
- Kuzey Amerika petrolde, net ihracatçı konumuna gelecektir. Bu çerçevede, Ortadoğu petrolünün % 90'ı Asya pazarlarına yönlenecektir.
- Yüksek petrol fiyatları ekonomileri etkilemeye devam edecektir.
- Yenilenebilir enerji kaynaklarının ağırlığı (önemi) artacaktır. Yenilenebilir enerji kaynakları 2015 yılında elektrik üretiminde kömürden sonra ikinci büyük kaynağı oluşturacaktır.
- İklim değişikliği, sulanabilir ve tarıma elverişli alanların giderek azalması gibi etkenler tarımsal üretim ve gıda üzerinde önemli bir kısıt teşkil etmektedir.
- Demografik değişiklikler: Birçok gelişmiş ülkede yüksek kamu borçları ve zayıf bütçe yapısının arkasındaki temel etken nüfusun yaşlanmasına bağlı olarak artan sağlık harcamalarının sosyal güvenlik sistemi üzerinde yarattığı baskıdır.
- Hızla yaşlanan gelişmiş ülkelerdeki demografik dengesizlikleri önlemede görece daha genç nüfusa sahip gelişmekte olan ülkelerden uluslararası göç ve işgücünün serbest dolaşımı önemli bir rol oynayabilir.

Kaynaklar:

OECD (2012), "Looking to 2060: A Global Vision of Long-Term Growth", OECD Economics Department Policy Notes, No.15, November 2012.

Uluslararası Enerji Ajansı (2012), "Dünya Enerji Görünümü 2012" Raporu

EK TABLO ve ŞEKİLLER

Ek Tablo 1: Dünya Ekonomisine İlişkin Temel Göstergeler (Yüzde)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dünya Büyümesi	2,3	2,9	3,6	4,9	4,6	5,3	5,4	2,8	-0,6	5,1	3,8	3,3	3,6
Dünya Ticaret Hacmi	0,0	3,6	6,1	11,2	8,0	9,1	7,7	3,0	-10,7	12,6	5,8	3,2	4,5
Enflasyon	4,2	3,5	3,7	3,6	3,8	3,7	4,0	6,0	2,5	3,7	4,9	4,0	3,7
ABD $ Deposit Faiz Oranı	3,7	1,8	1,2	1,8	3,7	5,3	5,2	3,0	1,1	0,5	0,5	0,7	0,6
Petrol Fiyatları ($)	24,3	25,0	28,9	37,8	53,4	64,3	71,1	97,0	61,8	79,0	104,1	106,2	105,1

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünüm Raporu, Ekim 2012

Ek Tablo 2: Uluslararası Kuruluşların Büyüme Tahminleri (Yüzde)

	2010	2011	2012	2013
1) Dünya				
IMF (Ekim WEO 2012)	5,1	3,8	3,3	3,6
OECD (Kasım 2012 WEO)	3.0	1.8	1.4	1,4
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2012)	4,1	2,7	2,5	3,0
UN/DESA (WESP Haziran 2012)	4,1	2,7	2,5	3,1
AVRUPA KOMİSYONU (2012 Bahar)	5.1	3.7	3.3	3.7
2) Gelişmiş Ekonomiler				
IMF (Ekim WEO 2012)	3,0	1,6	1,3	1,5
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2012)	3,0	1,6	1,4	1,9
UN/DESA (WESP Haziran 2012	2,7	1,4	1,2	1,8
AVRUPA KOMİSYONU (2012 Bahar)	2.9	1.6	1.2	1.8
3) Yükselen ve Gelişmekte Olan Ekonomiler				
IMF (Ekim WEO 2012)	7,4	6,2	5,3	5,6
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2012)	7,4	6,1	5,3	5,9
-Çin ve Hindistan hariç	5,6	4,4	3,6	4,3
UN/DESA (WESP Haziran 2012)	7,5	5,9	5,3	5,8
AVRUPA KOMİSYONU (2012 Bahar)	7.4	5.9	5.5	5.7
4) ABD				
IMF (Ekim WEO 2012)	2,4	1,8	2,2	2,1
OECD (Kasım 2012 WEO)	2,4	1.8	2.2	2.0
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2012)	3,0	1,7	2,1	2,4
UN/DESA (WESP Haziran 2012)	3,0	1,7	2,1	2,3
AVRUPA KOMİSYONU (2012 Bahar)	3,0	1.7	2,0	2.1
5) Avro Bölgesi				
IMF (Ekim WEO 2012)	2,0	1,4	-0,4	0,2
OECD (Kasım 2012 WEO)	1.9	1.5	-0.4	-0.1
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2012)	1,8	1,6	-0,3	0,7
UN/DESA (WESP Haziran 2012)	1,9	1,5	-0,3	0,9
AVRUPA KOMİSYONU (2012 Bahar)	1.9	1.5	-0.3	1,0
7) Çin				
IMF (Ekim WEO 2012)	10,4	9,2	7,8	8,2
OECD (Kasım 2012 WEO)	10,4	9,3	7,5	8,5
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2012)	10,4	9,2	8,2	8,6
UN/DESA (WESP Haziran 2012)	10,4	9,2	8,3	8,5
AVRUPA KOMİSYONU (2012 Bahar)	10.3	9.2	8.4	8.2
8) Rusya				
IMF (Ekim WEO 2012)	4,3	4,3	3,7	3,8
OECD (Kasım 2012 WEO)	4,3	4,3	3,4	3,8
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2012)	4,3	4,3	3,8	4,2
UN/DESA (WESP Haziran 2012)	4,0	4,3	4,4	4,4
AVRUPA KOMİSYONU (2012 Bahar)	4,0	4.3	3.6	3.8

9) Türkiye				
IMF (Ekim WEO 2012)	9,0	8,5	3,0	3,5
OECD (Kasım 2012 WEO)	9,2	8,5	2,9	4,1
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2012)	9,2	8,5	2,9	4,0
AVRUPA KOMİSYONU (2012 Bahar)	9.2	8.5	3.3	4.6
UN/DESA (WESP Ocak 2012)	9,0	7,5	3,2	5,4
GOLDMAN SACHS	-	-	0,8	6,8
MERRİLL LYNCH	-	-	0,0	6,0
J,P, MORGAN	9,0	8,2	2,5	4,5
10) Gelişmiş Ekonomiler Enflasyon Oranı				
IMF (Ekim WEO 2012)	1,5	2,7	1,9	1,6
UN/DESA (WESP Ocak 2012)	1,4	2,6	1,8	1,7
UN/DESA (WESP Haziran 2012)	-	-	-	-
11) Yükselen ve Gelişmekte Olan Ekonomiler Enflasyon Oranı				
IMF (Ekim WEO 2012)	6,1	7,2	6,1	5,8
UN/DESA (WESP Ocak 2012)	5,5	6,6	5,5	4,9
UN/DESA (WESP Haziran 2012)	-	-	-	-
12) Dünya Ticaret Hacmi				
IMF (Ekim WEO 2012)	12,6	5,8	3,2	4,5
DÜNYA BANKASI (Haziran GEP 2012)	13,0	6,1	5,3	7,0

Ek Tablo 3: ABD Ekonomisi için Temel Ekonomik Göstergeler (Yüzde)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GSYH (cari fiy., trilyon dolar)	9,95	10,29	10,64	11,14	11,85	12,62	13,38	14,03	14,29	13,94	14,53	15,08	15,65	16,2
Kişi Başına GSYH (dolar)	35.251	36.064	36.949	38.324	40.401	42.628	44.750	46.467	46.900	45.348	46,900	48,328	49,802	51,057
Nüfus (milyon kişi)	282	285	288	291	293	296	299	302	305	307	310	312	314	317
GSYH Artışı	4,1	1,1	1,8	2,5	3,5	3,1	2,7	1,9	-0,3	-3,5	3,0	1,8	2,2	2,1
Özel Tüketim Artışı	4,7	2,5	2,7	2,8	3,3	3,4	2,9	2,3	-0,6	-1,9	1,8	2,5	1,9	2,2
Kamu Tüketimi Artışı	1,7	3,1	4,3	2,2	1,4	0,6	1,0	1,3	2,2	4,3	0,9	-2,3	-1,6	-2,4
Sabit Sermaye Yatırımı Artışı	6,1	-1,7	-3,5	3,3	6,3	5,3	2,5	-1,4	-5,1	-15,3	-0,3	3,4	6,2	6,2
İhracat Artışı	8,6	-5,6	-2,0	1,6	9,6	6,8	9,0	9,3	6,1	-9,4	11,3	7,2	5,3	4,3
İthalat Artışı	13,0	-2,8	3,4	4,4	11,1	6,1	6,1	2,4	-2,7	-13,6	14,8	5,2	3,3	4,1
Genel Devlet Dengesi/GSYH	-	-0,3	-3,9	-4,9	-4,4	-3,2	-2,0	-2,7	-6,7	-13,3	-11,2	-10,1	-8,7	-7,3
Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH	54,8	54,8	57,1	60,4	61,5	61,7	61,2	62,3	76,1	89,7	98,6	102,9	107,2	111,7
Devresel Bütçe Dengesi	-	0,0	-2,7	-3,9	-3,9	-2,7	-2,0	-2,2	-5,5	-7,9	-8,1	-7,5	-6,3	-5,0
İşsizlik Oranı	4,0	4,7	5,8	6,0	5,5	5,1	4,6	4,6	5,8	9,3	9,6	9,0	8,2	8,1
Yurtiçi Tasarruf Oranı	18,0	16,4	14,2	13,4	13,4	15,2	16,4	14,6	13,4	11,1	12,2	12,2	13,1	13,7
Enflasyon Oranı	3,4	2,8	1,6	2,3	2,7	3,4	3,2	2,9	3,8	-0,3	1,6	3,1	2,0	1,8
Cari Denge/GSYH	-4,2	-3,9	-4,3	-4,7	-5,3	-5,9	-6,0	-5,1	-4,7	-2,7	-3,0	-3,1	-3,1	-3,1

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünüm Ekim 2012 Raporu

Ek Tablo 4: Avro Bölgesi Ekonomisi için Temel Ekonomik Göstergeler (Yüzde)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
GSYH (cari fiy., trilyon dolar)	6.3	6.3	6.9	8.5	9.8	10.1	10.8	12.4	13.6	12.4	12.2	13.1	12.6	12.9
Kişi Başına GSYH (SAGP)	24,670	25,611	26,115	26,689	27,812	28,985	30,732	32,378	33,045	31,743	32,721	33,795	34,104	34,527
Nüfus (milyon kişi)**	314,7	316,1	317,9	319,9	321,9	323,9	325,6	327,5	329,3	330,4	331,4	332,4	333,3	334,2
GSYH Artışı	3,8	2,0	0,9	0,7	2,2	1,7	3,2	3,0	0,4	-4,4	2,0	1,4	-0,4	0.2
Özel Tüketim Artışı	3,1	2,1	0,9	1,2	1,5	1,8	2,1	1,7	0,4	-1,0	1,0	0,1	-1,1	-0,3
Kamu Tüketimi Artışı	2,3	2,1	2,4	1,7	1,6	1,6	2,1	2,2	2,3	2,6	0,8	-0,2	-0,2	-0.6
Sabit Sermaye Yatırımı Artışı	4,9	0,6	-1,6	1,1	2,2	3,2	5,7	4,7	-1,1	-12,8	-0,1	1,4	-3,1	0.2
İhracat Artışı	12,3	4,5	2,7	1,7	7,9	5,3	8,6	6,8	1,3	-12,7	10,9	6,2	2,2	2,5
İthalat Artışı	11,5	3,0	1,4	3,1	7,1	6,0	8,3	6,7	1,9	-11,4	9,2	4,1	-0,5	1,8
Genel Devlet Dengesi/GSYH	-0,1	-1,9	-2,6	-3,1	-2,9	-2,5	-1,3	-0,7	-2,1	-6,4	-6,2	-4,1	-3,3	-2,6
Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH	69,3	68,2	68,0	69,2	69,6	70,2	68,6	66,4	70,2	80,0	85,4	88,0	93,6	94,9
Devresel Bütçe Dengesi	-1,2	-2,8	-3,0	-2,9	-2,9	-2,5	-2.2	-2.1	-3	-4.5	-4.7	-3.3	-2	-1.1
İşsizlik Oranı	8,7	8,2	8,5	9,0	9,3	9,2	8,5	7,6	7,7	9,6	10,1	10,2	11,2	11,5
Yurtiçi Tasarruf Oranı	21,7	21,4	21,0	20,7	21,7	21,3	22,4	23,1	21,5	18,8	19,4	19,8	19,8	20,3
Özel Kesim Tasarruf Oranı**	19,4	19,9	20,4	20,8	21,4	20,7	20,4	20,4	20,2	21.4	21.7	21.0	20.3	20.6
Reel İşgücü Maliyeti**	-0,1	-0,3	-0,1	-0,2	-1,2	-0,7	-0,9	-1,1	1,8	3,2	-1.5	-0.3	0.2	-0.8
Enflasyon Oranı	2,2	2,4	2,3	2,1	2,2	2,2	2,2	2,1	3,3	0,3	1,6	2,7	2,3	1,6
Cari Denge/GSYH	-0,6	0,1	0,7	0,5	1,2	0,5	0,5	0,4	-0,7	0,1	0,4	0,4	1,1	1,3

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünüm Ekim 2012 Raporu

(*)IMF Tahmini,(**)Eurostat, Statistical Annex of European Economy, Spring 2012

Ek Tablo 5: Çin Ekonomisi için Temel Ekonomik Göstergeler (Yüzde)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GSYH (cari fiy., trilyon dolar)	1,2	1,3	1,5	1,6	1,9	2,3	2,7	3,5	4,5	5,0	5,9	7,3	8,2	9,0
Kişi Başına GSYH (dolar)	945	1.038	1.132	1.27	1.486	1.726	2.064	2.644	3.403	3.739	4.422	5.416	6.094	6.644
Nüfus (milyon kişi)	1.267	1.276	1.284	1.292	1.299	1.307	1.314	1.321	1.328	1.334	1.341	1.347	1.353	1.360
GSYH Artışı	8,4	8,3	9,1	10	10,1	11,3	12,7	14,2	9,6	9,2	10,4	9,2	7,8	8,2
Özel Tüketim Artışı	7,6	5,8	6,6	6,5	7,4	6,2	8,9	10,5	8,3	9,1	5,9	-	-	-
Kamu Tüketimi Artışı	12,0	9,6	6,5	4,7	5,8	12,7	11,4	11,5	8,9	9,0	12,9	-	-	-
Sabit Sermaye Yatırımı Artışı*	10,0	9,1	13,2	16,3	11,6	11,5	12,4	13,0	9,7	22,6	11,4	-	-	-
İhracat Artışı	27,9	6,8	22,3	34,6	35,4	28,5	27,7	25,8	17,6	-16,1	27,7	8,7	5,0	7,2
İthalat Artışı	35,2	8,1	21,3	39,8	35,7	17,6	19,7	20,3	18,7	-11,1	20,1	9,5	8,8	8,8
Genel Devlet Dengesi/GSYH	-3,1	-2,3	-2,3	-1,8	-0,9	-0,9	-0,7	0,9	-0,4	-3,1	-2,3	-1,2	-1,3	-1,0
Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH	16,4	17,7	18,9	19,2	18,5	17,6	16,2	19,6	17	17,7	33,5	25,8	22,1	19,5
Devresel Bütçe Dengesi	-	-	-	-	-	-	0,1	1,1	-0,4	-2,4	-0,7	0,0	0,0	0,2
İşsizlik Oranı	3,1	3,6	4,0	4,3	4,2	4,2	4,1	4,0	4,2	4,3	4,1	4,1	4,1	4,1
Yurtiçi Tasarruf Oranı	36,8	37,5	40,3	43,9	46,8	48	51,5	51,8	53,1	53,4	52,9	51,3	50,0	49,5
Enflasyon Oranı	0,4	0,7	-0,7	1,1	3,9	1,8	1,4	4,7	5,9	-0,7	3,3	5,4	3,0	3,0
Cari Denge/GSYH	1,7	1,3	2,4	2,7	3,5	5,9	8,5	10,1	9,1	5,2	4,0	2,8	2,3	2,5

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünüm Ekim 2012 Raporu
(*)Index Mundi

Ek Tablo 6: Türkiye Ekonomisi için Temel Ekonomik Göstergeler (Yüzde)

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*	2012**	2013**
GSYH (cari fiy., milyar dolar)	196	232	303	392	483	529	649	730	614	736	774	783	839	1.435	1.571
Kişi Başına GSYH (dolar)	3,050	3,503	4,534	5,795	7,039	7,654	9,241	10,277	8,520	10,077	10,363	10,457	11,067	10,673	11,318
Nüfus (milyon kişi)	67.3	68.4	69.5	70.6	67.2	68.1	68.9	69.7	70.5	71.3				74,8	75,8
GSYH Artışı	-5.7	6.2	5.3	9.4	8.4	6.9	4.7	0.7	-4.8	9,0	8,5	3,0	3,5	3,2	4,0
Özel Tüketim Artışı	-6.6	4.7	10.2	11	7.9	4.6	5.5	-0.3	-2.3	6.6	-	-	-	0,6	3,1
Kamu Tüketimi Artışı	-1.1	5.8	-2.6	6,0	2.5	8.4	6.5	1.7	7.8	2,0	-	-	-	3.9	3,6
Sabit Sermaye Yatırımı Artışı (% GSYH)*	-30	14.7	14.2	28.4	17.4	13.3	3.1	-6.2	-19	29.9	23,8	19,8	20,5	-0,5	6,8
İhracat Artışı (1)	22.1	15.9	19.5	13.8	12.3	12.2	11.3	6	-8.1	6.3	6,2	1,0	3,1	15,1	2,9
İthalat Artışı (1)	-24.8	20.5	24.8	20.5	12.3	8.5	12.8	-2.1	-13.2	21.4	13,1	4,6	2,0	1,2	4,0
Genel Devlet Dengesi/GSYH	-	-13.9	-10	-3.9	0	0	-1.6	-2.4	-5.6	-2.7	-0,2	-1,7	-1,9	-1.6	-1,5
Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH	77.6	73.7	67.4	59.2	52.3	46.1	39.4	39.5	46.1	42.2	31.3	29.5	28.5	36,5	35,0
Devresel Bütçe Dengesi	-	-	-	-	-	-1.7	-3.2	-3.3	-4.9	-3.7	-	-	-	-	-
İşsizlik Oranı	8.3	10.3	10.5	10.3	10.6	10.2	10.2	10.9	14	11.9	9,8	9,4	9,8	9,0	8,9
Yurtiçi Tasarruf Oranı	17	17.3	15.1	15.7	15.4	16	15.2	16	12.6	13.6	13,8	12,3	13,4	14.3	15.0
Enflasyon Oranı	54.2	45.1	25.3	8.6	8.2	9.6	8.8	10.4	6.3	8.6	10,4	6,5	5,7	7.4	5.3
Cari Denge/GSYH	1.9	-0.3	-2.5	-3.7	-4.6	-6.1	-5.9	-5.7	-2.3	-6.4	-9,9	-7,5	-7,1	-7,2	-7,1

Kaynak: IMF Dünya Ekonomik Görünüm Raporu, Ekim 2012

(1) TL cinsinden reel artış oranıdır.

(*)IMF Tahminleri, (**)OVP Tahmin ve Hedefleri

Ek Tablo 7: Ülkelerin Kamu Mali Göstergeleri (Yüzde)

				Tahmin		
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Bütçe Dengesi/GSYH						
Dünya	-2,2	-7,4	-6,0	-4,6	-4,2	-3,5
Gelişmiş Ülkeler	-3,5	-8,9	-7,8	-6,6	-5,9	-4,9
ABD	-6,7	-13,3	-11,2	-10,1	-8,7	-7,3
Avro Bölgesi	-2,1	-6,4	-6,2	-4,1	-3,3	-2,6
Fransa	-3,3	-7,6	-7,1	-5,2	-4,7	-3,5
Almanya	-0,1	-3,2	-4,1	-0,8	-0,4	-0,4
İtalya	-2,7	-5,4	-4,5	-3,8	-2,7	-1,8
İspanya	-4,2	-11,2	-9,4	-8,9	-7,0	-5,7
Japonya	-4,1	-10,4	-9,4	-9,8	-10,0	-9,1
İngiltere	-5,1	-10,4	-9,9	-8,5	-8,2	-7,3
Kanada	-0,4	-4,9	-5,6	-4,4	-3,8	-3,0
Yükselen Ekonomiler	0,0	-4,5	-3,2	-1,8	-1,9	-1,8
Çin	-0,7	-3,1	-1,5	-1,2	-1,3	-1,0
Hindistan	-8,7	-10,0	-9,4	-9,0	-9,5	-9,1
Rusya	4,9	-6,3	-3,5	1,6	0,5	0,2
Brezilya	-1,3	-3,0	-2,7	-2,6	-2,1	-1,6
Meksika	-1,1	-4,7	-4,3	-3,4	-2,4	-2,1
Güney Afrika	-0,5	-5,3	-4,8	-4,6	-5,0	-4,7
G-20 Ekonomileri	-2,7	-7,6	-6,2	-5,0	-4,4	-3,7
G-20 Gelişmiş Ekonomiler	-4,2	-9,7	-8,5	-7,4	-6,7	-5,6
G-20 Yükselen Ekonomiler	0,4	-4,4	-2,9	-1,6	-1,7	-1,6
Faiz Dışı Bütçe Dengesi/GSYH						
Dünya	-	-	-	-	-	-
Gelişmiş Ülkeler	-1,8	-7,3	-6,1	-4,8	-4,1	-3,1
ABD	-4,7	-11,5	-9,1	-7,8	-6,5	-5,1
Avro Bölgesi	0,5	-3,9	-3,7	-1,5	-0,5	0,2
Fransa	-0,7	-5,4	-4,8	-2,7	-2,2	-1,1
Almanya	2,3	-0,9	-2,0	0,9	1,4	1,3
İtalya	2,2	-1,0	-0,3	0,8	2,6	3,6
İspanya	-3,1	-9,9	-7,9	-7,0	-4,5	-2,2
Japonya	-3,8	-9,9	-8,7	-8,9	-9,0	-7,9
İngiltere	-3,4	-8,6	-7,4	-5,7	-5,6	-4,7
Kanada	-0,3	-4,0	-4,9	-3,9	-3,2	-2,7
Yükselen Ekonomiler	1,9	-2,5	-1,2	0,2	0,1	0,1
Çin	-0,3	-2,6	-1,1	-0,7	-0,6	-0,4
Hindistan	-4,0	-5,3	-5,1	-4,8	-5,2	-4,8
Rusya	5,1	-6,0	-3,2	1,9	1,1	0,9
Brezilya	4,1	2,2	2,5	3,1	2,7	3,2
Meksika	1,4	-1,9	-1,8	-1,0	0,2	0,5
Güney Afrika	2,1	-2,7	-2,4	-2,1	-2,3	-1,9
G-20 Ekonomileri	-0,8	-5,7	-4,3	-3,1	-2,4	-1,7
G-20 Gelişmiş Ekonomiler	-2,4	-8,0	-6,7	-5,4	-4,8	-3,7
G-20 Yükselen Ekonomiler	2,4	-2,3	-0,9	0,3	0,2	0,2

Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH						
Dünya	62,3	69,1	73,9	74,0	74,1	73,8
Gelişmiş Ülkeler	81,5	95,2	101,4	105,5	110,7	113,6
ABD	76,1	89,7	98,6	102,9	107,2	111,7
Avro Bölgesi	70,2	80,0	85,4	88,0	93,6	94,9
Fransa	68,2	79,2	82,3	86,0	90,0	92,1
Almanya	66,9	74,7	82,4	80,6	83,0	81,5
İtalya	105,7	116,0	118,6	120,1	126,3	127,8
İspanya	40,2	53,9	61,3	69,1	90,7	96,9
Japonya	191,8	210,2	215,3	229,6	236,6	245,0
İngiltere	52,2	68,0	75,0	81,8	88,7	93,3
Kanada	71,3	83,3	85,1	85,4	87,5	87,8
Yükselen Ekonomiler	33,6	36,1	40,5	37,0	34,8	33,1
Çin	17,0	17,7	33,5	25,8	22,2	19,8
Hindistan	74,1	74,2	68,0	67,0	67,6	66,7
Rusya	7,9	11,3	11,8	12,0	11,0	9,9
Brezilya	63,5	66,9	65,2	64,9	64,1	61,2
Meksika	43,0	44,5	42,9	43,8	43,1	43,2
Güney Afrika	27,4	31,5	35,3	38,8	41,2	43,3
G-20 Ekonomileri	66,0	72,8	77,9	77,7	77,5	77,1
G-20 Gelişmiş Ekonomiler	87,0	99,3	105,9	110,3	113,2	115,4
G-20 Yükselen Ekonomiler	33,1	34,7	40,2	36,0	33,5	31,3

Kaynak: IMF Mali Görünüm Raporu, Ekim 2012

Ek Tablo 8: Seçilmiş Avro Ülkeleri Kamu Mali Göstergeleri (Yüzde)

Bütçe Dengesi/GSYH	2008	2009	2010	2011	2012*	2013*
Avro Bölgesi	-2	-6,3	-6	-4,2	-3,2	2.9
Almanya	-0.1	-3.2	-4.3	-1	-0.9	-0.7
Fransa	-3,3	-7,5	-7.1	-5.2	-4.5	-4.2
İngiltere	-5	-11.5	-10.2	-8.3	-6.7	-6.5
Yunanistan	-9,8	-15.6	-10.3	-9.1	-7.3	-8.4
İspanya	-4.5	-11,1	-9,2	-8.5	-6.4	-6.3
İrlanda	-7.3	-14	-31.2	-13.1	-8.3	-7.5
İtalya	-2,7	-5,4	-4,6	-3.9	-2	-1.1
Portekiz	-3.6	-10.2	-9.8	-4.2	-4.7	-3.1
Belçika	-1	-5.6	-3.8	-3.7	-3	-3.3
Birincil Bütçe Dengesi/GSYH						
Avro Bölgesi	0.9	-3.5	-3.4	-1.1	0	0.3
Almanya	2.7	-0.5	-1.8	1.6	1.7	1.6
Fransa	-0.4	-5.1	-4.6	-2.6	-1.9	-1.6
İngiltere	-2.7	-9.5	-7.4	-5.1	-3.3	-3
Yunanistan	-4.8	-10.6	-5	-2.2	-1	-2
İspanya	-2.9	-9.4	-7.4	-6.1	-3.3	-3.1
İrlanda	-6	-12.1	-28	-9.7	-4.3	-2
İtalya	2.5	-0.8	0	0.9	3.1	4.5
Portekiz	-0.6	-7.3	-7	0.4	0.1	1.9
Belçika	2.5	-2.2	-0.4	-0.4	0.4	0
Genel Devlet Brüt Borç Stoku/GSYH						
Avro Bölgesi	70.1	79.9	85.6	88	91.8	92.6
Almanya	66.7	74.4	83	81.2	82.2	80.7
Fransa	68.2	79.2	82.3	85.8	90.5	92.5
İngiltere	54,4	69,6	79.6	85.7	91.2	94.6
Yunanistan	113	129.4	145	165.3	160.6	168
İspanya	39,8	53.9	61.2	68.5	80.9	87
İrlanda	44,4	65,6	92.5	108.2	116.1	120.2
İtalya	105.7	116	118.6	120.1	123.5	121.8
Portekiz	71,6	83.1	93.3	107.8	113.9	117.1
Belçika	89.3	95.8	96	98	100.5	100.8

Kaynak: Eurostat, Avrupa Komisyonu Bahar 2012 Tahminleri
(*) Tahmin

Ek Tablo 9: Yükselen Ekonomilere Giden Net Özel Sermaye Akımları (Milyar Dolar)

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011*	2012*	2013*
Yükselen Ekonomiler	237,6	185,1	139,1	263,0	424,1	646,9	784,1	1244,2	619,1	643,3	1088,3	1030	912	994
Ortadoğu ve Afrika	7,7	12,9	4,4	18,9	44,2	78,6	95,2	164,1	109,9	64,3	98,1	57,6	62,5	79,1
Nijerya	0,5	1,8	1,7	2,5	4,7	8,2	5,7	7,4	-0,7	3,7	7,3	9,4	8,9	9,6
Mısır	1,2	1,9	1,5	-2,3	-2,0	4,3	7,9	13,8	12,9	-6,4	21,5	-3,5	-1,7	5,1
Fas	-0,7	2,2	0,4	3,0	1,7	0,9	1,7	6,8	1,9	3,2	1,8	3,6	3,5	3,6
Güney Afrika	4,4	4,9	-1,5	2,4	9,1	19,5	19,3	20,0	13,4	8,1	21,0	18,4	12,2	18,6
Lübnan	1,9	1,7	3,2	5,4	4,5	3,6	4,1	5,2	6,5	9,8	4,6	7,8	5,4	4,3
Suudi Arabistan	0,7	-1,6	-2,1	2,9	8,6	18,7	31,1	56,0	49,2	40,5	27,6	27,2	25,0	27,4
BAE	-0,4	1,9	1,3	4,9	17,6	23,5	25,4	54,8	26,7	5,5	7,5	9,6	10,5	11,6
Latin Amerika	85,9	81,5	28,5	46,7	57,5	90,4	103,8	223,9	130,9	146,6	265,5	253,9	252,2	272,7
Arjantin	13,8	8,4	-8,1	7,2	10,2	0,9	12,7	22,7	10,1	4,1	9,1	8,7	8,0	9,0
Brezilya	39,8	24,3	6,0	11,4	9,5	22,4	43,2	94,9	44,5	91,1	153,8	137,0	142,5	158,0
Şili	6,2	6,1	4,1	7,6	6,0	11,2	10,7	17,3	22,8	18,8	26,3	21,8	25,9	31,1
Kolombiya	3,5	9,0	-1,5	-0,5	4,7	11,1	7,8	13,3	9,7	17,0	12,8	20,6	16,3	18,4
Ekvator	0,8	2,1	2,4	1,2	1,5	1,2	0,4	0,0	0,8	-0,4	1,0	1,5	1,0	1,1
Meksika	17,7	28,0	23,4	13,1	22,3	34,8	26,7	50,1	29,6	5,3	41,5	47,4	40,3	44,6
Peru	0,7	0,7	1,5	2,5	2,6	4,3	3,8	10,3	7,1	8,2	11,9	10,7	7,8	9,2
Venezüella	3,4	2,9	0,6	4,3	0,7	4,4	-1,5	15,1	6,2	2,4	4,2	10,2	7,5	0,9
Yükselen Avrupa	54,6	20,0	39,9	74,1	150,8	250,6	275,4	444,1	256,8	63,7	192,2	184,5	144,9	202,9
Bulgaristan	1,8	1,4	1,1	2,3	3,8	5,2	12,0	20,7	17,4	2,8	0,4	-0,7	-1,0	0,4
Çek Cumhuriyeti	4,5	5,9	8,9	5,5	11,3	13,7	10,0	21,3	13,8	9,5	18,6	10,6	5,3	8,1
Macaristan	6,4	6,4	5,1	13,6	22,0	20,9	24,1	24,2	22,2	8,3	3,4	0,4	-5,0	-0,7
Polonya	16,8	13,3	3,5	2,7	32,4	33,4	32,9	59,8	39,2	41,3	62,9	57,9	43,7	42,3
Romanya	3,6	2,7	3,2	4,8	11,3	14,0	23,3	31,4	25,4	2,7	2,7	6,7	0,8	6,6
Rusya Federasyonu	3,2	3,1	18,1	35,9	37,6	99,9	97,1	195,1	70,9	6,2	47,7	67,3	58,3	92,8
Türkiye	16,5	-13,8	0,3	5,0	24,5	46,0	59,3	62,1	39,2	-8,4	44,6	53,6	48,6	59,1
Ukrayna	1,7	0,9	-0,2	4,2	7,9	17,6	16,6	29,4	28,7	1,2	20,4	12,0	-4,7	8,2
Yükselen Asya	89,4	70,7	66,2	123,4	171,6	227,3	309,7	412,1	121,4	368,7	532,1	533,9	452,1	439,7
Çin	51,1	49,4	49,9	71,6	94,3	128,3	154,0	185,7	146,1	190,1	279,2	240,5	148,4	155,1
Hindistan	14,0	9,2	7,3	19,6	19,6	29,1	58,6	101,9	31,0	86,5	89,1	60,0	65,0	75,4
Endonezya	-1,4	1,9	-5,6	-2,9	5,1	13,7	9,8	16,1	13,3	20,9	35,2	22,0	31,2	33,0
Kore	23,9	1,7	10,9	25,4	26,6	22,7	50,4	66,0	-71,6	53,1	27,1	12,9	3,1	16,8
Malezya	1,6	4,8	3,6	3,5	10,4	6,4	12,5	19,0	3,3	14,0	16,3	15,9	15,5	17,3
Filipinler	2,3	2,4	2,1	1,6	0,3	7,3	4,2	8,5	-3,9	-0,9	7,7	7,6	3,4	4,6
Tayland	-2,1	1,4	-2,0	4,6	15,3	19,9	20,3	14,8	3,2	4,9	33,0	12,9	20,4	21,3

Kaynak: Institute of International Finance (IIF), Temmuz 2012

*Tahmin

Ek Şekil 1: Petrol Fiyatları ($ /Varil)

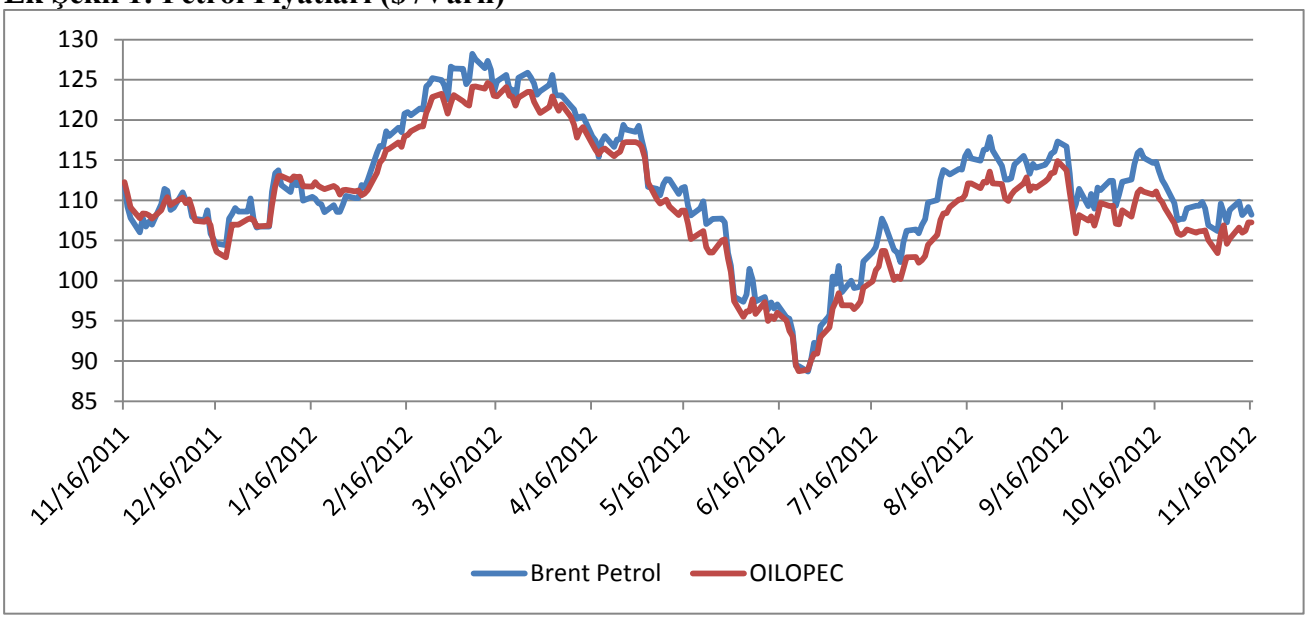

Kaynak: Datastream
*UK Brent, Dubai ve Teksas ham petrol fiyatlarının basit ortalamasıdır.

Ek Şekil 2: Emtia Fiyat Endeksleri (2005=100)

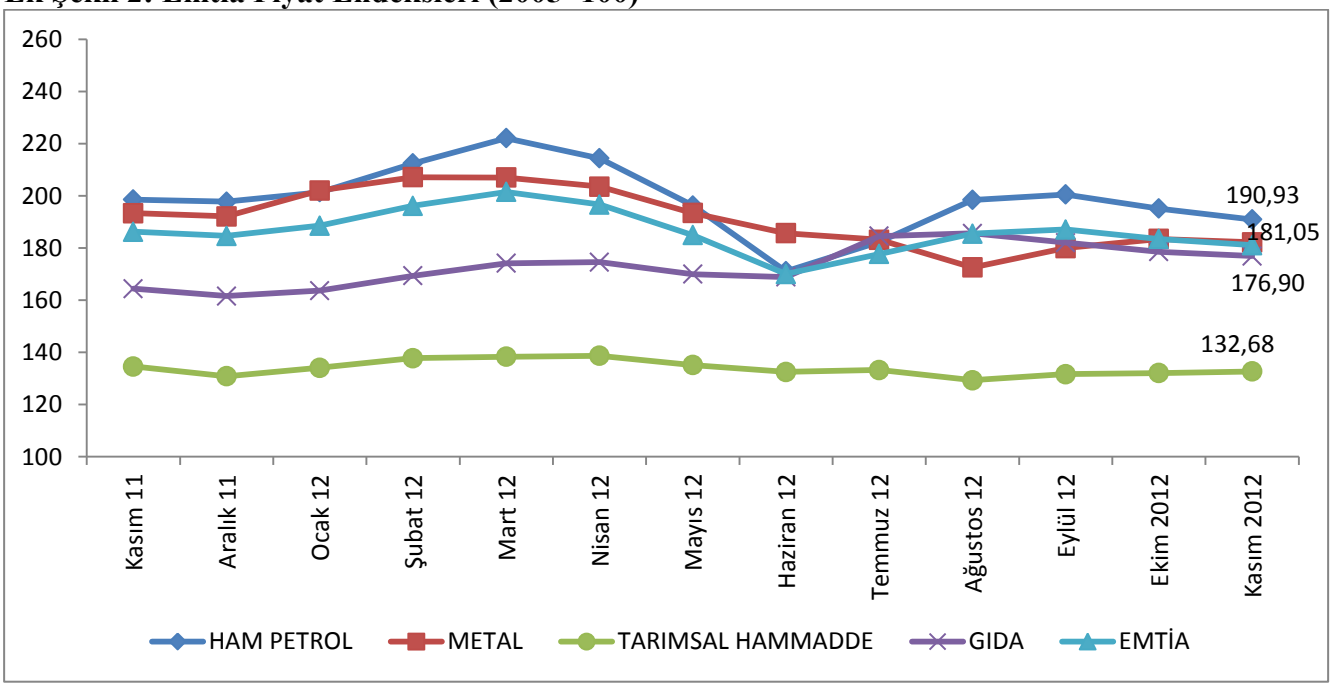

Kaynak: IMF –IFS, Ekim 2012 veri tabanı
(1) Ham Petrol Endeksi: Brent , Dubai ve Teksas ham petrol fiyatlarının basit ortalamasından oluşan endekstir.
(2) Metal Endeksi: Bakır, alüminyum, demir, nikel, kalay, çinko, kurşun ve uranyum fiyatlarından oluşan endekstir.
(3) Tarımsal Hammadde Endeksi: Pamuk, yün, ahşap, lastik ve hayvan derisi fiyatlarından oluşan endekstir.
(4) Gıda Endeksi: Tahıl, bitkisel yağ, et, deniz ürünleri, şeker, muz ve portakal fiyatlarından oluşan endekstir.
(5) Emtia Fiyat Endeksi: Yakıt ve yakıt dışı fiyatlardan oluşan endekstir.

Ek Şekil 3: Küresel Risk Algısı Endeksi (VIX-S&P 500 Volatility Index) ve Siyah Kuğu Endeksi [3] (Skew VIX)

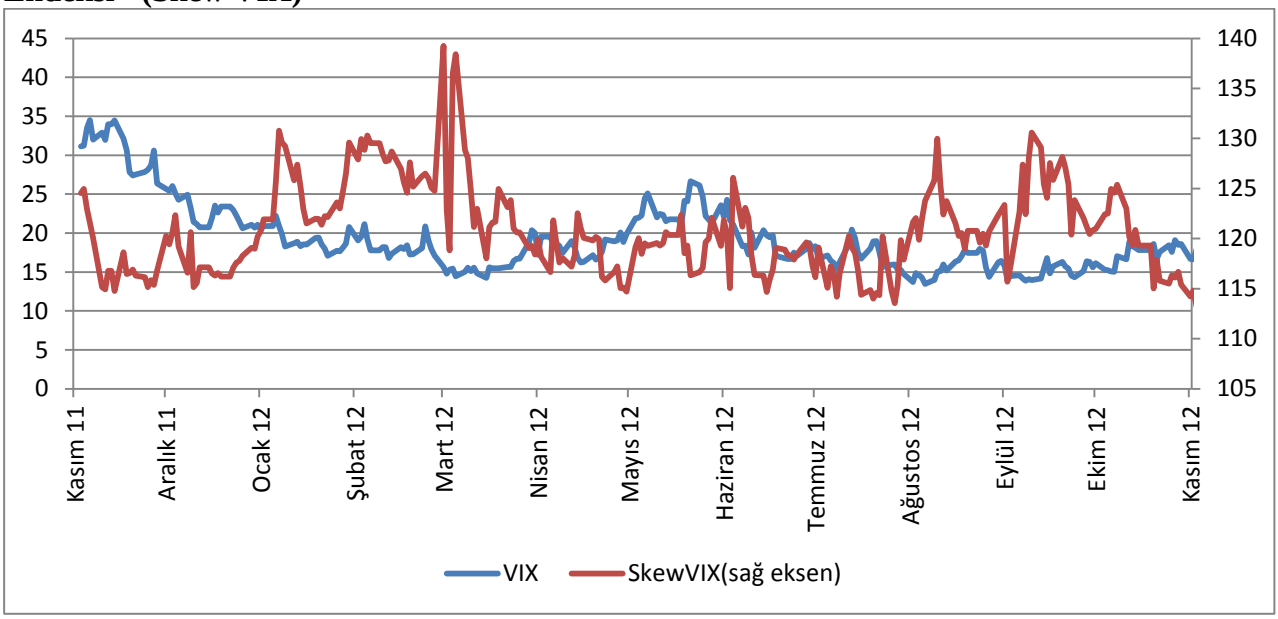

Kaynak: Datastream

Ek Şekil 4: Morgan Stanley Uluslararası Sermaye Hareketleri Endeksi (MSCI): Seçilmiş Bölgeler ve Türkiye (09.10.2010 Endeks Değeri =100, Dolar cinsinden)

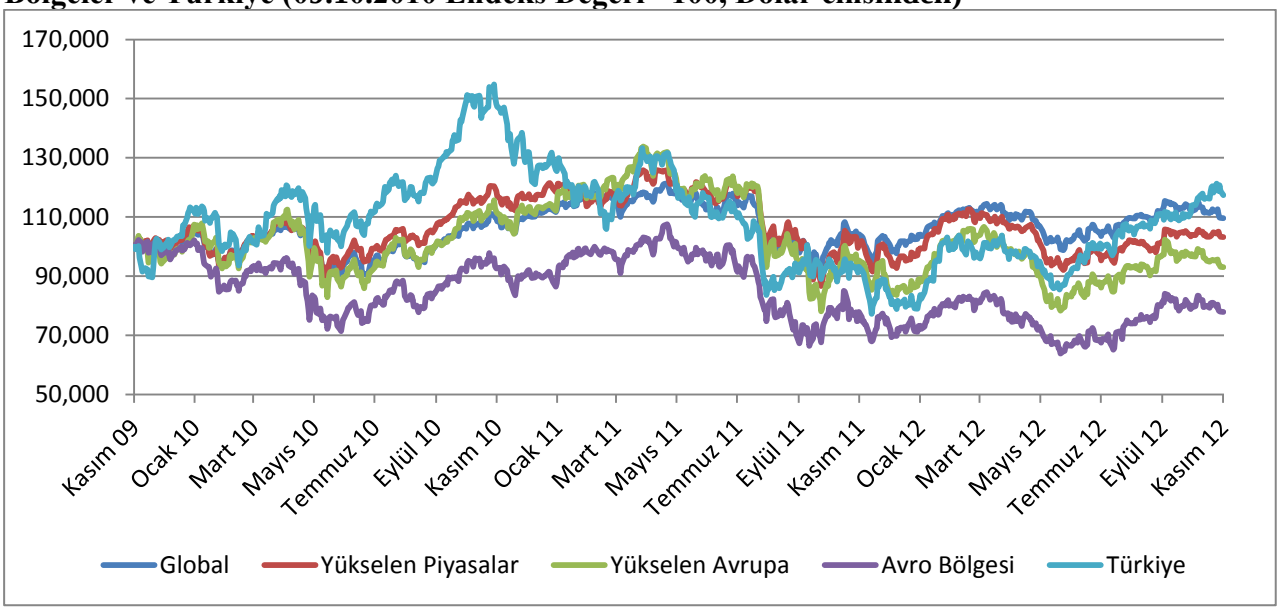

[3] Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standart and Poors'un küresel risk algısını ölçmek için hazırladığı VIX endeksi, Lehman Brothers sonrası yaşanılan kriz ve daha önceki Amerika kaynaklı krizleri ölçme konusunda başarı olurken, diğer krizleri yakalamakta başarılı olamamıştır. Aynı zamanda VIX endeksinin kendi oynaklığı 10'dur. Bu durum belirsizliği artırmaktadır. Bunun ardından geliştirilen ve Siyah Kuğu endeksi olarak adlandırılan "Volatilite Yatıklık Endeksi" (SkewVIX) diğer ülkeler kaynaklı krizleri ölçmekte daha başarılı olmuştur. Grafikten de anlaşılacağı üzere Avro Bölgesine yönelik tartışmaların yaşandığı son dönemde VIX endeksi Avrupa kaynaklı riskleri düşük seviyeden fiyatlandırırken, riskleri 100 ile 150 arasında fiyatlayan SkewVIX endeksinin değeri Ekim ayında 121,2 seviyesine ulaşmıştır.

Ek Şekil 5: Ülkeler İtibarıyla İşgücü Verimliliği Artışı (Yüzde)

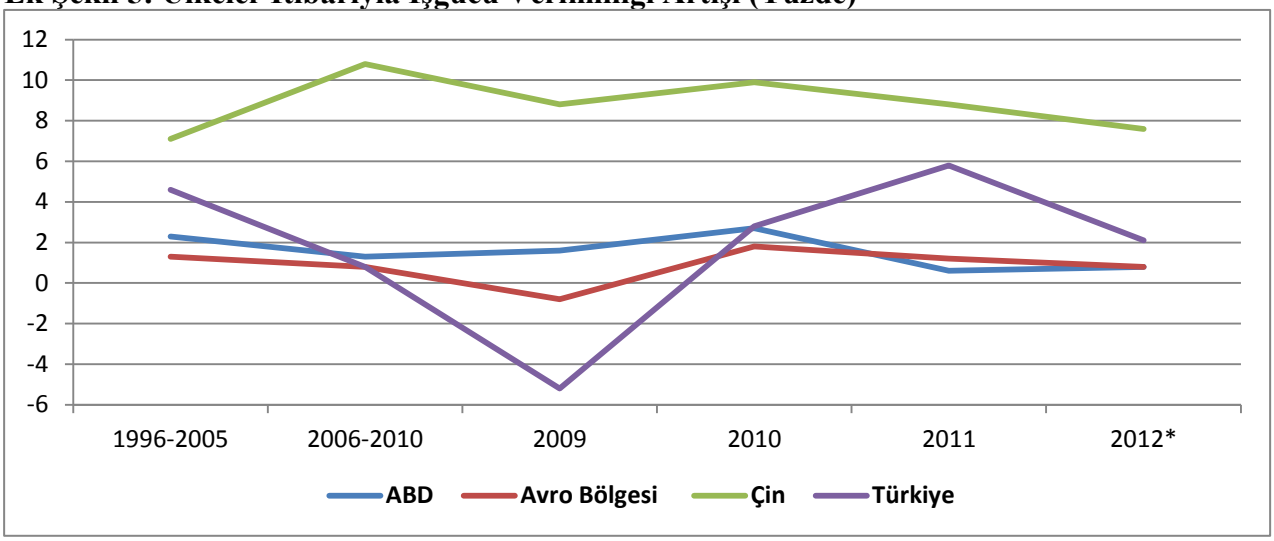

Kaynak: Conferance Board
* Tahmin

DEG RAPORLARINDA ELE ALINAN ÜLKE ve KONULAR

Avro Bölgesi Krizinin Gelişmekte Olan Ülkelere Olan Etkileri (Kutu 1, s.36) Küresel Eğilimler (Kutu 2, s.37,38)	DEG Aralık 2012, Sayı:12
Çok Kutuplu Dünya Ekonomisi, Kutu 1, s. 36,37 Dünya Refah Endeksi Sıralaması, Kutu 2, s. 38,39	DEG Ekim 2012, Sayı:10
ABD'de İşsizlik Sigortası Uygulamaları, Kutu 1, s. 12,13 Küresel Rekabet Endeksi (2012-2013), Kutu 2, s. 19,20	DEG Eylül 2012, Sayı:9
Yuan'ın Konvertibilitesi ve Son Gelişmeler, Kutu 1, s. 34	DEG Ağustos 2012, Sayı:8
IMF Kredi Kullanımları, Kutu 1, s. 39 Rio+20 Zirvesi ve Sürdürülebilir Kalkınma, Kutu 2, s. 40 Gelişmekte Olan Ekonomilere Giden Sermaye Akımları, Kutu 3 s. 41	DEG Temmuz 2012, Sayı:7
Ülkelerin Uyguladığı Mali Önlemler, Kutu 1, s. 23-24 Dünya'da Gelir Eşitsizliğinin Dağılımı, Kutu 2, s. 37	DEG Haziran 2012, Sayı:6
İspanya Ekonomisinin Son Durumu, Kutu 1, s. 26 "ÇİNDİSTAN": Çin ve Hindistan Ekonomisinin Yapısal Özellikleri ve Geleceği, Kutu 2, s.38-39	DEG Mayıs 2012, Sayı:5
Seçilmiş Ülke İncelemesi: Brezilya Çin 2030 Modern, Uyumlu ve Yaratıcı Yüksek Gelirli Toplumun İnşası, Kutu 1, s.23-24 Petrol Fiyatlarındaki Son Gelişmelerin Küresel Ekonomiye Etkileri Açısından Değerlendirilmesi, Kutu 2, s. 33-34	DEG Nisan 2012, Sayı:4
Seçilmiş Ülke İncelemesi: Yunanistan ABD'de Yapısal İşsizlik, Kutu 1, s. 10	DEG Mart 2012, Sayı:3
Seçilmiş Ülke İncelemesi: Rusya ABD'de Büyük Durgunluk ve Yoksulluk (2007-2011), Kutu 1, s.9 ABD ve AB Borç Yapısı, Kutu 2, s.22	DEG Şubat 2012, Sayı:2
9 Aralık 2011 AB Zirve'sinde Alınan Kararlar, Kutu 1, s. 12 Çin'in Kur Politikası, Kutu 2, s. 32	DEG Ocak 2012, Sayı:1